

LIETUVIŲ KALBOS PAGAL KALBOS MOKĖJIMO LYGIUS (A1–B2) BENDROJI PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) bendroji programa (toliau – Programa) apibrėžia Programos paskirtį, tikslą ir uždavinius, ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimų raidą, mokymo(si) turinį, pasiekimų lygių požymius ir mokinių pasiekimų vertinimą.

2. Programa skirta grįžusiems ir atvykusiems iš užsienio mokiniams intensyviai mokytis lietuvių kalbos išlyginamosiose klasėse, grupėse ar individualiai, kad mokiniai įgytų pakankamų lietuvių kalbos gebėjimų ir kompetencijų, būtinų mokytis Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklose pagal visų dalykų bendrąsias programas bei socialinei ir kultūrinei integracijai. Jeigu mokiniai jau vartoja lietuvių kalbą, pagal šią Programą jie gali būti mokomi siekiant užpildyti lietuvių kalbos mokėjimo spragas, atsižvelgiant į jau turimą lietuvių kalbos vartojimo patirtį ir kiekvienos ugdymo srities pasiekimus.

3. Programa skirta įvairių amžiaus grupių mokiniams. Jų bendroji socialinė-kognityvinė raida taip pat lemia, kokiose kalbos vartojimo situacijose ar kontekstuose jie bendrauja, kokios tematikos tekstus gali suvokti. Mokant pradinės klasės mokinį turinio temoms skiriama dėmesio tiek, kiek jos susijusios su amžiaus tarpsnio patirtimi, tačiau vyresnio amžiaus to paties kalbos mokėjimo lygio mokinys jau gebės susieti ir atpažinti iš kitų kalbų jam žinomus tarptautinius terminus aptariama tema. Vyresnio amžiaus mokinio pasiekimų raida nuo kalbėjimo apie savo asmeninę patirtį prie bendresnio pobūdžio kalbėjimo yra spartesnė. Vyresnis mokinys, net ir pasiekęs A1 kalbos mokėjimo lygį, gebės pavartoti vieną kitą žodį nagrinėjama tema, net jeigu tai ir nėra jo asmeninis interesas, nes jis jau yra sukaupęs daugiau bendro pobūdžio žinių negu pradinės klasės mokinys. Skirtingų amžiaus tarpsnių mokiniai taip pat skiriasi pagal tai, ką jie žino apie kitas kalbas ar jų sistemas tuo metu, kai pradeda mokytis pagal šią Programą. Pradinėse klasėse mokiniai dar nesusipažinę su savo pirmosios išmoktos kalbos sistema, o vyresnieji mokiniai jau turi tam tikrų lingvistinių žinių, todėl ir mokydami lietuvių kalbos jie taiko kitokias kalbos įsisavinimo strategijas, kai įmanoma, lygina pirmosios išmoktos kalbos gramatiką su lietuvių kalbos. Todėl ugdant mokinius pagal Programą būtina atsižvelgti į amžių, socialinę brandą ir jau turimą kalbinę patirtį.

4. Programos specifiką lemia mokymo turinio ir pasiekimų sąsajos su „Bendraisiais Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenimis“ (BEKM, Europos Taryba 2001) ir papildančiu leidiniu „Companion Volume“ (Europos Taryba 2020). Pasiekimų lygiai Programoje orientuojami į BEKM A1–B2 lygių reikalavimus, o mokymosi pasiekimų samprata grindžiama veiksmine prieiga, todėl įvardijama, ką pasiekęs vieną ar kitą lygį mokinys geba, o ne kokių žinių yra sukaupęs. Mokinio įgytos žinios apie kalbos sistemą vertinamos netiesiogiai – tiek, kiek jis jomis remiasi kalbėdamas, rašydamas ar atlikdamas kitas kalbines veiklas, realizuodamas tam tikras komunikacines intencijas ir tinkamai vartodamas kalbą konkrečiame sociolingvistiniame kontekste.

5. Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) ugdymas apima 5 pasiekimų sritis: supratimą (A), raišką (B), sąveiką (C), mediaciją (tarpininkavimą) (D) ir kalbos išteklių vartojimą (E). Visų sričių gebėjimų ugdoma(si) integraliai, mokant(is) nuosekliai pagal konkretaus A1–B2 kalbos lygio turinį. Mokymosi turinys kiekvienam kalbos mokėjimo lygiui atrenkamas orientuojantis į kalbos vartojimo kontekstus, tematiką ir kalbinės raiškos sudėtingumo parametrus: kalbinių išteklių

(leksikos ir gramatikos) aprėpti, sintaksės sudėtingumą, gramatinį ir leksinį taisyklingumą bei tokius kalbos vartojimo aspektus, kaip rišlumas, tikslumas, laisvumas. Pirmiausia siekiama ugdyti komunikacinius mokinių gebėjimus, dėmesys sutelkiamas į kalbinių išteklių aprėptį ir jų vartojimą, gramatinių formų ir konstrukcijų mokomasi praktiškai, pagal pateiktus modelius ir pavyzdžius.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas iš užsienio grįžusiems ir atvykusiems mokiniams išsiugdyti pakankamus lietuvių kalbos vartojimo gebėjimus, kad galėtų mokytis visų dalykų pagal bendrąsias programas ir ugdytis socialinei ir kultūrinei integracijai būtinas kompetencijas.

7. Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) ugdymo uždaviniai. Siekdami tikslo mokiniai:

- 7.1. mokosi suprasti ir kurti sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus lietuvių kalba;
- 7.2. bendrauja lietuviškai žodžiu ir raštu;
- 7.3. taiko kalbines strategijas;
- 7.4. pažįsta Lietuvos kultūrą, ieško sąsajų su kitomis kultūromis;
- 7.5. ugdosi kultūrinį sąmoningumą;
- 7.6. kuriasi asmeninį santykį su Lietuva.

III SKYRIUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

8. Įgyvendinant Programą mokiniai ugdosi pažinimo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo, pilietiškumo, kultūrinę, komunikavimo ir skaitmeninę kompetencijas.

9. Pažinimo kompetencija. Pažinimo kompetenciją mokiniai ugdosi įgydami naujų kalbos išteklių ir žinių, plėtodami kalbinius gebėjimus, taikydami juos naujuose kontekstuose. Kritinio mąstymo ir problemų sprendimo įgūdžius lavina analizuodami ir vertindami tekstus, keldami klausimus, ieškodami atsakymų ir sprendimų, darydami pagrįstas išvadas. Mokėjimo mokytis įgūdžius mokiniai formuojasi planuodami veiklas, siedami naują informaciją su jau žinoma, vertindami savo veiklą ir jos rezultatus, savo tobulėjimą, naudojamų strategijų efektyvumą. Mokėjimo mokytis gebėjimus mokiniai ugdosi ir atsižvelgdami į asmenines savybes, vertindami pasirinkimų perspektyvas.

10. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija. Socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetenciją mokiniai lavinasi kurdami darnius tarpusavio santykius bendruomenėje. Lietuvių kalbos pamokose mokiniai kalbėdami įvairiomis temomis, skaitydami įvairių žanrų tekstus mokosi atpažinti ir įvardyti žmonių ar kūrinių veikėjų emocijas, vertybes bei elgesį, dalijasi savo jausmais su bendraamžiais ir suaugusiais. Įsitraukdami į bendruomenines veiklas mokiniai plėtoja empatiškumo, socialinio sąmoningumo ir darnių tarpusavio santykių kūrimo gebėjimus. Per lietuvių kalbos pamokas mokiniai ugdosi atsakingo elgesio gebėjimus: planuoja laiką, įsivertina, kaip sekėsi; vertina savo ir bendraklasių gabumus ir stiprybes. Diskutuodami sveikos gyvensenos temomis, skaitydami šia tema tekstus, žiūrėdami filmus, mokiniai aptaria asmens gyvenimo būdo ir aplinkos veiksmų įtaką sveikatai ir gyvenimo kokybei.

11. Kūrybiškumo kompetencija. Kūrybiškumo kompetenciją mokiniai ugdosi tyrinėdami, generuodami idėjas, kurdami įvairialypius tekstus. Tyrinėjimo gebėjimus mokiniai plėtoja analizuodami daugiakultūrę aplinką, kalbos vartojimo ypatumus skirtinguose socialiniuose bei kultūriniuose kontekstuose. Generuoti idėjas mokiniai mokosi ieškodami atsakymų į kylančius klausimus, remdamiesi patirtimi ir kitais šaltiniais siūlo problemų sprendimo būdus. Dalydamiesi atradimais ir idėjomis mokiniai ne tik išsako savo požiūrį, bet ir įvertina argumentus, aptaria kultūrinį bei istorinį jų kontekstą, reikšmingumą. Kūrimo gebėjimus mokiniai lavinasi kurdami įvairių žanrų ir tipų sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, kūrybiškai taikydami supratimo ir

produkavimo, sąveikos ir mediacijos strategijas. Vertinimo ir refleksijos gebėjimus mokiniai tobulina analizuodami ir vertindami savo ir kitų kūrybinius darbus.

12. Pilietiškumo kompetencija. Pilietiškumo kompetenciją lietuvių kalbos pamokose mokiniai ugdosi nagrinėdami ir diskutuodami temomis apie Lietuvos valstybę, jos istoriją bei kultūrą; savarankiškai arba kartu su bendraamžiais ar suaugusiais aktyviai įsitraukdami į bendruomenės pilietines veiklas. Mokydamiesi valstybinės kalbos mokiniai ugdosi savo, kaip piliečio, darnaus sugyvenimo bendruomenėje nuostatas. Aiškindamiesi ir samprotaudami apie valstybės įvykius ugdosi pagarbą žmogaus teisėms ir laisvėms, o kurdami ir puoselėdami pozityvius tarpusavio santykius įvairiose komunikacinėse situacijose prisideda prie demokratinės visuomenės plėtros. Aptardami amžiaus tarpsniui aktualias problemas, dalindamiesi patirtimi, nuomonėmis ir informacija, mokiniai ugdosi pagarbą demokratinės visuomenės vertybėms.

13. Kultūrinė kompetencija. Kultūrinę kompetenciją mokiniai ugdosi pažindami šalies kultūrą: bendravimo normas, kalbos etiketą, papročius, tradicijas, svarbiausias visuomenės vertybes, žmonių tarpusavio santykius, gyvenimo būdą, nežodinės raiškos savitumą. Kultūrinę kompetenciją mokiniai plėtoja šias žinias taikydami per įvairias kalbines veiklas. Kultūrinę kompetenciją mokiniai plečia mokydamiesi lietuvių kalbos, kaip esminės kultūros dalies, analizuodami Lietuvos socialinį ir politinį gyvenimą, kultūros reiškinius, objektus, istoriją, kultūros tekstus, lygindami tai su šalies, kurioje gyveno, ir kitų šalių kultūromis. Lietuvių kalbos mokymasis sudaro galimybes pasitelkti įvairius mokymosi kontekstus tyrinėjant Lietuvos kultūros raišką kasdieniame gyvenime, mene, medijose. Mokydamiesi kalbos mokiniai aptaria lietuvių kalbos, Lietuvos kultūros savitumą ir sąsajas su kitomis kalbomis ir kultūromis, dalyvauja mokyklos, bendruomenės kultūrinio gyvenimo veiklose, formuojasi asmeninį santykį su Lietuva.

14. Komunikavimo kompetencija. Komunikavimo kompetenciją mokiniai ugdosi mokydamiesi vartoti lietuvių kalbą įvairiose komunikavimo situacijose ir srityse (asmeninio gyvenimo, mokymo ir mokymosi, viešosios veiklos), bendraudami gyvai ir virtualioje erdvėje. Mokiniai ugdosi gebėjimus kurti sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus bei analizuoti ir vertinti gaunamus pranešimus. Ugdydamiesi komunikavimo kompetenciją mokiniai remiasi per lietuvių kalbos pamokas įgytomis kalbos žiniomis ir taiko kalbines komunikavimo strategijas. Siekdami A1–A2 kalbos mokėjimo lygių mokiniai mokosi vartoti lietuvių kalbą kasdienio gyvenimo situacijose. Siekdami B1 ir B2 kalbos mokėjimo lygių mokiniai plečia komunikavimo lauką, kuria tekstus atsižvelgdami į adresatą ir situaciją, perteikdami pranešimus mokosi pasirinkti tinkamas strategijas ir komunikavimo kanalus bei priemones; analizuodami pranešimus atpažįsta komunikavimo intencijas, skiria faktus nuo nuomonių, kritiškai vertina pranešimų turinį.

15. Skaitmeninė kompetencija. Skaitmeninę kompetenciją mokiniai ugdosi mokydamiesi visų kalbos vartojimo sričių – bendraudami virtualioje aplinkoje, naudodamiesi skaitmeninėmis mokymosi priemonėmis, vertimo įrankiais, skaitmeniniais žodynais, šaltiniais. Ugdydamiesi gebėjimus vartoti kalbą įvairiose komunikacinėse terpėse, mokiniai susipažįsta su skaitmeninių technologijų teikiama galimybėmis, įgunda jomis naudotis, kurti informaciją, apsaugoti turinį ir duomenis (pavyzdžiui, el. pašto paskyrą), teisėtai dalintis žiniomis, nuomone, patirtimi, skaitmeniniu turiniu, etiška ir reikšminga savo nuomone ir požiūriu virtualioje erdvėje. Mokydamiesi kalbos B1 ir B2 lygiais mokiniai mokosi susirasti, pasirinkti ir kritiškai vertinti informacijos, teikiamos skaitmeninėmis priemonėmis, patikimumą ir poveikį.

IV SKYRIUS PASIEKIMŲ SRITYS IR PASIEKIMAI

16. Programoje pasiekimų sritys žymimos raide (pavyzdžiui, A, B), o raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1, A2) žymima tos pasiekimų srities pasiekimų grupė.

17. Supratimas (A). Ugdydamiesi lietuvių kalbos supratimo gebėjimus mokiniai mokosi suprasti įvairių žanrų sakytinius, rašytinius, audiovizualinius tekstus: juos analizuoti, skirti pagrindinę mintį, sieti detales, rasti svarbią informaciją ir argumentų, skirti faktus nuo nuomonės, taikyti tinkamas supratimo strategijas. Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

- 17.1. sakytinės kalbos supratimas (klausymas);
- 17.2. rašytinės kalbos supratimas (skaitymas);
- 17.3. audiovizualinės kalbos supratimas;
- 17.4. supratimo strategijų taikymas.

18. Raiška (B). Raiškos gebėjimus mokiniai ugdosi kurdami įvairių tipų ir žanrų sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, išreikšdami nuomonę, vertinimą, argumentuodami, aiškindami, apibūdindami, dalydamiesi žiniomis ir patirtimi, taikydami produkavimo strategijas. Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

- 18.1. kalbėjimas;
- 18.2. rašymas;
- 18.3. audiovizualinių tekstų kūrimas;
- 18.4. raiškos strategijų taikymas.

19. Sąveika (C). Sąveikos gebėjimus mokiniai ugdosi bendraudami įvairiose komunikacinėse terpėse, žodžiu, raštu ar audiovizualinėmis priemonėmis keisdami informaciją, diskutuodami, pagrįsdami nuomonę, taikydami sąveikos strategijas, laikydamiesi etikos normų. Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

- 19.1. sakytinė sąveika;
- 19.2. rašytinė sąveika;
- 19.3. virtualioji sąveika;
- 19.4. sąveikos strategijų taikymas.

20. Mediacija (tarpininkavimas) (D). Mediacijos (tarpininkavimo) gebėjimus mokiniai ugdosi keisdami kalbinės raiškos formą, pavyzdžiui, sakytinę kalbą į rašytinę, neverbalinę grafinę formą į verbalinę, sudėtingą raišką į paprastą, pritaikydami produkuojamą kalbą prie situacijos ir adresato, derindami supratimo, produkavimo ir sąveikos strategijas, atsižvelgdami į pašnekovų kultūrinius skirtumus. Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

- 20.1. teksto (sakytinės, rašytinės, grafinės, audiovizualinės kalbos) mediacija;
- 20.2. bendros veiklos proceso mediacija;
- 20.3. mediacijos strategijų taikymas.

21. Kalbos išteklių vartojimas (E). Kalbos išteklių vartojimo gebėjimus pagal kalbos mokėjimo pasiekimų lygį mokiniai ugdosi visų kalbinės veiklos rūšių užduotimis – jas atlikdami jie ne tik kliaujasi savo komunikaciniais gebėjimais, bet ir sąmoningai, atsižvelgdami į užduoties tikslą bei kalbos vartojimo sociokultūrinį kontekstą, taiko fonetikos ir fonologijos, leksikos ir gramatikos, rašybos ir skyrybos žinias bei gebėjimus, paisydami teksto rišlumo, loginės minties sekos, žanro reikalavimų produkuoja sakytinę, rašytinę ir audiovizualinę kalbą. Šios pasiekimų srities mokinių pasiekimai:

- 21.1. kalbinių išteklių aprėptis;
- 21.2. vartojamos kalbos taisyklingumas ir tinkamumas.

22. Mokinių pasiekimų raida lentelėje aprašoma kiekvienam (A1–B2) kalbos mokėjimo lygiui. Lentelėje raide (pavyzdžiui, A, B) žymima pasiekimų sritis, raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1, A2) žymima tos pasiekimų srities pasiekimų grupė, raide ir trimis skaičiais (pavyzdžiui, A1.1.3, A2.1.3) žymimas tos pasiekimų srities pagrindinio lygio pasiekimas.

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
1. Supratimas (A)				
Sakytinės kalbos supratimas (klausymas) (A1)				
	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, žodžiai paremiami kūno kalba ar kitokia vizualia informacija, supranta trumpas, paprastas mokytojo instrukcijas, paprastus mokytojo ir bendraamžių klausimus ir atsakymus, paprastos raškos pasisakymus apie pažįstamus dalykus. Atpažįsta įsimintus žodžius, frazes; nuspėja trumpų pasakojimų apie kasdienį gyvenimą, įprastą aplinką temą, supranta jų esmę (A1).	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, foninis triukšmas minimalus, kai pakartojama, remiamasi pavyzdžiais ir vaizdine medžiaga, supranta paprastas instrukcijas ir nurodymus, viešuosius skelbimus, trumpų paprastų kasdienių pokalbių ir pasisakymų temą. Supranta trumpų struktūruotų, vaizdine medžiaga paremtų pasisakymų, pranešimų pažįstamomis temomis pagrindinę mintį, konkrečią informaciją nuspėjamosiose situacijose, vaizdine medžiaga paremtus pasakojimus. Seka adaptuotų ir įgarsintų grožinių ar pažintinių pasakojimų siužetą (A1).	Kai kalbama aiškiai, normine tartimi ir foninis triukšmas netrukdo, supranta paprastas instrukcijas, detalius nurodymus kasdienėse situacijose, pažįstamoje aplinkoje. Supranta viešuosius skelbimus, pokalbių ir pasisakymų kasdienio gyvenimo tema pagrindines mintis ir konkrečias detales, aiškios struktūros pranešimo, pasisakymo, paskaitos pažįstama tema pagrindines mintis ir konkrečias detales, aiškiai struktūruotų, iliustruotų pranešimų, pasisakymų pažįstama tema pagrindinės minties eigą. minimaliai adaptuotų ir įgarsintų grožinių ar pažintinių tekstų, pasakojimų pagrindines mintis ir konkrečias detales (A1).	Kai kalbama normaliu tempu, normine tartimi, net jei aplinka ir šiek tiek triukšminga ar pasitaiko šnekamosios kalbos posakių, supranta išsamias instrukcijas, detalius nurodymus ir viešuosius skelbimus konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, pokalbius ir diskusijas konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis, palyginti sudėtingos kalbinės raškos, tačiau aiškiai struktūruotų ir vaizdine medžiaga iliustruotų pranešimų, pasisakymų, paskaitų pažįstama tema pagrindines mintis ir esmines detales. Supranta įgarsintų aiškios struktūros grožinių ar pažintinių tekstų, pasakojimų siužetą, pagrindines mintis ir svarbias detales, iš kurių aiškėja personažų nuotaikų, požiūrių ir vertinimų skirtumai (A1).
Instrukcijų, nurodymų, skelbimų	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, žodžiai paremiami vizualia informacija, supranta paprastų	Kai tariama lėtai ir aiškiai, supranta paprastų instrukcijų, nuorodų (pvz., laiko, kelio,	Kai kalbama aiškiai, supranta paprastų instrukcijų ir išsamių įprastoje aplinkoje išsakomų	Detaliai supranta išsamių instrukcijų ir nurodymų konkrečiomis ir abstrakčiomis

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
supratimas (A1.1).	instrukcijų, nuorodų, (pvz., laiko, vietos) ar kasdienėse situacijose girdimų skelbimų esmę (A1.1.3).	vietos, kainos) ar kasdienėse situacijose girdimų skelbimų (pvz., mokykloje, parduotuvėje, autobuse) pagrindinę informaciją (A1.1.3).	nurodymų esmę, viešosiose vietose (pvz., muziejuje, bibliotekoje) girdimų skelbimų pagrindinę informaciją ir konkrečias detales (A1.1.3).	temomis turinį; kai kalbama normaliu tempu, normine tartimi, net jei aplinka ir šiek tiek triukšminga, supranta girdimų skelbimų pagrindinę informaciją ir detales (A1.1.3).
Pokalbio, diskusijos supratimas (A1.2).	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, supranta paprastų klausimų, atsakymų ir pasisakymų kasdienėmis temomis (pvz., apie šeimą, mokyklą, pomėgius) esmę. Seka pokalbį, parodo, kad supranta ar nesupranta, apie ką kalbamas. Iš kalbos srauto išskiria įsimintus atskirus kasdienėse situacijose vartojamus žodžius, pasakymus (pvz., apie tvarkaraštį, namų darbų užduotis) (A1.2.3).	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, o foninis triukšmas minimalus, supranta trumpų, paprastų pokalbių ir pasisakymų kasdienėse situacijose temą bei esmę (A1.2.3).	Kai kalbama aiškiai, normine tartimi, supranta kasdienėse situacijose įprastų pokalbių ir diskusijų pagrindines mintis bei konkrečias detales (A1.2.3).	Kai kalbama normine tartimi ir beveik nesitaikoma prie pašnekovo, supranta pokalbių bei diskusijų konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis iš asmeninio ar visuomeninio gyvenimo, mokymo(si) ar darbo srities, pagrindinę informaciją ir svarbias detales; suprasti netrukdo ir kartkartėmis pasitaikantys šnekamosios kalbos elementai (A1.2.3).
Monologinės kalbos (informacinio pranešimo, pasisakymo, paskaitos) supratimas (A1.3).	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, daromos pauzės, o kalbėjimą papildo vizuali informacija, kalbėtojo kūno kalba, supranta labai paprastos raiškos pasisakymo (pvz., apie šeimą, mokyklą, pomėgius) temą, atskiras detales (A1.3.3).	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, prireikus pakartojama, remiamasi pavyzdžiais, vaizdine medžiaga, supranta trumpos, paprastos raiškos, aiškos struktūros pateikties ar pasisakymo kasdienio gyvenimo tema pagrindinę mintį. Numanomose situacijose, kai gali pasiremti ir kontekstu (pvz.,	Kai kalbama aiškiai, normine tartimi, seka paskaitos pažįstama tema minties eigą, supranta aiškiai struktūruotos ir iliustruotos pateikties, pasisakymo, pranešimo pagrindinę mintį, svarbias detales, faktinę informaciją (A1.3.3).	Kai kalbama normaliu tempu, daromos kiek ilgesnės pauzės, supranta aiškos struktūros ir nuoseklaus argumentavimo pateikties, pasisakymo ar paskaitos pažįstama tema iš asmeninio ar visuomeninio gyvenimo srities pagrindinę mintį ir svarbias detales, faktinę

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		ekskursijoje), supranta konkrečią informaciją (A1.3.3).		informaciją bei nuostatas (A1.3.3).
Pasakojimo supratimas (A1.4).	Kai kalbama lėtai ir aiškiai, daromos pauzės, o kalbėjimą papildo ir vizuali informacija, kalbėtojo kūno kalba, iš kalbos srauto išskiria atskirus įsimintus žodžius, frazes, nuspėja pasakojimo temą (A1.4.3).	Kai kalbama lėtai, aiškiai ir paprastai, pasiremiamą iliustracijomis, supranta pasakojimo, balsu skaitomo adaptuoto grožinio ar pažintinio teksto temą ir pagrindinę mintį, seka pasakojimo siužetą (A1.4.3).	Kai kalbama aiškiai, normine tartimi, supranta pasakojimo, balsu skaitomo adaptuoto grožinio ar pažintinio teksto pagrindines mintis ir konkrečias detales, padedančias suprasti personažus, jų elgesio motyvus ir pan. (A1.4.3).	Kai kalbama normaliu tempu, daromos kiek ilgesnės pauzės, supranta aiškos struktūros, nors ir palyginti sudėtingos kalbinės raidos pasakojimo, balsu skaitomo grožinio ar pažintinio teksto pagrindinę mintį, svarbias detales, iš kurių aiškėja personažų nuotaikų, požiūrių ir vertinimų skirtumai; nors gali pasitaikyti šnekamosios kalbos elementų, suprasti jie netrukdo (A1.4.3).
Rašytinės kalbos supratimas (skaitymas) (A2)				
	Supranta trumpas, paprastas rašytines instrukcijas, labai paprastus iliustruotus viešuosius užrašus, labai trumpus asmeninius laiškėlius, socialinių medijų įrašus; randa konkrečią informaciją vadovėlyje (A2).	Supranta paprastas iliustruotas instrukcijas, nurodymus, kasdienių situacijų viešuosius užrašus, trumpus paprastus asmeninius laiškėlius, socialinių medijų įrašus; randa konkrečią jį dominančią informaciją faktiniuose tekstuose; detaliai supranta nesudėtingus iliustruotus informacinius tekstus; supranta trumpus pasakojimus, nuspėjamo turinio trypus adaptuotus straipsnius;	Supranta aiškas, paprastas instrukcijas, viešuosius užrašus, skelbimus, asmeninių laiškų, socialinių medijų įrašų pagrindinę mintį ir juose pateiktą sudominusią informaciją apie kasdienes įvykius; peržiūrėjęs kelis tekstus rūpima tema atsirenka reikiamą informaciją; supranta negrožinių tekstų pagrindines mintis ir svarbias detales, skiria nuomonę ir faktus, randa išvadas; supranta	Supranta ilgesnes, sudėtingesnes instrukcijas, viešuosius užrašus, skelbimus, asmeninių laiškų, socialinių medijų įrašų pagrindinę mintį ir juose pateiktą jį sudominusią informaciją apie nekasdienes įvykius; peržiūrėjęs ilgesnius tekstus rūpima tema atsirenka iš jų reikiamą konkrečią informaciją; supranta įvairių žanrų negrožinių tekstų minties eigą ir konkrečias detales, skiria vertinimus nuo

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		seka trumpų adaptuotų grožinių pasakojimų įvykių eigą, supranta jų pagrindinę mintį (A2).	adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir konkrečias detales (A2).	faktų, randa nuomonę ir argumentus, išvadas; supranta adaptuotų grožinių tekstų pagrindines mintis ir svarbias detales (A2).
Instrukcijų, nurodymų, skelbimų supratimas (A2.1).	Skaitydamas kasdienėse situacijose pasitaikančius trypus, paprastus viešuosius užrašus, skelbimus, nurodymus (pvz., pamokų tvarkaraštį), supranta jų esmę, ypač jei ta pati informacija pateikiama ir vaizdu (iliustracijomis) (A2.1.3).	Skaitydamas kasdienėse situacijose (mokykloje, gatvėje) pasitaikančius trypus, paprastus, aiškiai struktūruotus nurodymus, skelbimus, instrukcijas (pvz., kaip naudotis kasdienės aplinkos įrenginiais), supranta jų turinį ir (ar) pagrindinę informaciją, ypač jei ji perduodama ne tik žodžiu, bet ir vaizdu (iliustracijomis) (A2.1.3).	Skaitydamas aišrios struktūros, palyginti nesudėtingos kalbos skelbimus, įvairaus pobūdžio nurodymus (pvz., kaip atlikti tam tikrus veiksmus), instrukcijas (pvz., kaip naudotis įvairiais įrenginiais ar instrumentais), supranta reikalingą informaciją (A2.1.3).	Skaitydamas kasdienėse situacijose pasitaikančius ilgesnius, sudėtingesnės kalbinės raiškos skelbimus, nurodymus, instrukcijas (pvz., kaip naudotis prietaisais, instrumentais, kokia seka ir kaip atlikti tam tikrus veiksmus), detalai supranta svarbią ar jį sudominusią informaciją (A2.1.3).
Asmeninės korespondencijos (laiškų, atvirukų, žinučių, kvietimų, susirašinėjimo socialinėse medijose) supratimas (A2.2).	Skaitydamas labai paprastas žinutes, atvirukus, el. laiškėlius, trypus laiškus, socialinių medijų įrašus apie kasdienį gyvenimą, supranta jų autorių intencijas ir pagrindinę informaciją (pvz., kas, ką, kur, kada kviečia, ką siūlo veikti ir pan.) (A2.2.3).	Skaitydamas trypus, paprastus asmeninius laiškus, socialinių medijų įrašus kasdienio gyvenimo paprastomis temomis (pvz., apie mokyklą, draugus, pomėgius), supranta esmę ir pagrindinę informaciją (A2.2.3).	Skaitydamas asmeninę korespondenciją, socialinių medijų įrašus jį dominančia tema, supranta pagrindinę mintį ir esminę informaciją apie kasdienio gyvenimo įvykius, veiklą, jausmus, patirtis (A2.2.3).	Skaitydamas asmeninę korespondenciją, socialinių medijų įrašus apie kasdienio ar visuomeninio gyvenimo neįprastus įvykius, įdomią veiklą, dar nepatirtus jausmus, naujas patirtis, supranta pagrindinę mintį ir svarbią informaciją, suprasti netrukdo ir pasitaikantys šnekamosios kalbos elementai (A2.2.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
Apžvalginis skaitymas (reikiamos informacijos paieška) (A2.3).	Skaitydamas trumpus tekstus apie kasdienį gyvenimą, atpažįsta žinomus asmenvardžius, pavadinimus, labai paprastas frazes, atsirenka (pvz., pagal skyriaus pavadinimą) reikiamą konkrečią informaciją, kai ta pati informacija perteikiama ir vizualiai (A2.3.3).	Skaitydamas kasdienes tekstus (pvz., skelbimus, informacinius lapelius, vadovėlių), randa reikiamą konkrečią informaciją; peržvelgęs trumpus, paprastos kalbos tekstus apie kasdienį gyvenimą (pvz., sportą, muziką), randa, kur pateikiama jam rūpima informacija (A2.3.3).	Peržiūrėjęs kelis nedidelės apimties tekstus, nustato, kurie iš jų parašyti jam rūpima tema, ir iš skirtingų tekstų, atskirų jų vietų atsirenka reikiamą informaciją, leidžiančią suprasti esmę ir svarbias detales (A2.3.3).	Peržiūrėjęs ilgus tekstus konkrečiomis ir abstrakčiomis temomis iš kasdienio ir visuomeninio gyvenimo, nustato, kurie iš jų parašyti jį dominančia tema, ir iš skirtingų tekstų atsirenka reikiamą konkrečią informaciją, leidžiančią nustatyti tekstų autorių ar aprašomų asmenų požiūrius, vertinimų skirtumus (A2.3.3).
Negrožinių tekstų supratimas (A2.4).	Skaitydamas trumpus, paprastus, iliustruotus informacinius pranešimus, nustato jų temą, supranta esmę (A2.4.3).	Skaitydamas paprasta kalba parašytus trumpus informacinius tekstus apie kasdienio gyvenimo aktualijas, supranta jų esmę ir pagrindinę informaciją (A2.4.3).	Skaitydamas palyginti nesudėtinga kalba parašytus, aiškios struktūros negrožinius tekstus apie kasdienį gyvenimą, aktualijas, kultūrą, supranta pagrindines mintis ir konkrečias detales, skiria nuomonę ir faktus, randa išvadas (A2.4.3).	Skaitydamas palyginti sudėtingos kalbinės raiškos, aiškios struktūros įvairių žanrų negrožinius tekstus apie jį sudominusias visuomeninio gyvenimo aktualijas ir problemas, supranta pagrindinę mintį ir svarbias detales, iš kurių aiškėja požiūrių ir vertinimų skirtumai, skiria vertinimus nuo faktų, randa nuomonę ir argumentus, išvadas (A2.4.3).
Grožinio teksto supratimas (A2.5).	Skaitydamas trumpus, paprasta kalba parašytus ir iliustruotus grožinius tekstus, supranta jų esmę, ypač jei ta pati mintis pateikiama ir vaizdu	Skaitydamas trumpus, paprasta kalba parašytus ir iliustruotus grožinius tekstus, seka pasakojimo eigą, supranta pagrindinę mintį (A2.5.3).	Skaitydamas nesudėtingai parašytus ar adaptuotus grožinius tekstus, supranta pagrindines mintis ir konkrečias detales, leidžiančias apibūdinti personažus, paaiškinti jų	Skaitydamas palyginti sudėtingos kalbinės raiškos grožinius kūrinius, supranta pagrindines mintis ir svarbias detales, per kurias atsiskleidžia personažų nuotaikos,

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	(ilustracijomis, siužetiniais paveikslukais) (A2.5.3).		veiksmus, tarpusavio santykius (A2.5.3).	charakteriai, tarpusavio santykiai, požiūrių ir vertinimų skirtumai; suprasti netrukdo ir šnekamosios kalbos elementai (A2.5.3).
Audiovizualinės kalbos supratimas (A3)				
	Supranta trumpų, paprastų vaizdo įrašų, TV laidų, animacinių filmų apie kasdienio gyvenimo dalykus temą, kai pasakojimas grindžiamas vizualine kalba; kai kalbama aiškiai ir lėtai, atpažįsta įsimintus paprastus žodžius, supranta kai kurias detales; susidaro įspūdį apie filmo temą; spėja, apie ką atskiruose epizoduose kalbama, kas norima pasakyti (A3).	Supranta vaizdo įrašų, TV laidų apie kasdienio gyvenimo aktualijas ar numanomas dalykus, kai tema atskleidžiama daugiausia vaizdais, esmę ir turinį; supranta meninių ir dokumentinių filmų, kuriuose vaizdais pasakoma daugiau nei žodžiais, pagrindinę temą ir mintį; suvokia ir kai kurių epizodų ar detalių svarbą (A3).	Supranta informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų jį dominančiomis temomis pagrindines mintis ir svarbias detales, kai kalbama aiškiai, kiek lėtesniu tempu; supranta meninių ir dokumentinių filmų pagrindines mintis ir konkrečias detales, tai supranta ir tada, kai pasakojimas grindžiamas ne tik vizualine kalba (A3).	Supranta informacinių, dokumentinių vaizdo įrašų, daugumos TV laidų jį dominančiomis temomis pagrindines mintis ir konkrečias detales, kai kalbama aiškiai, natūraliu tempu; supranta meninių ir dokumentinių filmų pagrindines mintis ir svarbias detales, tai supranta ir tada, kai pasakojimas grindžiamas ne tiek vizualine, kiek verbaline kalba, suprasti netrukdo ir pasitaikantys šnekamosios kalbos elementai (A3).
Vaizdo įrašų supratimas (A3.1).	Supranta trumpų, paprastų vaizdo įrašų apie kasdienį gyvenimą ir aktualijas temą, kai pagrindinė informacija perteikiama daugiausia vaizdais, o trumpi, paprasti komentarai išsakomi aiškiai ir lėtai,	Žiūrėdamas trumpus vaizdo įrašus apie kasdienio gyvenimo aktualijas ar numanomas dalykus, supranta jų esmę ir turinį, kai informacija perteikiama daugiausia vaizdais, kalbama aiškiai ir palyginti lėtai,	Žiūrėdamas vaizdo įrašus apie kasdienio bei visuomeninio gyvenimo įvykius, kultūrinio gyvenimo aktualijas, supranta pagrindines mintis ir svarbias detales, kai kalbama aiškiai, kiek lėtesniu tempu ir vartojama	Žiūrėdamas vaizdo įrašus (informacinius, dokumentinius, edukacinius) konkrečiomis ir abstrakčiomis kasdienio bei visuomeninio gyvenimo temomis, supranta pagrindines mintis ir konkrečias detales, kai kalbama aiškiai ir nuosekliai,

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	vartojami įsiminti žodžiai bei posakiai (A3.1.3).	vartojama daug įsimintų žodžių bei posakių (A3.1.3).	palyginti daug įsimintų žodžių bei posakių (A3.1.3).	natūraliu tempu, bendrine kalba, suprasti netrukdo ir pasitaikantys šnekamosios kalbos elementai (A3.1.3).
Televizijos laidų supratimas (A3.2).	Žiūrėdamas TV laidas apie kasdienį gyvenimą, iš kalbos srauto išskiria atskirus žodžius ir frazes; jei kalbama paprastai, aiškiai ir palyginti lėtai, supranta ir atskirų fragmentų (pokalbio, komentaro, pasakojimo ir pan.) temą, atskiras detales (A3.2.3).	Žiūrėdamas TV laidas apie kasdienį gyvenimą, supranta jų temą ir potemes; jei kalbama aiškiai ir palyginti lėtai, vartojama daug tokiose situacijose įprastų žodžių ir pasakymų, supranta ir pagrindinę informaciją (A3.2.3).	Žiūrėdamas TV laidas apie sudominusias socialinio ir kultūrinio gyvenimo aktualijas, supranta atskirų jų dalyvių ar personažų, jei tik jie kalba aiškiai, bendrine kalba, kiek lėtesniu tempu, pasisakymų esmę, išskiria ir svarbias detales (A3.2.3).	Žiūrėdamas įvairių žanrų TV laidas (naujienas, reportažus, interviu, pokalbių šou) konkrečiomis ar abstrakčiomis socialinio bei kultūrinio gyvenimo temomis, supranta pagrindines mintis bei svarbias detales, atskleidžiančias požiūrių, vertinimų skirtumus, kai kalbama natūraliu tempu, bendrine kalba, suprasti netrukdo ir pasitaikantys šnekamosios kalbos elementai (A3.2.3).
Filmų supratimas (A3.3).	Žiūrėdamas meninį ar dokumentinį filmą, kuriame vizualine kalba (vaizdais, personažų veiksmams, mimika, muzika ir pan.) pasakoma kur kas daugiau nei žodžiais, susidaro įspūdį apie filmo temą; spėja, apie ką atskiruose epizoduose kalbama, kas norima pasakyti (A3.3.3).	Žiūrėdamas meninį ar dokumentinį filmą, kai didžioji siužeto dalis perteikiama vizualine kalba (vaizdais, personažų veiksmams, mimika, muzika ir pan.), o vartojama kalba yra paprasta, tariama palyginti aiškiai, supranta filmo temą ir pagrindinę mintį, suvokia ir kai kurių epizodų ar detalių svarbą (A3.3.3).	Žiūrėdamas meninį ar dokumentinį filmą, kai siužetas perteikiamas ir vizualine kalba (vaizdais, personažų veiksmams, mimika, muzika ir pan.), ir verbaline (paprasta, aiškia, lėtesnio tempo), supranta filmo temą ir pagrindinę mintį, gali pakomentuoti, kaip suprato, apie ką ir kas kalbama atskiruose filmo epizoduose (A3.3.3).	Žiūrėdamas meninį ar dokumentinį filmą, supranta jo temą ir potemes, nustato personažų ar kalbančiųjų tarpusavio santykius, jų pasisakymų pagrindines mintis ir svarbias detales; suprasti netrukdo nei tai, kad didesnė siužeto dalis perteikiama ne vizualine, o verbaline kalba (natūralaus tempo bendrine šnekamąja kalba), nei

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
				šnekamosios kalbos elementai (A3.3.3).
Supratimo strategijų taikymas (A4)				
	Žodžio, frazės ar kito sakinio reikšmę spėja susiedamas atskirus žodžius su kitų kalbų žodžiais ar atpažinęs tarptautinį žodį; žodžio, frazės reikšmę ar kito sakinio turinį spėja ir iš konteksto ar vaizdinės medžiagos; remdamasis teksto siejimo priemonėmis, supranta autoriaus minties eigą; pagal grafinį vaizdą atpažįsta teksto žanrą; prireikus pasinaudoja pagalbos įrankiais (A4).	Žodžio, frazės reikšmę ar kitos teksto dalies turinį spėja remdamasis daryba ir kontekstu, vaizdine medžiaga ir teksto visuma; bando nuspėti ir tarptautinių žodžių ar žodžių, panašių į gimtąją kalbą, reikšmę; remdamasis teksto siejimo priemonėmis, supranta autoriaus minties eigą; pagal grafinį vaizdą įvardija teksto žanrą; prireikus pasinaudoja pagalbos įrankiais (A4).	Žodžio, frazės reikšmę ar kitos teksto dalies turinį nuspėja remdamasis daryba ir kontekstu, vaizdine medžiaga ir teksto visuma; bando spėti ir tarptautinių žodžių ar žodžių, panašių į gimtąją kalbą, reikšmę; remdamasis teksto siejimo priemonėmis, supranta autoriaus minties eigą; pagal grafinį vaizdą įvardija teksto žanrą; prireikus pasinaudoja pagalbos įrankiais (A4).	Žodžio, frazės reikšmę ar kitos teksto dalies turinį nuspėja remdamasis daryba ir kontekstu, vaizdine medžiaga ir teksto visuma; nuspėja ir tarptautinių žodžių ar žodžių, panašių į gimtąją kalbą, reikšmę; remdamasis teksto siejimo priemonėmis supranta autoriaus minties eigą; pagal grafinį vaizdą įvardija teksto žanrą; prireikus pasinaudoja pagalbos įrankiais (A4).
Žodžių, frazių, sakinių reikšmės spėjimas iš konteksto, pagal žodžių darybos principus (A4.1).	Susiejęs atskirus žodžius su kitų kalbų žodžiais ar atpažinęs tarptautinį žodį, nuspėja žodžio, frazės ar kito sakinio reikšmę. Naujo kalbos elemento reikšmę nuspėja iš konteksto, vaizdinės medžiagos (A4.1.3).	Remdamasis žinomais žodžiais, žodžio daryba, nuspėja žodžio, frazės, kito sakinio ar kitos teksto dalies reikšmę. Nuspėja tarptautinių žodžių ar žodžių, panašių į gimtąją kalbą, reikšmę (A4.1.3).	Remdamasis žinomais žodžiais, žodžio daryba, kontekstu, nuspėja žodžio, frazės ar kito sakinio reikšmę. Nuspėja tarptautinių žodžių ar žodžių, panašių į gimtąją kalbą, reikšmę (A4.1.3).	Remdamasis žinomais žodžiais, žodžio daryba, kontekstu, nuspėja žodžio, frazės ar kito sakinio reikšmę. Nuspėja tarptautinių žodžių ar žodžių, panašių į gimtąją kalbą, reikšmę (A4.1.3).
Teksto, jo dalies turinio nuspėjimas remiantis visuma (A4.2).	Apie ką rašoma tekste, spėja iš konteksto, vaizdinės medžiagos (A4.2.3).	Remdamasis teksto visuma ir vaizdine medžiaga, nuspėja teksto dalies turinį, esmę (A4.2.3).	Remdamasis teksto visuma ir vaizdine medžiaga, nuspėja teksto dalies turinį, pagrindinę mintį (A4.2.3).	Remdamasis teksto visuma ir vaizdine medžiaga, nuspėja teksto dalies turinį, pagrindinę mintį (A4.2.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
Minties eigos supratimas remiantis teksto siejimo priemonėmis (A4.3).	Neaptariama.	Remdamasis teksto siejimo priemonėmis, seka autoriaus minties eigą (A4.3.3).	Remdamasis teksto siejimo priemonėmis, seka autoriaus minties eigą, argumentų ryšį (A4.3.3).	Remdamasis teksto siejimo priemonėmis, supranta ir nuspėja autoriaus minties eigą, argumentų ryšį (A4.3.3).
Teksto žanro, komunikacinės intencijos atpažinimas pagal grafinį vaizdą (A4.4).	Remdamasis teksto vizualinėmis nuorodomis, spėja apie teksto rašymo tikslą; atpažįsta teksto žanrą (pvz., atviruką, laišką, žinutę) (A4.4.3).	Remdamasis teksto vizualinėmis nuorodomis, nuspėja rašymo tikslą, įvardija teksto žanrą (A4.4.3).	Remdamasis teksto vizualinėmis nuorodomis, atpažįsta komunikacines intencijas, įvardija teksto žanrą (A4.4.3).	Remdamasis teksto vizualinėmis nuorodomis, nustato komunikacines intencijas, įvardija teksto žanrą (A4.4.3).
Pagalbos priemonių naudojimas (A4.5).	Naudojasi dvikalbiais ar iliustruotais žodynais, vertimo įrankiais (A4.5.3).	Naudojasi dvikalbiais ar iliustruotais žodynais, vertimo įrankiais (A4.5.3).	Naudojasi žodynais, vertimo įrankiais (A4.5.3).	Naudojasi lietuvių kalbos vienkaliais, aiškinamaisiais žodynais, vertimo įrankiais (A4.5.3).
2. Raiška (B)				
Kalbėjimas (B1)				
	Įsimintomis frazėmis, labai trumpais sakiniais apibūdina save bei kitus, kasdienio gyvenimo įvykius; įvardija bei apibūdina žinomus kasdienės aplinkos objektus (B1).	Trumpais nesusijusiais sakiniais apibūdina save bei kitus; nusako aplinką, daiktus, mokymosi veiklą; pasakoja apie savo patirtus įvykius, nurodo veiksmų seką; pateikia faktinę informaciją kasdienio gyvenimo temomis; įvertina savo ir kitų patirtis (B1).	Palyginti nesudėtingos struktūros sakiniais žodžiu nuosekliai apibūdina žmones, objektus, veiklas, pomėgius, interesus. Kalbėjimas pakankamai aiškus, pagrindinės mintys paaiškinamos pakankamai tiksliai. Kalbėdamas apie patirtis, išsako savo emocijas bei reakciją. Apie patirtą įvykį pasakoja nuosekliai,	Vartodamas įvairios struktūros sakinius, detalai ir palyginti sklandžiai apibūdina žmones, objektus, vietas, patirtis; išsako savo požiūrį ir jį argumentuoja; atpasakodamas siužetą pateikia detalių, išsako ir savo vertinimą, jį pagrindžia; nurodo nagrinėjamo klausimo, problemos esminius aspektus;

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
			pateikia detalių, išsako savo nuomonę, vertina savo ir kitų patirtis. Pasakoja knygos ar filmo siužetą, pasako savo nuomonę (B1).	pateikia savo nuomonę, įtikinamus argumentus; išsamiai aptaria klausimo, problemos sprendimo būdus, juos argumentuoja (B1).
Apibūdinimas (B1.1).	Labai paprastomis, iš anksto išmoktomis frazėmis ar keliais trumpais sakiniais pristato pats ir pristato kitus, apibūdina savo ir kito išvaizdą. Naudojasi pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais, iliustracijomis, mokymosi priemonėmis, kalbėjimo pavyzdžiais, užrašais) (B1.1.3).	Paprastais nesusijusiais trumpais sakiniais apibūdina žmones, daiktus, kasdienes veiklas, pomėgius, įvardija jausmus. Naudojasi pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais, mokymosi priemonėmis, kalbėjimo pavyzdžiais, žodynais, užrašais) (B1.1.3).	Palyginti nesudėtingos struktūros sakiniais nuosekliai apibūdina žmones, objektus, vietas, veiklas, pomėgius, interesus, emocijas, išsako savo vertinimą. Apibūdina skaitytą knygą ar matytą filmą, pasako savo nuomonę. Naudojasi pagalbine medžiaga (mokymosi priemonėmis, kalbėjimo pavyzdžiais, žodynais, užrašais) (B1.1.3).	Vartodamas įvairesnės struktūros sakinius detalai apibūdina žmones, su asmeniniu gyvenimu susijusius objektus, vietas, patirtis, išsako savo požiūrį, jį argumentuoja; apibūdina savo pomėgius, interesus, emocijas, jas vertina, savo vertinimus pagrindžia; nurodo teigiamus ir neigiamus pasirinkimų aspektus (B1.1.3).
Pasakojimas (B1.2).	Kai gali pasiruošti iš anksto ir iš žodžių sąrašų, kitų mokymosi priemonių pasirinkti atskirus žodžius ar frazes, pasakoja apie save ir kitus, kasdienio gyvenimo įvykius, veiklą (B1.2.3).	Iš žodžių sąrašų, mokymosi priemonės, kalbėjimo pavyzdžių, žodynų, užrašų pasirinkdamas atskirus žodžius ar frazes, trumpais sakiniais pasakoja apie žmones, įvykius arba veiklą, bando nurodyti pagrindinių veiksmų seką (B1.2.3).	Palyginti nesudėtingos struktūros sakiniais nuosekliai, pakankamai laisvai pasakoja apie savo ir kitų pomėgius, veiklas, skaitytas knygas, matytus filmus. Atpasakodamas siužetą pateikia detalių, išsako savo vertinimą. Kalba apie savo siekius, tikslus, svajones (B1.2.3).	Vartodamas įvairesnės struktūros sakinius sklandžiai, pasakoja apie įvykius. Atpasakodamas siužetą, nurodo veiksmų seką, pateikia detalių, išsako savo vertinimą ir jį pagrindžia. Kalba apie savo siekius, tikslus, svajones, paaiškina, kodėl jie svarbūs (B1.2.3).
Informacijos pateikimas (B1.3).	Vartodamas įsimintinus žodžius, frazes, remdamasis pateiktais pavyzdžiais, suteikia asmeninės informacijos. Įvardija žinomus	Vartodamas įsimintinus žodžius, frazes, remdamasis pateiktais pavyzdžiais, paprastais, trumpais nesusijusiais sakiniais suteikia	Palyginti nesudėtingos struktūros sakiniais nuosekliai pateikia informaciją jį dominančia tema, ją pagrindžia, jei reikia,	Vartodamas įvairios struktūros sakinius suteikia detalią reikiamą informaciją nagrinėjama tema, pateikia išsamias instrukcijas,

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	kasdienio gyvenimo objektus. Savo kalbėjimą papildo kūno kalba (B1.3.3).	informacijos kasdienio gyvenimo temomis (B1.3.3).	paaishkina; pateikia detalias instrukcijas; nuosekliai išdėsto aptariamo klausimo, problemos pagrindinius aspektus (B1.3.3).	palyginti tiksliai išdėsto aptariamo klausimo, problemos pagrindinius aspektus, nurodo įtikinamus argumentus, pagrįstus problemos sprendimo būdus (B1.3.3).
Nuomonės raiška ir jos pagrindimas (B1.4).	Kasdienio gyvenimo situacijose pagal duotą pavyzdį pavieniais žodžiais, įsimintinomis frazėmis išsako savo nuomonę (B1.4.3).	Paprastais, trumpais sakiniiais išsako nuomonę apie kasdienio gyvenimo situacijas (vertina, kas patinka ar nepatinka), ją trumpai pagrindžia ir paaishkina. Palygina savo patirtis, pasirinkimus ir juos vertina (B1.4.3).	Pateikia savo nuomonę apie kasdienio ir nekasdienio gyvenimo situacijas, reiškinius, ją pagrindžia. Nusako ir paaishkina savo ir kitų veiksmus, planus. Apibūdina savo patirtis, įvertina pasirinkimus ir juos palygina, savo vertinimus argumentuoja (B1.4.3).	Pateikia argumentuotą nuomonę apie kasdienio ir nekasdienio gyvenimo situacijas, reiškinius, išsako savo emocijas. Apibūdina savo patirtis, įvertina pasirinkimus ir juos palygina, savo vertinimus pagrindžia, nuostatas apgina (B1.4.3).
Rašymas (B2)				
	Labai paprastomis pavienėmis frazėmis ir sakiniiais parašo apie save, kitus žmones, gyvenamąją aplinką, kasdienio gyvenimo įvykius, veiklas (B2).	Rašo paprastų frazių ir sakinių sekomis apie žmones, gyvenamąją aplinką, daiktus, kasdienes veiklas, pomėgius. Frazes ir sakinius jungia dažniausiai vartojamais jungtukais (B2).	Apibūdina žmones, objektus, vietas, veiklas, pomėgius, interesus, emocijas; vartodamas sudėtingos struktūros sakinius rašo trumpus tekstus; teksto siejimo priemonėmis nurodo veiksmų seką; pateikia faktinę informaciją ir išsako savo nuomonę; atpasakodamas siužetą pateikia detalių, išsako ir pagrindžia savo vertinimą; pasakoja apie savo siekius, tikslus, svajones (B2).	Detaliai apibūdina žmones, objektus, vietas, veiklas, pomėgius, interesus, emocijas, išsako savo vertinimus, juos pagrindžia; vartodamas įvairios struktūros sakinius kuria iš anksto suplanuotus, nuoseklius pasakojimus apie patirtus įvykius; atpasakodamas knygos ar filmo siužetą, pateikia detalių, išsako savo vertinimą ir jį pagrindžia; aptariama tema parašo trumpą informacinį

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
				tekstą, rašinį: iškelia problemą, paaiškina jos priežastis ir sprendimo būdus (B2).
Apibūdinimas (B2.1).	Labai paprastomis pavienėmis frazėmis ar iš anksto įsimintais trumpais sakiniais apibūdina save ir kitus. Naudojasi pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais, mokymosi priemonėmis, tekstų pavyzdžiais, žodynu, žinynu) (B2.1.3).	Paprastomis keliomis frazėmis, sujungtomis dažniausiai vartojamais jungtukais, trumpais sakiniais apibūdina savo šeimą, kasdienės aplinkos daiktus, įprastas veiklas, pomėgius, įvardija jausmus. Naudojasi pagalbine medžiaga (žodžių sąrašu, mokymosi priemonėmis, tekstų pavyzdžiais, žodynu, žinynu) (B2.1.3).	Palyginti nesudėtingos struktūros sakiniais apibūdina žmones, objektus, vietas, veiklas, pomėgius, interesus, emocijas, išsako nuomonę, vertinimą. Naudojasi pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais, mokymosi priemonėmis, tekstų pavyzdžiais, žodynu, žinynu) (B2.1.3).	Įvairios struktūros sakiniais detalai apibūdina žmones, objektus, vietas, veiklas, pomėgius, interesus, emocijas, išsako savo vertinimą ir jį pagrindžia pavyzdžiais, svariais argumentais (B2.1.3).
Pasakojimas (B2.2).	Pavieniais žodžiais, frazėmis pasakoja apie save ir kitus, kasdienio gyvenimo įvykius, veiklą (B2.2.3).	Elementariais siejamaisiais žodžiais siedamas paprastos sintaksinės struktūros sakinius, parašo trumpus pasakojimus apie save ir kitus, kasdienio gyvenimo įvykius, veiklas; veiksmų seką nurodo teksto siejimo priemonėmis (B2.2.3).	Siedamas palyginti nesudėtingos struktūros sakinius kuria nuoseklius pasakojimus. Atpasakoja siužetą, pateikia detalių, išsako ir pagrindžia savo vertinimą. Pasakoja apie savo siekius, tikslus, svajones (B2.2.3).	Sąmoningai rinkdamasis kuo įvairesnės sintaksinės struktūros sakinius kuria nuoseklius, iš anksto suplanuotus pasakojimus apie patirtus įvykius. Atpasakodamas knygos ar filmo siužetą pateikia detalių, išsako savo vertinimą ir jį pagrindžia. Sklandžiai ir veiksmingai pasakoja apie savo siekius, tikslus, svajones, paaiškina, kodėl jie svarbūs (B2.2.3).
Informacijos pateikimas (B2.3).	Pavieniais žodžiais, frazėmis suteikia asmeninės informacijos apie save, kitus (B2.3.3).	Paprastais, trumpais sakiniais suteikia reikalingos informacijos apie save ir kitus, pateikia	Remdamasis patirtimi ir (ar) iš įvairių šaltinių atsirinkęs reikiamą informaciją parašo	Remdamasis patirtimi ir (ar) iš įvairių šaltinių atsirinkęs reikiamą informaciją parašo

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		asmeninius įspūdžius apie kasdienio gyvenimo situacijas, veiksmų seką nurodo teksto siejimo priemonėmis (B2.3.3).	nedidelės apimties tekstą nuosekliai išdėstydamas aptariamą temą pagrindinius aspektus (B2.3.3).	trumpą informacinį tekstą. Aptariama tema parašo rašinį: iškelia problemą, paaiškina jos priežastis ir sprendimo būdus (B2.3.3).
Nuomonės pateikimas, pagrindimas (B2.4).	Pavieniais žodžiais, frazėmis pagal pateiktą pavyzdį išsako savo nuomonę (B2.4.3).	Paprastais, trumpais sakiniais, jungiamais dažniausiai vartojamais siejamaisiais žodžiais, parašo asmeninius įspūdžius apie kasdienio gyvenimo situacijas. Vertina savo patirtis, pasirinkimus (B2.4.3).	Išsako raštu savo nuomonę, jausmus ir reakcijas apie kasdienio gyvenimo situacijas. Palygina savo patirtis, pasirinkimus ir juos vertina. Nusako savo ir kitų veiksmus, planus, juos paaiškina, vertinimus argumentuoja (B2.4.3).	Pateikia savo teigiamą ar neigiamą nuomonę ar recenziją apie matytą filmą, skaitytą knygą, savo vertinimus pagrindžia. Apibūdina savo emocijas, požiūrį ir juos palygina su veikėjų emocijomis, požiūriu. Pasiremdamas tinkamais argumentais nuosekliai plėtoja savo argumentaciją pabrėždamas tai, kas jam atrodo tikrai svarbu (B2.4.3).
Audiovizualinių tekstų kūrimas (B3)				
	Kuria labai trumpus vaizdo įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones ir paprastomis, dažniausiai pavienėmis frazėmis juos pakomentuoja (B3).	Kuria trumpus vaizdo ar garso įrašus apie save ar kitus, įdomius kasdienes objektus, veiklas, reiškinius; kuria labai trumpus vaizdo bei garso įrašus apie savo aplinką, pažįstamus žmones, jų sudominusius dalykus – juos pakomentuoja paprasta kalba (B3).	Kuria trumpus filmukus, reportažus, vaizdo bei garso įrašus įvairiomis asmeninio gyvenimo arba artimos aplinkos temomis; vartodamas palyginti nesudėtingos struktūros kalbą parengia komentarą; komentarą įgarsina arba pateikia kaip užrašus ekrane (B3).	Kuria vaizdo ir garso įrašus: trumpus filmukus, reportažus; vartodamas įvairios struktūros sakinius parengia komentarą; komentarą įgarsina arba pateikia kaip užrašus ekrane (B3).
Pateikčių kūrimas (B3.1).	Remdamasis pagalbine medžiaga kuria kelių skaidrių pateiktis apie	Remdamasis pagalbine medžiaga kuria skaidrių pateiktis apie save	Kuria pateiktis įvairiomis temomis ir vartodamas	Kuria pateiktis jų sudominusiomis temomis ir

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	save ar kitus, apie jį sudominusius kasdienės aplinkos objektus, veiklas, reiškinius ir paprastomis, dažniausiai pavienėmis frazėmis jas pakomentuoja (B3.1.3).	ar kitus, apie jį sudominusius kasdienės aplinkos objektus, veiklas, reiškinius ir paprasta kalba jas pakomentuoja (B3.1.3).	nesudėtingos struktūros sakinius parengia jų komentarą: jį perskaito arba pateikia kaip užrašus ekrane (B3.1.3).	vartodamas įvairios struktūros sakinius parengia jų komentarą: jį perskaito arba pateikia kaip užrašus ekrane (B3.1.3).
Filmukų, reportažų, vaizdo ir garso įrašų kūrimas (B3.2).	Kuria labai trumpus vaizdo ar garso įrašus apie save ar kitus, kasdienės aplinkos objektus, veiklas ir paprastomis, dažniausiai pavienėmis frazėmis juos pakomentuoja; prireikus pasiremia pagalbine medžiaga (B3.2.3).	Kuria trumpus filmukus, reportažus, vaizdo ir garso įrašus apie save ar kitus, kasdienės aplinkos objektus, veiklas, reiškinius, vartodamas paprastą kalbą juos pakomentuoja; prireikus pasiremia pagalbine medžiaga (B3.2.3).	Kuria trumpus filmukus, reportažus, vaizdo ir garso įrašus jį sudominusia tema, vartodamas nesudėtingos struktūros kalbą juos įgarsina ar pakomentuoja (B3.2.3).	Kuria trumpus filmukus, reportažus, vaizdo ir garso įrašus jį sudominusia tema, vartodamas įvairios struktūros kalbą juos įgarsina ar pakomentuoja (B3.2.3).
Raiškos strategijų taikymas (B4)				
	Planuoja pasisakymo, rašinio, audiovizualinės kalbos turinį; pasinaudoja žodžių sąrašais, pasisakymų pavyzdžiais, gestais, kūno kalba; kalbinės raiškos trūkumus kompensuoja paveiksliukais, piešinėliais, simboliais, kūno kalba (B4).	Planuoja pasisakymą, rašinį, audiovizualinę kalbą; pasirenka tinkamas frazes iš pavyzdžių, sukaupotos medžiagos; naudojami mokomąja medžiaga, vadovėliu, žodynais ir žinynais; prireikus savo kalbėjimą papildo kūno kalba (B4).	Planuoja pasisakymą, rašinį, audiovizualinę kalbą; remiasi turimais kalbiniais ištekliais ir žodynais; pritrūkęs žodžių mintį perfrazuoja, parenka sinonimą ar panašios reikšmės žodį; tikslina kalbinę raišką (B4).	Pagal žanro reikalavimus planuoja nuoseklus, veiksmingo pasisakymo, rašinio, audiovizualinės kalbos turinį ir struktūrą; rašo juodraštį; redaguoja tekstą, ištaiso riktus, klaidas, pritrūkęs žodžių mintį perfrazuoja, parenka sinonimą ar panašios reikšmės žodį (B4).
Sakytinės kalbos planavimas, rengimas (B4.1).	Neaptariama.	Planuoja pasisakymą tinkamas frazes pasirinkdamas iš pavyzdžių, sukaupotos medžiagos. Pasirenkia juodraštį, repetuoja. Jei kalbėdamas neprisimena	Planuoja pasisakymą remdamasis turimais kalbiniais ištekliais ir žodynais. Jei kalbėdamas neprisimena tikslaus žodžio, tą pačią mintį perteikia	Parinkdamas kalbėjimo situacijai tinkamas raiškos priemones planuoja nuoseklų, veiksmingą pasisakymą. Redaguodamas pasisakymą išsitašo riktus,

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		tikslaus žodžio, tą pačią mintį pasako kitaip; prireikus savo kalbėjimą papildo kūno kalba (B4.1.3).	kitais būdais: perfrazuoja, parenka sinonimą ar panašios reikšmės žodį; tikslina kalbinę raišką (B4.1.3).	klaidas, pritrūkęs žodžių mintį perfrazuoja, parenka sinonimą ar panašios reikšmės žodį (B4.1.3).
Rašytinio teksto planavimas, redagavimas (B4.2).	Neaptariama.	Savo tekstą planuoja pagal turimą to paties žanro pavyzdį. Reikalingų išteklių ieško vadovėliuose, žodynuose, žinyuose. Jei rašydamas neprisimena tikslaus žodžio, tą pačią mintį pasako kitaip (B4.2.3).	Pagal rašomo žanro reikalavimus apgalvoja ir planuoja teksto turinį bei struktūrą. Rašo ir redaguoja juodraštį. Jei rašydamas neprisimena tikslaus žodžio, perteikia jo reikšmę kitais būdais: mintį perfrazuoja, parenka panašios reikšmės žodį. Trūkstančių išteklių ieško vadovėliuose, žodynuose, žinyuose; tikslina kalbinę raišką (B4.2.3).	Pagal rašomo žanro reikalavimus apgalvoja ir planuoja teksto turinį bei struktūrą. Rašo ir redaguoja juodraštį. Rašydamas stengiasi pavartoti naujas konstrukcijas, tikslindamas kalbinę raišką, mintį perfrazuoja, parenka sinonimų. Trūkstančių išteklių ieško vadovėliuose, žodynuose, žinyuose; tikslina kalbinę raišką (B4.2.3).
Audiovizualinės kalbos planavimas, komponavimas, tvarkymas (B4.3).	Ruošdamas pateiktis pasinaudoja jų pavyzdžiais. Kalbinės raiškos trūkumus kompensuoja paveikslukais, piešinėliais, simboliais, kūno kalba. Tikslina kalbinę raišką (B4.3.3).	Rengdamas savo audiovizualinę kalbą pasinaudoja pavyzdžiu. Parengia juodraštį, repetuoja pasisakymą. Jei neprisimena tikslaus žodžio, mintį perfrazuoja. Tikslina kalbinę raišką (B4.3.3).	Audiovizualinės kalbos turinį ir struktūrą apgalvoja ir suplanuoja pagal žanro reikalavimus. Parengia juodraštį, repetuoja pasisakymą. Jei neprisimena tikslaus žodžio, mintį perfrazuoja, parenka sinonimą ar panašios reikšmės žodį. Tikslina kalbinę raišką (B4.3.3).	Audiovizualinės kalbos turinį ir struktūrą apgalvoja ir suplanuoja pagal žanro reikalavimus; pasirenka tinkamas programas, aplikacijas. Parengia juodraštį, repetuoja pasisakymą. Atsižvelgdamas į bendravimo situaciją tikslina kalbinę raišką (B4.3.3).
Pagalbos priemonių naudojimas (B4.4).	Naudojasi dvikalbiais ar iliustruotais žodynais, vertimo įrankiais (B4.4.3).	Naudojasi dvikalbiais ar iliustruotais žodynais, vertimo įrankiais (B4.4.3).	Naudojasi žodynais, vertimo įrankiais (B4.4.3).	Naudojasi lietuvių kalbos vienkabiais, aiškinamaisiais žodynais, vertimo įrankiais (B4.4.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
3. Sąveika (C)				
Sąkytinė sąveika (C1)				
	Tipiškose kasdienėse situacijose trumpai bendrauja žinomomis temomis, tačiau sąveikos sėkmė visiškai priklauso nuo pašnekovo geranoriškumo ir palaikymo; bendraudamas įprastomis kasdienėmis temomis atsako į paprastus klausimus ir pats paklausia; kasdienio gyvenimo situacijose, pavyzdžiui, kalbėdamas apie šeimą, mokyklą ar tenkindamas būtiniausius savo poreikius, reaguoja elementariomis frazėmis, papildydamas jas gestais; kalbos ištekliai riboti – juos sudaro su konkrečiomis kasdienėmis situacijomis susiję pagrindiniai pavieniai žodžiai, frazės, įsimintini posakiai formulės; taiko keletą jam žinomų sąveikos strategijų (C1).	Įprastose kasdienėse situacijose bendrauja palyginti sėkmingai, kai padeda ir geranoriškas pašnekovas; nors pradėdamas pokalbį ar jį palaikydamas ir apsiukeičia įprastomis replikomis, pasidalija informacija, mintimis, vis dėlto palyginti retai supranta tiek, kad pokalbį galėtų palaikyti savarankiškai; be didesnių pastangų bendrauja įprastomis asmeninėmis temomis, pvz., klausia ir atsako apie mokyklą, laisvalaikį ir pan.; vartoja paprastą žodyną ir elementarios struktūros sakinius, įsimintus posakius formules; nei tartis, nei intonavimas netrukdo pašnekovui suprasti, kas norima pasakyti; taiko jam žinomas sąveikos strategijas (C1).	Įprastose kasdienėse situacijose bendrauja su tam tikru pasitikėjimu; gausūs paprastos kalbos ištekliai leidžia lengvai įsitraukti į pokalbį kasdienio gyvenimo ar jį dominančiomis temomis (pomėgiai, kelionės, einamieji reikalai); be pasirengimo pasisako ir abstraktesnėmis temomis, susijusiomis su mokymusi, asmeniniu bei socialiniu gyvenimu, pvz., apie mokomųjų dalykų turinį, kultūrinius įvykius; bendras kalbos taisyklingumas leidžia pašnekovui adekvačiai suprasti intencijas; suprasti, kas sakoma, pašnekovui netrukdo ir tartis ar akcentas; taiko jam žinomas sąveikos strategijas (C1).	Net ir triukšmingoje aplinkoje įvairiomis temomis sąveikauja laisvai, spontaniškai ir veiksmingai: keičiasi informacija, ją patikslina ar paaiškina; kalbinių išteklių (žodyno ir sintaksinių struktūrų) aprėptis yra palyginti didelė, todėl net ir spontaniškai įsitraukęs į pokalbį savo vertinimus išsako, juos pagrindžia parinkdamas vis kitą raišką; taisyklingai taria ir tinkamai intonuoja; bendras kalbos taisyklingumas leidžia pašnekovui suprasti, kokio tikslo siekiama; taiko jam žinomas sąveikos strategijas (C1).
Dalyvavimas pokalbyje (C1.1).	Palyginti sėkmingai keičiasi trumpa tiesiogine informacija kasdienėmis temomis, kai pašnekovas kalba aiškiai ir lėtai, prireikus pakartoja ar	Palyginti sėkmingai dalyvauja trumpuose pokalbiuose įprastomis, jį dominančiomis temomis, kai pašnekovas aiškiai taria, prireikus pakartoja,	Dalyvauja pokalbiuose kasdienio ir mokiniui aktualiomis nekasdienio gyvenimo temomis, palyginti spontaniškai įsitraukia į pokalbį; prireikus pasinaudoja	Laisvai ir veiksmingai bendrauja įvairiomis temomis. Užmezga ir palaiko pokalbius su gimtakalbiais, spontaniškai reaguoją į kito žodžius, užduoda

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	perfrazuoja. Pokalbio sėkmė priklauso nuo pašnekovo (C1.1.3).	perfrazuoja. Paprastomis, mandagiomis įprasto bendravimo formomis pradeda ir palaiko pokalbį. Paprašo ar pasiūlo paslaugą, išsako nuomonę, jausmus (C1.1.3).	pašnekovo pagalba. Pokalbį pradeda ir palaiko užduodamas pašnekovui gana spontaniškus klausimus, išsakydamas reakcijas, jausmus ir nuomonę (C1.1.3).	klausimus, išsako savo nuomonę, ją pagrindžia. Išreiškia jausmų, vertinimų niuansus, išryškina kokių nors įvykių svarbą sau (C1.1.3).
Dalyvavimas neformalioje diskusijoje (su draugais) (C1.2).	Nors žodynas ir labai ribotas, kai pašnekovas kreipiasi tiesiogiai, aiškiai ir lėtai, dalijasi nuomonėmis, kas ir kodėl patinka, o kas ne (C1.2.3).	Kai pašnekovas kalba aiškiai ir lėtai, keičiasi nuomonėmis praktiniais kasdienio gyvenimo klausimais. Vartodamas paprastus žodžius ir frazes lygina artimiausios aplinkos objektus, veiklas, žmones. Pritaria ar nepritaria kito nuomonei, sutinka ar nesutinka su pasiūlymu, aptaria, ką būtų galima veikti kartu (C1.2.3).	Kai pašnekovas kalba aiškiai, nevartodamas perkeltinės reikšmės pasakymų, supranta, kas sakoma, sugeba sekti diskusiją kasdienio ir aktualiomis nekasdienio gyvenimo temomis. Mandagiai išsako lūkesčius, savo nuomonę. Trumpai pakomentuoja kitų požiūrius, aptaria alternatyvas, svarsto, ką pasirinkti, paaiškina, kodėl tai nėra vienareikšmiška (C1.2.3).	Įvairiomis temomis diskutuoja su gimtakalbiais. Komentuoja kito požiūrį, nurodo, kodėl kai kurios pozicijos vertintinos nevienareikšmiškai. Tiksliai formuluoja savo siūlymus, vertinimus, nuomonę. Pateikia įtikinamų argumentų, išsamiai juos aptaria, atremia kitų argumentus (C1.2.3).
Bendravimas siekiant tikslo (instrukcijų, pasiūlymų, alternatyvų supratimas ir teikimas) (C1.3).	Tenkindamas minimalius poreikius paprašo paduoti norimą daiktą, esant poreikiui jį nurodo gestu. Supranta paprastas nuorodas, vykdo pavieniais žodžiais pasakytus nurodymus. (C1.3.3).	Atlieka paprastas ir tipiškas užduotis, nurodymus, kai nesupranta, paprašo pakartoti ar padėti. Siūlo pats ir reaguoja į kitų pasiūlymus. Aptaria tolesnius veiksmus (C1.3.3).	Paklausia nurodymų ir jais vadovaujasi, gauna ir perteikia informaciją, vykdo ir teikia instrukcijas bei pasiūlymus, lygina alternatyvas, svarsto, ką daryti toliau. Skatina įsitraukti ir kitus, išsako savo komentarus (C1.3.3).	Atlikdamas užduotis vykdo ir teikia išsamias instrukcijas bei pasiūlymus, aptaria problemas, svarsto jų priežastis ir pasekmes, lygina skirtingų sprendimų privalumus ir trūkumus. Skatina įsitraukti ir kitus (C1.3.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
Keitimasis informacija (C1.4).	Paklausia ir atsako į paprastus tiesioginius klausimus apie save, kai klausiama lėtai ir aiškiai, savo atsakymą papildo gestais, kūno kalba (C1.4.3).	Paklausia ir suteikia nesudėtingą faktinę informaciją. Perduoda kitų nurodymus. Bendrauja telefonu su pažįstamu asmeniu nuspėjama tema (C1.4.3).	Keičiasi informacija ir sprendžia iškilusias problemas, esant poreikiui prašo patikslinti. Apibendrina kitų ir išsako savo nuomonę, atsako į papildomus, vieną ar kitą aspektą patikslinančius klausimus. Bendrauja telefonu suteikdamas išsamesnę informaciją (C1.4.3).	Keičiasi palyginti sudėtinga informacija, sprendžia iškilusias problemas. Apibendrina ir išsako nuomonę, atsako į papildomus, vieną ar kitą aspektą patikslinančius klausimus. Bendrauja telefonu suteikdamas išsamią informaciją, detales (C1.4.3).
Rašytinė sąveika (C2)				
	Minimaliomis priemonėmis suteikia reikalingos informacijos (pavyzdžiui, parašo savo vardą, adresą, nurodo šalį, iš kurios atvyko, trumpai apibūdina šeimą, pomėgius); paklausia asmeninės informacijos ir kito; norėdamas taisyklingai parašyti naudojami žodynu (C2).	Pasinaudodamas pavyzdžiu ar kitokia pagalbine medžiaga paiso pagrindinių rašomo teksto žanro (laiško, žinutės, kvietimo, sveikinimo) reikalavimų; taiko jam žinomas rašymo strategijas (C2).	Dažnai ir palyginti laisvai raštu sąveikauja įvairiose komunikacinėse situacijose (suteikia informacijos ir klausia, pasakoja ir apibūdina, reiškia mintis ir jausmus); laikosi rašomo teksto žanro reikalavimų; taiko jam žinomas rašymo strategijas (C2).	Susirašinėdamas įvairiomis temomis sąveikauja laisvai, spontaniškai ir veiksmingai: keičiasi informacija, ją patikslina ar paaiškina; išsako idėjų abstrakčiomis ir konkrečiomis temomis, tiksliai formuluoja klausimus, išsamiai aptaria problemas; laikosi rašomo teksto žanro reikalavimų; taiko jam žinomas rašymo strategijas (C2).
Asmeninis susirašinėjimas (elektroninis laiškas, žinutė, atvirukas) (C2.1).	Susirašinėja pavieniais žodžiais ir frazėmis suteikdamas pagrindinę informaciją apie save; to paties paklausia ir kito. Parašo trumpą paprastą atviruką, laiškėlį. Naudojasi pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais, pavyzdžiais, mokymosi	Susirašinėja trumpais, palyginti šabloniškais laiškais, elektroniniais laiškais, žinutėmis, atvirukais. Vartoja paprastas kreipimosi, sveikinimo, padėkos ir prašymo formas. Dalijasi asmenine informacija, pvz., apie laisvalaikį, pomėgius, pakviečia	Asmeniškai susirašinėdamas žinutėmis, elektroniniu paštu, rašteliais, keičiasi informacija asmeninėmis ar jį dominančiomis temomis, atsako į kito klausimus, palyginti detalai aprašo įvykius, patirtis, jausmus. Asmeniniais laiškais	Asmeniškai susirašinėdamas žinutėmis, elektroniniu paštu, keičiasi informacija, atsako į kito asmens klausimus, detalai aprašo įvykius, patirtis, jausmus. Asmeniniais laiškais praneša naujienas, išsako savo nuomonę abstrakčiomis bei kultūrinėmis

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	priemonėmis, žodynais) (C2.1.3).	pats ar atsako į kito kvietimą, priima kvietimą ar atsisako, nurodo priežastį, patvirtina susitarimą (C2.1.3).	praneša naujienas, domisi, kuo gyvena kiti, išsako savo nuomonę ir abstraktesnėmis, kultūrinėmis temomis (pvz., apie literatūrą, muziką, filmus) (C2.1.3).	temomis (pvz., apie literatūrą, muziką, filmus), perteikia ir kitų požiūrius, vertinimus. Komentuoja kito asmens pateiktas naujienas, požiūrį (C2.1.3).
Oficialusis susirašinėjimas. Anketų ir formų pildymas (C2.2).	Pavieniais žodžiais ir frazėmis užpildo paprastą anketą, formą (pvz., knygos užsakymo): parašo vardą, pavardę, tautybę, adresą, šalį, mokyklą, klasę, gimimo datą, telefono numerį. Raštu paklausia ir suteikia asmeninės informacijos (C2.2.3).	Paprastos struktūros sakiniiais parašo laiškus, elektroninius laiškus, žinutes suteikdamas informacijos kasdienio gyvenimo temomis, to paties paklausia ir kito. Paprašytas patikslina. Užpildo anketą, formą, klausimyną (C2.2.3).	Keičiasi informacija žinutėmis, laiškais, elektroniniais laiškais, atsako į kito asmens klausimus, prašo suteikti informacijos, ją patikslinti. Pildydamas anketas arba formas suteikia reikalingos informacijos, ją detalizuoja (C2.2.3).	Vartodamas tinkamą registrą keičiasi palyginti sudėtingo turinio laiškais, elektroniniais laiškais, atsako į kito asmens klausimus. Prireikus paprašo paaiškinti ar patikslinti. Pildydamas anketas arba formas suteikia išsamią informaciją, ją pakomentuoja (C2.2.3).
Virtualioji sąveika (C3)				
	Kasdienėse virtualios rašytinės sąveikos situacijose dalyvauja labai ribotai; dažniausiai dalijasi jausmais, vertinimais, rodo solidarumą, palaikymą; jausmaženkliais, paprasta leksika, tipinėmis, iš anksto įsimintomis frazėmis, kelių žodžių sakiniiais inicijuoja sąveiką, palaiko ryšį; taiko jam žinomas sąveikos strategijas; naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais (C3).	Kasdienėse virtualios rašytinės ir sakytinės sąveikos situacijose dalyvauja palyginti ribotai; dažniausiai keičiasi informacija, dalijasi jausmais, vertinimais, rodo solidarumą, palaikymą, klausia; jei ko nesupranta, prašo patikslinti, pats patikslina pateiktą informaciją jam žinomomis konkrečiomis detalėmis; palyginti paprastą leksiką ir nesudėtingas gramatines struktūras papildo	Pradedą ir palaiko virtualų pokalbį; dalyvaujamas pokalbyje realiuoju laiku su daugiau nei vienu dalyviu, atpažįsta kiekvieno iš jų komunikacines intencijas, nors kartais reikia papildomų paaiškinimų, kad suprastų detales; socialiniuose tinkluose dalijasi žiniomis, patirtimi, jausmais, nuorodomis į naujienas žiniasklaidoje; komentuoja kitų įrašus aptardamas ir detales;	Virtualios rašytinės ir sakytinės sąveikos situacijose įvairiomis bendros veiklos, mokymosi ar laisvalaikio temomis dalyvauja laisvai, palyginti sklandžiai ir veiksmingai; pradedą ir palaiko virtualų pokalbį su keliais pašnekovais, atpažįsta jų komunikacines intencijas ir į jas reaguoją; socialiniuose tinkluose dalijasi žiniomis, patirtimi, jausmais, nuorodomis į naujienas žiniasklaidoje, bendradarbiauja

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		jausmaženkliais; taiko jam žinomas sąveikos strategijas; naudojami visais jam prieinamais virtualiais įrankiais (C3).	taiko jam žinomas sąveikos strategijas; naudojami virtualiais įrankiais (C3).	su grupe kartu atlikdamas įvairias užduotis; komentuoja kitų įrašus aptardamas ir detales; taiko jam žinomas sąveikos strategijas; prireikus naudojami virtualiais įrankiais (C3).
Neformalus virtualusis bendravimas (C3.1).	Virtualioje aplinkoje (pvz., pokalbių svetainėje, socialiniuose tinkluose, nuotolinio mokymosi aplinkoje) įvairiais ženklais, pavieniais žodžiais, posakiais formulėmis inicijuoja pokalbį, parodo, kad (ne)supranta, prašo paaiškinti, rodo solidarumą. Teigiamas ir neigiamas reakcijas į internetinius įrašus, nuorodas, komentarus išsako dažniausiai jausmaženkliais, pavieniais žodžiais, frazėmis. Naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais (C3.1.3).	Virtualioje aplinkoje keičiasi vaizdine ir trumpa žodine informacija, nuorodomis, išsako nuomonę, vertinimus. Paprastais žodžiais, posakiais formulėmis ir (ar) jausmaženkliais išreiškia emocijas, pvz., susidomėjimą, dėkingumą, nustebimą, rodo solidarumą, (ne)pritaria; susipažįsta, vienu ar keliais žodžiais pakomentuoja kitų įrašus, užduoda klausimų, klausiamas atsako ir pats. Naudojasi pagalbine medžiaga ir virtualiais įrankiais (C3.1.3).	Virtualiame pokalbyje dalijasi jausmais, vaizdine ir (ar) verbaline informacija, nuorodomis, patirtimis; savo įrašą pakomentuoja. Atpažįsta kitų komunikacines intencijas ir į jas reaguoja, palaiko pokalbį. Komentuodamas kitų įrašus išsako savo nuomonę, vertinimą, (ne)pritaria, pateikia argumentų, paprašo papildomos informacijos, skatina diskutuoti ir kitus, paprašo pagrįsti savo nuomonę (C3.1.3).	Virtualiame pokalbyje su keliais pašnekovais dalijasi vaizdine ir (ar) verbaline informacija, patirtimis, jausmais, nuorodomis, įvairiomis temomis išsako ir pagrindžia savo požiūrį. Atpažįsta kitų komunikacines intencijas ir į jas reaguoja. Atpažįsta nesusipratimus ir nesutarimus, kylančius bendraujant internete, ir juos veiksmingai sprendžia. Komentuodamas kitų įrašus palaiko pokalbį, pateikia argumentų, paprašo papildomos informacijos, skatina ir kitus diskutuoti, paprašo pagrįsti savo poziciją (C3.1.3).
Dalykinis virtualusis bendravimas (C3.2).	Pavieniais žodžiais ir frazėmis užpildo paprastą internetinę anketą, formą (pvz., knygos užsakymo), parašo vardą, pavardę, tautybę, adresą, šalį,	Keičiasi dalykinio turinio laiškais, elektroniniais laiškais, žinutėmis, paprastos struktūros sakiniiais suteikia asmeninės informacijos, klausia ir	Pranešimu, laišku, elektroniniu laišku keičiasi informacija, atsako ir į kito asmens klausimus. Atlikdamas užduotis, vykdydamas projektus virtualioje	Atlikdamas užduotis, projektus keičiasi informacija, bendrauja su grupe virtualioje aplinkoje. Kad atliktų bendras visai grupei skirtas užduotis, bendrauja ir

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	mokyklą, klasę, gimimo datą, telefono numerį. Naudojasi pagalbine medžiaga (C3.2.3).	perklausia, prašo paaiškinti, pats patikslina. Užpildo registracijos anketą, formą, klausimyną, sutartinėmis priemonėmis išsako vertinimus, viena kita pastaba juos papildo. Kad virtualioje aplinkoje atliktų bendras užduotis, paprašo instrukcijų ir jomis vadovaujasi, jei nesupranta pats, perklausia, jei nesupranta kitas, patikslina žodžiu, o pritrūkęs žodžių parodo, kaip reikia atlikti. Naudojasi pagalbine medžiaga (C3.2.3).	aplinkoje bendrauja ir bendradarbiauja su grupe: išsako savo siūlymus ir argumentus, klausia kitų nuomonės, aptaria įvairias galimybes, kviečia pasisakyti ir kitus, susidaro planą, pasidalija darbais, pristato atliktą užduotį. Pateikdamas reikalingą informaciją užpildo anketas, formas, klausimynus, sutartinėmis priemonėmis išsako vertinimus, juos pagrindžia, aptardamas konkrečius pavyzdžius patikslina savo mintį (C3.2.3).	bendradarbiauja virtualioje aplinkoje su grupe: pateikia pasiūlymų, svarsto alternatyvas, kelia probleminius klausimus, ieško atsakymų, siūlo sprendimus, juos pagrindžia, ragina ir kitus įsitraukti. Užpildo internetinės apklausos anketas, registracijos formas, klausimynus: pateikia išsamią informaciją, išsako savo vertinimus, aptaria konkrečias situacijas, teikia siūlymų, juos argumentuoja (C3.2.3).
Sąveikos strategijų taikymas (C4)				
	Kūno kalba, pavieniais žodžiais, frazėmis paprašo dėmesio; parodo, kad supranta ar nesupranta; prašo pakartoti; naudojami žodynais ir vertimo įrankiais (C4).	Paprasta kalba pasako, kaip suprato kito pasisakymą; paprašo aiškiau ištarti, pakartoti ar pasakyti paprasčiau tai, kas liko nesuprasta; naudojami žodynais ir vertimo įrankiais (C4).	Vartoja įprastus posakius, pokalbio pradėjimo, palaikymo ar pabaigos formules; norėdamas įsiterpti į diskusiją ar pasisakyti, perima žodį; patikslina, ar teisingai supranta, prašo perfrazuoti; patikslina, ar pašnekovas jį supranta, perfrazuoja; naudojami žodynais, vertimo įrankiais (C4).	Parinkdamas kontekstą atitinkantį registrą pradeda, palaiko ir baigia pokalbį; vartodamas posakius, formules deramai įsiterpia į diskusiją, pasisako pats ar paprašo kito patikslinti savo mintį, išsamiau pakomentuoti savo mintį; perklausia, ar pašnekovas jį supranta, išlaiko pokalbio iniciatyvą; naudojami lietuvių kalbos žodynais (C4).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
Dalyvavimas pokalbyje (C4.1).	Pavieniais žodžiais, frazėmis, gestais parodo, kad supranta, domisi pokalbiu, nori įsitraukti (C4.1.3).	Paprasta kalba pradeda, palaiko ir baigia pokalbį. Rodo, kad pokalbis jam įdomus, kad seka jo eigą (C4.1.3).	Pradeda, palaiko ir baigia pokalbį. Apibendrina, argumentuoja, paprašo pašnekovo argumentų, kviečia įsitraukti ir kitus (C4.1.3).	Parinkdamas kontekstą atitinkantį registrą pradeda, palaiko ir baigia pokalbį. Apibendrina, argumentuoja, paprašo pašnekovo argumentų, kviečia įsitraukti ir kitus (C4.1.3).
Prašymas patikslinti (C4.2).	Pavieniais žodžiais, frazėmis, gestais parodo, kad nesupranta, prašo paaiškinti, pakartoti (C4.2.3).	Paprasta kalba pasako, kad nesupranta, paprašo paaiškinti, pakartoti. Jei nesupranta kokio žodžio, paprašo aiškiau jį ištarti ar parašyti. Pasitikslinka, ar pašnekovas jį supranta (C4.2.3).	Norėdamas patikslinti, ar teisingai suprato, tinkamai įsiterpia į pokalbį, perfrazuoja pats ar paprašo kito patikslinti savo mintį, paaiškinti, kas turima omenyje. Pasitikslinka, ar pašnekovas jį supranta (C4.2.3).	Norėdamas patikslinti, ar teisingai suprato, paprašo detaliau apibūdinti, perfrazuoti, paaiškinti, kas turima omenyje. Kad turėtų daugiau laiko apsvarstyti atsakymą, vartoja įprastus posakius formules (pvz., „Į šį klausimą nėra taip paprasta atsakyti“). Pasitikslinka, ar pašnekovas jį supranta (C4.2.3).
Pagalbos priemonių naudojimas (C4.3).	Naudojasi dvikalbiais ar iliustruotais žodynais, vertimo įrankiais (C4.3.3).	Naudojasi dvikalbiais ar iliustruotais žodynais, vertimo įrankiais (C4.3.3).	Naudojasi žodynais, vertimo įrankiais (C4.3.3).	Naudojasi lietuvių kalbos vienkabiais, aiškinamaisiais žodynais (C4.3.3).
4. Mediacija (tarpininkavimas) (D)				
Teksto (sakinės, rašytinės, grafinės, audiovizualinės kalbos) mediacija (D1)				
	Iš lygio reikalavimus atitinkančių sakytinių ar rašytinių tekstų atrenka ir žodžiu ar raštu suteikia reikalingą informaciją; pavieniais žodžiais	Iš lygio reikalavimus atitinkančių sakytinių ar rašytinių tekstų atrenka ir žodžiu ar raštu perteikia svarbią informaciją; žodžiu apibūdina	Žodžiu ar raštu perteikia lygio reikalavimus atitinkančių sakytinių ar rašytinių tekstų esmę, išskiria svarbiausias mintis; apibendrina iš skirtingų	Žodžiu ar raštu perteikia lygio reikalavimus atitinkančių sakytinių ar rašytinių tekstų turinį; apibendrina iš skirtingų šaltinių surinktą informaciją

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	ar frazėmis apibūdina paveikslėlį; iš paprastų trumpų tekstų išrašo, jo supratimu, raktinius žodžius (D1).	paveikslėlį ar kitą vaizdinę informaciją; skaitydamas trumpus tekstus atsirenka ir užsirašo svarbią informaciją, raktinius žodžius (D1).	šaltinių surinktą informaciją; apibūdindamas grafinę informaciją pateikia ir detalių (D1).	atitinkamai pakeisdamas ir kalbinę raišką, ją perfrazuodamas, išskirdamas pagrindines mintis ar svarbias detales, savo raišką pritaikydamas prie adresato ir komunikacinio tikslo; detaliai apibūdina grafinę informaciją (D1).
Reikiamos informacijos perteikimas žodžiu ar raštu (D1.1).	Iš paprastų rašytinių informacinių tekstų ar sakytinės kalbos, kai kalbama lėtai, esant poreikiui ir pakartojama, atrinka ir žodžiu ar raštu perteikia reikiamą informaciją (pvz., laiko ar vietos) (D1.1.3).	Paprasta kalba parašytus nurodymus ir instrukcijas perteikia žodžiu. Žodžiu nusako žinutės apie kasdienio gyvenimo situacijas esmę, pasiremdamas turimais kalbiniais ištekliais supaprastina raišką (D1.1.3).	Žodžiu pristato aiškos struktūros nesudėtingų viešųjų skelbimų, nurodymų ar informacinių tekstų (pvz., lankstinukų, brošiūrų, laiškų, reklamų, etikečių, radijo ar TV laidų) pagrindinę informaciją. Raštu perteikia aiškos struktūros nesudėtingų viešųjų skelbimų, nurodymų ar informacinių tekstų pagrindinę informaciją (D1.1.3).	Žodžiu glaustai pristato formalaus susirašinėjimo, žodinių pranešimų, pateikčių ar knygos skyrių turinį ir pagrindines mintis, esmę. Raštu perteikia sudėtingo turinio, bet aiškos struktūros tekstų pagrindines mintis, pvz., trumpai aptaria mokslinio straipsnio iš savo interesų srities esmę ar keliais sakiniais pakomentuoja išklaustų konferencijos pranešimų temas (D1.1.3).
Duomenų iš vizualios informacijos šaltinių perteikimas žodžiu ar raštu (D1.2).	Vizualią informaciją (pvz., paveikslėlį ar nuotrauką) nusako pavieniais žodžiais. Remiasi pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais, pavyzdžiais, mokymosi priemone, žodynu) (D1.2.3).	Vizualią informaciją (pvz., paveikslėlį, nuotrauką, žemėlapi ar nesudėtingą diagramą) aprašo ar nusako paprasta kalba. Prireikus pasiremia ir pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais,	Bendrais bruožais nusako vizualią informaciją (pvz., paveikslėlį, nuotrauką, žemėlapi ar paprastą diagramą); pakomentuoja ir detales. Vizualią informaciją aprašo paprastais sakiniais –	Žodžiu ir raštu detaliai apibūdina ir interpretuoja jį sudominusios vizualios informacijos – sudėtingų diagramų, grafikų ir kitų šaltinių – duomenis (D1.2.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		pavyzdžiais, mokymosi priemone, žodynu) (D1.2.3).	pakomentuoja ne tik esmę, bet ir detales. Prireikus pasiremia ir pagalbine medžiaga (žodžių sąrašais, pavyzdžiais, mokymosi priemone, žodynu) (D1.2.3).	
Teksto santraukos pateikimas žodžiu ar raštu (D1.3).	Iš lygio reikalavimus atitinkančių tekstų atrenka raktinius žodžius (D1.3.3).	Išklausęs aiškiai ir lėtai perskaitytų radijo ar TV žinių glaustai atpasakoja pagrindines naujienas. Apibendrina trumpų, lygio reikalavimus atitinkančių informacinių tekstų turinį. Kad padėtų suprasti paprastų tekstų jį dominančia tema pagrindines mintis, suranda ir išrašo raktinius žodžius, frazes, trumpus sakinius (D1.3.3).	Nežinomų žodžių reikšmės pasiaiškinęs žodyne, žodžiu atpasakoja ilgesnio teksto (pvz., pasakojimo, straipsnio, pokalbio, diskusijos) turinį. Atsako į klausimus pagal tekstą. Žodžiu pateikia garso ar vaizdo įrašo (pvz., radijo ar TV laidos, jo paties perklaudytos ar peržiūrėtos keletą kartų) santrauką. Apibendrina iš kelių skirtingų šaltinių atrinktą informaciją. Rašydamas teksto santrauką atrenka ir perteikia esminę informaciją ir argumentus (D1.3.3).	Žodžiu pristato filmo, spektaklio, ilgo sudėtingo informacinio ar grožinio teksto santrauką, apibendrina iš skirtingų šaltinių atrinktą informaciją ir argumentus. Raštu parengia sudėtingo teksto iš savo interesų srities santrauką (D1.3.3).
Konspektavimas (D1.4).	Neaptariama.	Klausydamas kitų mokinių ar mokytojo sakytinės kalbos (pvz., pranešimo, pasisakymo, pateikties pristatymo) jį dominančia tema, užsirašo esminę informaciją; esant poreikiui, perklausia ar paprašo	Klausydamas aiškos struktūros ir raiškos paskaitos jam žinoma tema, tiksliai užsirašo esminę informaciją. Klausydamas instrukcijų, nurodymų užsirašo svarbiausius veiksmus (D1.4.3).	Tiksliai konspektuoja susirinkimuose ir seminaruose pristatomą informaciją jam žinoma tema. Užsirašo svarbias mintis, faktus (D1.4.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		paaikškinti nesuprantamus dalykus (D1.4.3).		
Nuomonės apie meno kūrinį ar kultūros reiškinių raiška (D1.5).	Pavieniais žodžiais, frazėmis, jausmaženkliais išreiškia savo nuomonę apie meno kūrinį ar kultūros reiškinių (D1.5.3).	Paprasta kalba išreiškia nuomonę apie kūrinį ar kultūros reiškinių, paaiškindamas, kas ir kodėl jam (ne)patiko (D1.5.3).	Glaustai paaiškina, kokių minčių ir jausmų jam sukėlė kūrinys ir kodėl. Apibūdina personažą, jo jausmus ir, remdamasis tekstu, paaiškina tų jausmų priežastis. Apibūdina savo patirtų išgyvenimų ir kūrinio personažų išgyvenimų, jausmų sąsajas. Paaiškina, kodėl save tapatina su vienu ar kitu personažu, kas ir kodėl jam buvo (ne)įdomu (D1.5.3).	Išdėsto savo nuomonę apie kūrinį, ją pagrindžia tekstu, pateikia pavyzdžių. Pristato asmeninę kūrinio interpretaciją. Apibūdina savo emocinį atsaką į kūrinį ir jį pagrindžia. Pateikia apibendrintą kūrinio raiškos ir turinio vertinimą, paaiškina, kas ir kodėl jam (ne)patiko (D1.5.3).
Bendros veiklos proceso mediacija (D2)				
	Mokytojo padedamas įsitraukia į bendrą veiklą ir atlikdamas visai grupei skirtą užduotį bendradarbiauja su kitais (D2).	Drauge su kitais atlikdamas visai grupei skirtą užduotį bendradarbiauja: įsiklauso į kitų pasiūlymus, juos komentuoja, ragina pasisakyti ir kitus; pagarbiai, nepertraukdamas juos išklauso; apibendrina grupės darbą (D2).	Drauge su kitais atlikdamas visai grupei skirtą užduotį bendradarbiauja: aktyviai dalyvauja diskusijoje, domisi grupės narių nuomone ir taip paskatina įsitraukti ir juos; rodo susidomėjimą kitų mintimis; pagarbiai bendrauja ir paiso kultūrinių skirtumų; siūlo tolesnius žingsnius; pristato bendro darbo rezultatus (D2).	Drauge su kitais atlikdamas visai grupei skirtą užduotį bendradarbiauja: aktyviai dalyvauja diskusijoje; grupės nariams užduodamas tinkamų klausimų į diskusiją įtraukia ir juos; jų atsakymus komentuoja; pagarbiai bendrauja ir paiso kultūrinių skirtumų; siūlo tolesnius žingsnius; vadovaudamas grupės darbui atsižvelgia į visų nuomones; organizuoja grupės darbą; jį pristatydamas apibendrina (D2).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
Bendradarbiavimas grupėje (D2.1).	Vartodamas pavienius žodžius, iš anksto paruoštas frazes mokytojo padedamas įsitraukia į grupės veiklą ir įtraukia kitus. Rodo, kad supranta, išsiaiškina, ar kiti grupės nariai supranta, kas vyksta. Rodo susidomėjimą ir draugišką nusiteikimą (D2.1.3).	Drauge su kitais grupės nariais, kai šie kalba lėtai ir aiškiai, prireikus pakartoja ar perfrazuoja, aptaria užduotį ir galimus jos atlikimo būdus. Užduodamas tinkamų klausimų įsitikina, kad kiti jį supranta. Paprasta kalba kviečia įsitraukti ir kitus: išsakyti savo nuomonę, argumentus. Pagarbiai išklauso kitų nuomonių, išsako savo susidomėjimą, draugišką vertinimą (D2.1.3).	Teikia paprastus nurodymus, kaip atlikti grupės užduotį. Pateikia pasiūlymų, klausia kitų pritarimo, kviečia teikti alternatyvas, jas pagrįsti. Klausimais, komentarais ir perfrazavimais palaiko diskusijos eigą. Rodo pagarbą kitiems ir paisyti kultūrinių skirtumų, domisi kitų pasaulėžiūra, įvertina kitų nuomonių svarbą rezultatui pasiekti (D2.1.3).	Teikia tikslius nurodymus, kaip atlikti grupės užduotį. Svarsto skirtingus iškelto klausimo aspektus, formuluoja sprendimą ar kompromisą. Atsižvelgdamas į kitų pasiūlymus siūlo tolesnius žingsnius. Rodo pagarbą kitiems ir paisyti kultūrinių skirtumų, domisi kitų pasaulėžiūra, palaiko pagarbaus bendravimo atmosferą atsižvelgdamas į skirtingas kitų dalyvių nuostatas (D2.1.3).
Vadovavimas grupės darbui (D2.2).	Neaptariama.	Vadovaudamas grupės darbui paklausia, ką kiti mano apie pasiūlymus, išsiversdamas turimais kalbiniais ištekliais teikia paprastus nurodymus. Prireikus remiasi kitų pagalba (D2.2.3).	Suorganizuoja grupės darbą nurodydamas tikslą, paprastai paaiškindamas, ką reikia nuveikti. Užduoda klausimų, skatina kitus grupės narius pasisakyti, paaiškinti savo sprendimus. Pasiaiškina, ar visi vienodai supranta sąvokas. Neleidžia nukrypti nuo pagrindinio tikslo (D2.2.3).	Suorganizuoja grupės darbą paskirstydamas dalyviams užduotis, paaiškindamas darbo eigą. Esant reikalui įsiterpia, skatina kitus persvarstyti ar paaiškinti savo nuostatas. Pasiremia kitų mintimis moderuodamas diskusiją (D2.2.3).
Mediacijos strategijų taikymas (D3)				
	Neaptariama.	Pašnekovui nežinomas sąvokas bando aiškinti kitais žodžiais ar kita jiems bendra kalba, rodydamas gestais ar vaizdinę medžiagą (D3).	Perteikdamas informaciją sudėtingų sąvokų aiškinimo ir teksto supaprastinimo strategiją renkasi atsižvelgdamas į	Perteikdamas teksto esmę ar pagrindines mintis parenka konkrečiam adresatui tinkamą sudėtingų sąvokų aiškinimo ir teksto supaprastinimo strategiją:

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
			pašnekovo patirtį ir pasirengimą suprasti (D3).	parodo sąsajas tarp naujos ir žinomos informacijos, atsižvelgia į adresato pasirengimą suprasti ir parenka jam suprantamą raišką (D3).
Naujų sąvokų aiškinimas (D3.1).	Neaptariama.	Tekste suranda ir pabraukia raktinius žodžius, frazes, svarbiausius sakinius. Kad paaiškintų pašnekovui nežinomos sąvokos reikšmę, pasako tą patį kitaip, ieško atitikmenų kitoje bendroje jiems abiem kalboje, vizualizuoja (D3.1.3).	Užduodamas pašnekovui klausimus išsiaiškina, kas jam duotąją temą jau žinoma, ir parodo, kaip su tuo susijusi nauja informacija. Aiškindamas pašnekovui naujas sąvokas pasiremia jo patirtimi – pateikia pavyzdžių iš jo kasdienio gyvenimo (D3.1.3).	Užduodamas pašnekovui klausimus išsiaiškina, kas jam duotąją temą jau žinoma, ir parodo, kaip su tuo susijusi nauja informacija. Aiškindamas pašnekovui naujas sąvokas pateikia pavyzdžių iš pašnekovo turimos patirties ar sukaupėtų žinių. Kad pašnekovui būtų lengviau suprasti, suskaido sudėtingą argumentavimą į paprastesnius žingsnius (D3.1.3).
Teksto supaprastinimas (D3.2).	Neaptariama.	Kad padėtų pašnekovui geriau suprasti, teksto esmę perteikia supaprastindamas šaltinio raišką (D3.2.3).	Perfrazuoja teksto atkarpas išlaikydamas teksto minčių seką, struktūrą. Supaprastindamas informacinius tekstus, instrukcijas, nurodymus, jų turinį perteikia kaip veiksmų seką (D3.2.3).	Naują informaciją aiškina pakartodamas svarbias mintis ir pateikdamas tinkamų pavyzdžių. Supaprastina tekstą sutrumpindamas tas dalis, kurios neperteikia naujos informacijos. Kad išryškintų teksto esmę, suranda pasikartojančią informaciją ir ją apibendrina (D3.2.3).
5. Kalbos išteklių vartojimas (E)				
Kalbinių išteklių aprėptis (E1)				

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	Kalbiniai ištekliai riboti: vartoja paprastus žodžius (ženklus), žodžių junginius, frazes, posakius formules; minimaliai pritaiko elementarias įsimintas gramatines struktūras ir sintaksines konstrukcijas; tariamus žodžius, kurių mokama palyginti nedaug, šiek tiek pasistengę supranta prie tokio akcento įpratę pašnekovai; žodžius ir jų grupes į paprastą linijinę seką sieja pagrindiniais siejamaisiais žodžiais (E1).	Nors kalbiniai ištekliai palyginti riboti, aktyviau dalyvauja pokalbiuose kasdienėse gyvenimo situacijose; palyginti tinkamai vartoja neutralaus registro elementarios struktūros sakinius, įsimintas frazes, žodžių grupes ar posakius formules; tarimas gana aiškus, kad būtų suprantamas ir kitiems, tačiau pašnekovams kartkartėmis tenka prašyti pakartoti; sakinio dalis ir sakinius sieja pagrindiniais siejamaisiais žodžiais (E1).	Kalbiniai ištekliai pakankami: aktyviai dalyvauja įprastose ir numanomose komunikacinėse situacijose; kalbiniai ištekliai leidžia, nors kartais ir nelabai užtikrintai, reikšti mintis kasdienėmis ar jį dominančiomis temomis; laikosi pagrindinių gramatikos, rašybos ir skyrybos taisyklių; nors girdėti kitos kalbos akcentas, tarimas dažniausiai suprantamas; ir visas pasakymas, ir atskiri žodžiai intonuojami bei kirčiuojami beveik taisyklingai; vartodamas palyginti įvairius siejamuosius žodžius, diskurso atkarpas sieja į rišlią visumą (E1).	Kalbiniai ištekliai palyginti gausūs: atsižvelgdamas į komunikacinę situaciją aiškiai apibūdina savo požiūrį į daugelį asmeninio, mokymosi ar visuomeninio gyvenimo klausimų ir išsako savo poziciją bei vertinimus daugeliu bendrojo pobūdžio klausimų; kalbą vartoja gana taisyklingai, pasitaikančios klaidos nesukelia nesusipratimų, daugumą jų pats ir pasitaiso; laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių; paprastai parenka tinkamą intonaciją, palyginti taisyklingai kirčiuoja ir aiškiai artikuliuoja atskirus garsus; kad savo pasakymus susietų į aiškų, rišlų diskursą, vartoja palyginti nemažai siejamųjų žodžių (E1).
Leksika (E1.1).	Žodynas yra labai ribotas – jį sudaro pagrindiniai pavieniai žodžiai, frazės, posakiai formulės, susijusios su konkrečiomis kasdienėmis situacijomis (E1.1.3).	Žodyną sudaro ribotas kiekis kasdienio gyvenimo situacijose vartojamų pagrindinių pavienių žodžių, žodžių junginių, frazių ir posakių formulių, tačiau to pakanka, kad būtų patenkinti pagrindiniai bendravimo bei išgyvenimo poreikiai, suteikta ir gauta informacija kasdienio	Žodyno mokama užtektinai, kad būtų galima apibūdinti kasdienio gyvenimo įprastas situacijas, tiksliai perteikti savo mintis dauguma su asmeniniu gyvenimu susijusių temų (apie šeimą, pomėgius, mokymąsi ir darbą, keliones, dabarties įvykius). Palyginti tiksliai išsako	Pakankamai platus žodynas leidžia, atrodytų, be didesnių pastangų apibūdinti aptariamą situaciją, paanalizuoti keliamą problemą, pakomentuoti galimus jos sprendimo būdus. Išsako savo nuomonę ir abstrakčiomis bei kultūrinėmis temomis (pvz., apie literatūrą, muziką, filmus),

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		gyvenimo situacijose įprastomis temomis (E1.1.3).	savo nuomonę ir abstraktesnėmis, kultūrinėmis temomis (pvz., apie literatūrą, muziką, filmus) (E1.1.3).	pakomentuoja ir kito požiūrį, vertinimą, jį pagrindžia. Mintys formuluojamos įvairiai, pritrūkus žodžio perfrazuojama. Vartoja ir frazeologizmų, perkeltinės reikšmės posakių (E1.1.3).
Gramatika (E1.2).	Ribotai vartoja palyginti nedaug paprastų įsimintų gramatinių struktūrų ir sintaksinių konstrukcijų, jas minimaliai pritaiko prie komunikacinės situacijos (E1.2.3).	Moka užtektinai elementarių gramatinių struktūrų ir sintaksinių konstrukcijų, kad kasdienėse situacijose perteiktų ribotą informaciją ir galėtų tikslingai veikti tenkindamas savo poreikius (E1.2.3).	Palyginti gausūs ir iš esmės tinkamai vartojami paprastų gramatinių struktūrų bei sintaksinių konstrukcijų ištekliai leidžia, nors ir nelabai užtikrintai, reikšti mintis tokiomis temomis kaip šeima, pomėgiai ir interesai, darbas, kelionės ir aktualijos (E1.2.3).	Moka pakankamai ne tik paprastų, bet ir sudėtingesnių gramatinių struktūrų ir sintaksinių konstrukcijų, kad galėtų aiškiai apibūdinti ir išreikšti savo nuomonę daugeliu bendrojo pobūdžio klausimų. Vis dėlto gali pasitaikyti riktų, menkų sakinio sandaros trūkumų, bet jie reti ir suklydus dažnai pasitaisoma (E1.2.3).
Vartojamos kalbos taisyklingumas ir tinkamumas (E2)				
	Iš labai ribotų kalbinių išteklių parenka tinkamiausią būdą savo komunikacinei intencijai realizuoti; kadangi ne visada suprantamai taria ar rašo, ką norima komunikuoti, pašnekovas supranta tik stengdamasis; tinkamai interpretuoja skyrybos ženklais žymimą intonaciją; vartodamas pagrindinius siejamuosius žodžius, žodžių	Kai kurie labai nedidelės aprėpties ir sudėtingumo kalbiniai ištekliai vartojami palyginti tinkamai, tačiau nuolat daroma ir sisteminių elementarių klaidų, dažniausiai jos komunikacijos netrikdo; nors kitų kalbų įtaka kirčiavimui, ritmui ir intonacijai vis dar stipri, taria palyginti suprantamai; sakinių ribas ir intonaciją žymi	Palyginti paprastą žodyną ir nesudėtingos struktūros kalbą kasdienėse nuspėjamose situacijose vartoja lanksčiai ir tinkamai, nors kartais ir susipainiojama – pasirenkamas netinkamas žodis ar konstrukcija; nors vis dar girdimas akcentas, žodžiai tariami tinkamai; tinkamai intonuojamas ir visas	Sudėtingesnės raiškos kalbą vartoja tinkamai – pasitaikančios klaidos ar apsirikimai nesukelia nesusipratimų, daugumą jų pats ir išsitaisto; aiškiai, natūraliai taria ir intonuoja, nors akcentas ir pastebimas, bet nebeturi įtakos supratimui; kurdamas rašytinį tekstą laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių; vartodamas palyginti nemažai ir įvairių siejamųjų

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
	grupės ir žodžius susieja į labai paprastą linijinę seką (E2).	tinkamais skyrybos ženklais; vartodamas paprastus siejamuosius žodžius, susieja žodžių grupes į rišlią visumą (E2).	pasakymas; kurdamas rašytinį tekstą laikosi pagrindinių rašybos ir skyrybos taisyklių; vartodamas tinkamus siejamuosius žodžius, pavienes, paprastas diskurso atkarpas susieja į rišlią linijinę seką (E2).	žodžių, savo pasakymus ir teksto atkarpas susieja į rišlų diskursą (E2).
Žodyno, gramatikos, tarties, rašybos, skyrybos taisyklingumas (E2.1).	Labai ribotą žodyną, sudarytą iš pagrindinių pavienių žodžių ar frazių, susijusių su tam tikromis konkrečiomis situacijomis, vartoja palyginti veiksmingai – geranoriškai nusiteikęs pašnekovas gali atpažinti norimą išreikšti intenciją. Ribotai vartoja nedaug elementarių gramatinių struktūrų ir sintaksinių konstrukcijų, klaidos gali tapti nesusipratimų priežastimi. Kadangi ne visi žodžiai ištariami ar užrašomi suprantamai, kas ir koku tikslu sakoma ar rašoma, pašnekovas supranta tik pasistengęs. Atpažįsta pagrindinius skyrybos ženklus ir žino, kaip jie atspindi intonaciją; sakinių pabaigą žymi tinkamais skyrybos ženklais (E2.1.3).	Nedidelės aprėpties, su konkrečiais kasdieniais poreikiais susijusį žodyną vartoja palyginti tinkamai, tačiau neįprastose situacijose komunikacija dažnai nutrūksta, kyla nesusipratimų. Kai kurias paprastas gramatines struktūras ir konstrukcijas vartoja tinkamai, tačiau nuolat daro ir sisteminių elementarių klaidų, pavyzdžiui, painioja laikus, nederina linksnių; nors kartais klaidos gali tapti nesusipratimų priežastimi, vis dėlto paprastai aišku, ką norima pasakyti. Nors kalbėdamas ar skaitydamas balsu palyginti tinkamai artikuliuoja ir intonuoja, vis dar girdėti stipri kitų kalbų įtaka kirčiavimui, ritmui ir intonacijai. Sakinių	Gera vartojamas pagrindinis žodynas, bet reiškiant sudėtingesnes mintis ar susidūrus su nežinomomis temomis bei situacijomis pasitaiko ir didesnių klaidų. Nors gimtosios kalbos įtaka pastebima, palyginti tinkamai vartoja daugumą gramatinių struktūrų ir sintaksinių konstrukcijų; daromas klaidas dažniausiai galima teisingai interpretuoti pasirinkus kontekstą. Taria suprantamai – nei kitos kalbos akcentas, nei tarimo klaidos komunikacijos netrikdo. Kurdamas rašytinį tekstą laikosi pagrindinių rašybos ir skyrybos taisyklių (E2.1.3).	Žodžiai iš esmės vartojami tinkamai; jei susipainiojęs pasirenka netinkamą žodį, komunikacijos tai netrikdo. Gera vartojamos ir gramatinės struktūros bei sintaksinės konstrukcijos; gali pasitaikyti apsirikimų, nesisteminių klaidų, menkų sakinių sandaros trūkumų, bet jie retai ir komunikacijos netrikdo; dažnai pats ir pasitaiso. Taria ir intonuoja aiškiai ir natūraliai; akcento įtaka supratimui yra nereikšminga arba jos visai nėra. Kurdamas rašytinį tekstą laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių (E2.1.3).

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		ribas ir intonaciją žymi tinkamais skyrybos ženklais (E2.1.3).		
Sociolingvistika ir pragmatika (E2.2).	Vartodamas paprasčiausias kasdienės neutralaus registro mandagumo frazes, užmezga socialinius ryšius, atspindinčius pamatines Lietuvos visuomenės elgsenos normas bei vertybes: pasisveikina, atsisveikina, trumpai prisistato ar pristato kitus žmones, padėkoja, atsiprašo. Atsižvelgdamas į bendravimo situaciją iš ribotų savo išteklių parenka veiksmingiausią būdą savo komunikaciniam tikslui pasiekti. Ar bus suprasta, ką ir koku tikslu jis sako, dažniausiai priklauso nuo pašnekovo geranoriškumo ir pastangų. Žodžiu ar kūno kalba paprašo dėmesio. Vartodamas pagrindinius jungiamuosius žodžius (ir, po to, ar, tada) žodžius ir žodžių grupes susieja į labai paprastą linijinę seką (E2.2.3).	Vartodamas neutralų registrą geba reikšti svarbiausias komunikacines intencijas ir į jas adekvačiai reaguoja, išsako savo nuomonę, vertinimą. Geba bendrauti paprastai, bet veiksmingai, vartodamas paprasčiausius dažnai vartojamus posakius ir laikydamasis įprastinės pokalbio tvarkos. Pagal galimybes atsižvelgdamas į esmines Lietuvos visuomenės elgsenos normas bei vertybes, vartoja tinkamus kalbinius socialinių santykių ir mandagumo normų žymeklius. Prireikus pritaiko įsimintus paprastus posakius prie pasikeitusios komunikacinės situacijos. Paprastomis kalbinėmis priemonėmis pradeda, palaiko ir baigia trumpą pokalbį; paprašo dėmesio. Pasakodamas atsitikimą arba ką nors apibūdindamas paprastais jungiamaisiais žodžiais (pvz., ir, kad, o, bet, nes, todėl kad)	Vartodamas patį įprasčiausią neutralų registrą geba reikšti platų spektrą komunikacinių intencijų, tačiau dažniausiai vartojamomis priemonėmis, į jas reaguoja. Išmano pagrindines mandagumo normas ir elgiasi pagal jas. Atsižvelgdamas į esmines Lietuvos visuomenės elgsenos normas bei vertybes, vartoja tinkamus kalbinius socialinių santykių ir mandagumo normų žymeklius. Kad išreikštų daugelį norimų dalykų, lanksčiai naudojasi gausiais paprastos kalbos ištekliais, tinkamas raiškos priemonės parenka ir neįprastesnėse, netgi kebliose situacijose. Pradeda, palaiko ir baigia paprastus asmeninius pokalbius kasdienėmis arba jų asmeniškai dominančiomis temomis; norėdamas įsiterpti į pokalbį pavartoja tinkamas priemones. Pasakodamas ar ką nors apibūdindamas pavienes	Ką ir kaip pasakyti, renkasi atsižvelgdamas į situaciją ir adresatą. Pagal aplinkybes pasirenka ir reikiamą oficialumo lygį. Lengvai prisitaiko prie pokalbio krypties, stiliaus ir akcentų pokyčių, kurių paprastai būna kalbantis. Dėdamas šiek tiek pastangų, gali sekti grupės diskusiją ir joje dalyvauti, net jei kalbama greitai ir vartojama šnekamoji kalba. Atsižvelgdamas į esmines Lietuvos visuomenės elgsenos normas bei vertybes, vartoja tinkamus kalbinius socialinių santykių ir mandagumo normų žymeklius. Deramai pradeda, palaiko ir baigia pokalbį; tinkamai įsiterpia į pokalbį ir perima kalbėtojo vaidmenį; kad laimėtų laiko ir neprarastų kalbėtojo vaidmens, kol mintis tebeformuluojama, vartoja sustabarėjusias gatavas frazes (pavyzdžiui, „Tai sunkus klausimas“). Kurdamas aiškų

Pasiekimai	Pasiekimų raida			
	A1	A2	B1	B2
		žodžių grupes susieja į rišlią visumą (E2.2.3).	diskurso atkarpas į rišlią linijinę seką susieja siejamaisiais žodžiais (E2.2.3).	aprašymą ar pasakojimą, svarbiausias mintis išplečia ir paremia tinkamomis detalėmis bei pavyzdžiais. Vartodamas palyginti nemažai ir įvairių jungiklių, savo pasakymus ir diskurso atkarpas susieja į rišlų diskursą. Nors kalbinių išteklių pakanka įvairiai formuluoti tai, ką nori pasakyti, vis dėlto ilgesniuose pasisakymuose ar tekstuose gali pasitaikyti ir minties šuolių (E2.2.3).

V SKYRIUS MOKYMO(SI) TURINYS

23. Mokymo(si) turinys. A1 kalbos mokymosi lygis.

23.1. Temos. Ugdydamiesi lietuvių kalbos A1 lygio vartojimo gebėjimus, mokiniai mokosi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose.

23.1.1. Apie save. Asmeniniai duomenys: vardas, pavardė, amžius. Skiriamieji požymiai. Pomėgiai. Pristato, paklausia kito asmens vardo, pavardės. Paklausia, kaip rašyti kito vardą, pavardę. Pristato draugus ar šeimos narius. Pasako savo amžių, to paties paklausia ir kito. Nurodo išvaizdos ypatybes: ūgį, akių spalvą, plaukų spalvą, ilgį, aprangą. Pasako, kas patinka, nepatinka, to paties paklausia ir kito.

23.1.2. Kalbos ir kultūros, tautybės, šalys. Kalbos. Vilnius, kiti Lietuvos miestai. Europos miestai ir sostinės. Pasako, iš kur jis (ji) yra, to paties paklausia ir kito. Pasako, kokia kalba kalba, to paties paklausia ir kito. Pasako, iš kur yra kitas, kokia kalba kalba. Paprašo kito kalbėti lėčiau, pakartoti, išversti, paaiškinti. Įvardija (parodo žemėlapyje) didžiuosius Lietuvos miestus, regionus; kur buvo, ką matė. Parodo žemėlapyje, iš kur jis (ji) yra; paprašo parodyti, iš kur yra kitas. Įvardija kai kurias šalis, jų sostines; pasako, kas ten patinka, to paties paklausia ir kito.

23.1.3. Mokykla, mokymasis. Mokykla, klasė. Mokomieji dalykai. Pamokų tvarkaraštis. Namų darbai. Pasako, iš kokios mokyklos, klasės, to paties paklausia ir kito. Paklausia, pasako, kas kur mokykloje yra, ko jis (ji) ieško. Pasako, kokie dalykai patinka, sekasi, to paties paklausia ir kito. Pasako, ką veikia per skirtingas pamokas. Pasako savo tvarkaraštį. Pasako, paklausia, ką reikia padaryti namie. Pasako, kaip patiko kito darbas, atsakymas, tekstas ir pan. Paprašo pagalbos.

23.1.4. Šeima, draugai. Tarpusavio santykiai: pritarimo, palankumo, draugiškumo raiška. Papasakoja apie šeimą ir draugus, to paties paklausia ir kito. Išsako, kūno kalba parodo savo jausmus; reaguoja į kito pasisakymą, tekstą, veiksmą. Padėkoja, atsiprašo, kviečia veikti kartu, pasveikina, palinki, perduoda linkėjimų, atsako į padėką, atsiprašymą, kvietimą, sveikinimą, palinkėjimą, prašymą perduoti linkėjimų.

23.1.5. Gyvenamoji aplinka. Gyvenamoji vieta (šalis, miestas, rajonas, kaimas; namas, butas). Adresas, telefonas, el. pašto adresas. Namų aplinka. Mokykla, klasė. Pasako, kur gyvena, to paties paklausia ir kito. Pasako savo adresą, telefono numerį, elektroninio pašto adresą; to paties paklausia ir kito. Apibūdina, koks yra kambarys, mokykla, klasė, to paties paklausia ir kito. Įvardija, kas yra, ko nėra kambaryje, mokykloje, klasėje. Įvardija, kas yra prie mokyklos, namų.

23.1.6. Kelionė, transportas. Viešosios vietos. Kelias į mokyklą, namo, į būrelį; transporto priemonės. Saugus elgesys gatvėje. Paklausia kito, atsako į kito klausimus, kur kas mieste ar miestelyje yra, ko nėra. Paklausia kito, atsako į kito klausimus, ar mokykla, namai, būrelis yra toli, ar ten eina ar važiuoja, koks transportas ten važiuoja. Paklausia kito, atsako į kito klausimus, koks transportas ten važiuoja.

23.1.7. Profesijos. Profesijų, darbų pavadinimai. Pagrindinė veikla. Svajonių profesija. Įvardija artimiausios aplinkos žmonių ar svajonių profesijas ir vietas, kur jie dirba. Paklausia kito, papasakoja apie šeimos narių profesijas, darbus, veiklas. Paklausia kito, papasakoja, kuo nori tapti ir kodėl.

23.1.8. Laisvalaikis ir pomėgiai. Laisvalaikio įvairovė. Žaidimai (stalo, judrieji, kompiuteriniai), sportas, meninė veikla, pomėgiai. Pasako, ką mėgsta veikti laisvalaikiu, kokie žaidimai, kokia veikla patinka, to paties paklausia ir kito. Pasako, ką moka, ko nemoka, to paties paklausia ir kito; pataria, ką reikėtų daryti. Pakviečia kitą veikti kartu, atsako į kito kvietimą.

23.1.9. Kasdienė veikla. Laikas. Dienotvarkė. Poilsis. Paklausia, atsako į klausimą, kiek yra valandų. Paklausia, atsako į klausimą apie laiką (nurodo savaitės dieną, valandą, kada ką veikia), to paties paklausia ir kito. Paklausia, atsako į klausimus, ką dabar veikia, ką veiks paskui. Susitaria dėl susitikimo laiko; pasako, kada gali (negali) susitikti ir kodėl.

23.1.10. Sveika gyvensena. Maisto produktai ir gėrimai. Kūno dalys. Sveikata, sveikatos sutrikimai. Pasako, ką ir kodėl valgo, ko ir kodėl nevalgo, to paties paklausia ir kito. Pasako, kas

skanu, sveika, skaniau ir pan. Paklausia, atsako į klausimus apie savijautą: kaip jaučiasi, ką skauda, nurodo simptomus. Įvertina, kaip savijauta keičiasi, to paties paklausia ir kito. Palinki pasveikti.

23.1.11. Informacinės technologijos. Kasdienėje veikloje naudojami prietaisai, programos. Internetas, socialiniai tinklai. Pasako, kad prietaisas neveikia, nurodo galimą priežastį. Paprašo pagalbos. Paprašo leidimo naudotis kompiuteriu, telefonu, prisijungti prie interneto, paklausia, pasako kitam, kaip tai padaryti. Pasako, kaip jį (ją) rasti socialiniame tinkle, to paties paklausia ir kito.

23.1.12. Parduotuvė, pirkiniai, kainos. Išvardija parduotuves ir jų prekes. Paklausia, atsako į klausimus apie tai, kur ką pirkė, kiek mokėjo ir pan. Apsiperka: paklausia kainos, užsisako, sumoka, padėkoja. Pasako, kur ir kodėl patinka (nepatinka) apsipirkti, to paties paklausia ir kito.

23.1.13. Metų laikai, gamta, ekologija. Metų laikai, oras. Geografinė padėtis; klimatas. Gyvūnai, augalai. Augintiniai. Paklausia, atsako į klausimus apie orą; nurodo oro temperatūrą. Apibūdina Lietuvos ir pasirinktos šalies geografinę padėtį; pasako, koks metų laikas kur yra; keliais žodžiais apibūdina klimata. Pasako, koks oras ir kodėl patinka (nepatinka), to paties paklausia ir kito. Įvardija artimiausios aplinkos paukščius, gyvūnus ir augalus (medžius, gėles), jei nežino, paklausia kito. Trumpai papasakoja apie savo augintinį; parodo nuotrauką, jas trumpai pakomentuoja.

23.1.14. Kultūrinis gyvenimas. Šeimos ir Lietuvos valstybinės šventės. Kinas, muzika. Pasako, kada švenčia (švęs) gimtadienį, paklausia to paties ir kito. Pakviečia kitą į šventę; priima kito kvietimą; pasako, kodėl negali ateiti. Pasako, kada yra kokia Lietuvos valstybinė šventė. Pasako, koks filmas, aktorius (-ė), režisierius (-ė); dainininkas (-ė), kompozitorius (-ė), kokia muzika, grupė ir kodėl patinka ar nepatinka, to paties paklausia ir kito, jam pritaria ar nepritaria.

23.2. Pragmatika. Mokydamiesi vartoti lietuvių kalbą A1 lygiu, mokiniai ugdomi gebėjimus labai ribotomis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis Programoje numatytais temomis (potemėmis) gauti (suteikti) asmeninio pobūdžio informacijos, kasdienėse gyvenimo ir mokymosi situacijose įgyvendinti konkrečius poreikius.

23.2.1. Funkcinė raiška. Mokydamiesi A1 lygį atitinkančios komunikacinių intencijų raiškos, mokiniai ne tik ugdomi gebėjimus veiksmingai vartoti lietuvių kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose, bet ir taiko strategijas, kurios leidžia kompensuoti kalbinės raiškos ribotumus. Formuodamiesi lietuvių kalbos A1 lygio komunikacinius gebėjimus, mokiniai siekia perprasti, kaip paprasčiausiomis kasdienėmis neutralaus registro mandagumo frazėmis užmegzti socialinius ryšius, į ką konkrečioje situacijoje būtina atsižvelgti renkantis kalbėjimo būdą, nuo ko priklauso komunikacijos sėkmė ir pan.

23.2.2. Diskurso kūrimas. Mokiniai kuria trumpus, labai paprastos struktūros ir kalbinės raiškos sakinčius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, pavyzdžiui, atvirukus, trumpus el. laiškus, įrašus socialiniuose tinkluose, pateiktis, plakatus, raštelius, skelbimus, sveikinimus. Mokiniai išmano svarbiausius šių žanrų struktūros ar formos reikalavimus ir jų laikosi (pavyzdžiui, rašydami laišką pateikia visus būtinuosius turinio elementus (kreipinį, datą, pasisveikinimo ir atsisveikinimo frazes, parašą), o rengdami pateiktį nurodo joje panaudotų paveikslėlių ar nuotraukų autorių, šaltinį); pamatiniais siejamaisiais žodžiais (ir, paskui, tada) susieja žodžius ir žodžių grupes į labai paprastą linijinę seką.

23.3. Komunikacinės intencijos. Komunikacinių intencijų raiškos mokoma atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus – kognityvinę ir sociokultūrinę raidą. Ugdydamiesi kalbinius gebėjimus mokiniai mokosi reikšti įvairias komunikacines intencijas.

23.3.1. Bendravimo konvencijos: prisistatyti, susipažinti (aš esu Jonas; mano vardas Lina); pasisveikinti, atsakyti į pasisveikinimą (labas; sveiki; labas rytas; laba diena); atsisveikinti, reaguoti į atsisveikinimą (viso; viso gero; iki); padėkoti, reaguoti į padėką (ačiū; dėkui, nėra už ką); atsiprašyti, priimti atsiprašymą (atsiprašau; viskas gerai); pasveikinti, atsakyti į sveikinimą (sveikinu; ačiū už sveikinimą); pagirti, atsakyti į pagyrimą (gerai; gražu; ačiū); palinkėti (geros dienos; sėkmės).

23.3.2. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti (čia yra mano knyga); paklausti informacijos (kas čia?; kur yra?; kuo tu vardu?); atsakyti į klausimą (nežinau; gerai; čia yra).

23.3.3. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti nuomonę (man patinka; mėgstu);

pritarti, nepritarti, paklausti, ar pritaria (sutinku; ar gerai?; ar sutinki?); reikšti galėjimą, negalėjimą (moku piešti; negaliu suprasti); reikšti norą (norėčiau paklausti; noriu pasakyti); reikšti patikimą, nepatikimą (man patinka; nepatinka; labai gerai).

23.3.4. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą (džiaugiuosi; puiku); reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą (gaila; negerai); reikšti susidomėjimą, nustebimą (norėčiau paklausti; negaliu patikėti).

23.3.5. Siūlymas, raginimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti (ateik; paimkite; skaityk); priimti siūlymą, atsisakyti siūlymo ar kvietimo ką nors atlikti (gerai; sutinku; negaliu; mielai); paraginti, nurodyti, reaguoti į raginimą, nurodymą (gal gali ...?; tuoj ateisiu, palauk); paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti (galiu padėti; reikia pagalbos); priimti pagalbą, atsisakyti pagalbos ar siūlymo padėti (ačiū už pagalbą; nereikia pagalbos); paprašyti kokio nors daikto (gali man paduoti knygą?).

23.3.6. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį (manau ...; noriu pasakyti, kad ...); leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti (ką manai?; nori ką nors pasakyti?); užbaigti pokalbį (sutarta; viskas aišku; jau baigiam).

23.3.7. Kompensavimo strategijos: pasakyti, kad nesupranta (nesuprantu; gali pakartoti?).

23.4. Abstrakčiųjų sąvokų raiška. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos mokomasi per visų kalbinių veiklų užduotis. Abstrakčiosios sąvokos mažiau negu komunikacinės intencijos ir jų raiška susijusios su konkrečiomis komunikacinėmis situacijomis, jos yra bendresnės, tinka daugeliui skirtingų situacijų. Tačiau A1 lygio mokiniai geba suprasti ir vartoti tik žinomus būtiniausius posakius ir pagrindines frazes, kad patenkintų konkrečius poreikius.

23.4.1. Egzistencija: buvimas (nebuvimas) kaip egzistencija, buvimas (nebuvimas) konkrečioje vietoje, turėjimas (neturėjimas).

23.4.2. Erdvė: buvimo vieta (reiškiama vietininku).

23.4.3. Judėjimas: būdas, kryptis.

23.4.4. Matmenys (parametrai): dydis, temperatūra.

23.4.5. Laikas: bendrasis laiko skirstymas (laiko matai), konkretus, apibrėžtas laikas, ankstumas, vėlumas, dabartis, praeitis, momentas.

23.4.6. Kiekybė: skaičius, kiekis.

23.4.7. Fizinis požymis: amžius, matomumas, vaizdas.

23.4.8. Ryšiai ir santykiai: priklausomybė, nuosavybė, sujungimas, priešprieša, alternatyva.

23.4.9. Kontekstinės nuorodos: apibrėžtumas (įvardžiai).

23.5. Kalbos išteklių vartojimas. Gramatinių formų ir konstrukcijų mokomasi praktiškai, pagal pateiktus modelius ir pavyzdžius.

23.5.1. Morfologija.

23.5.1.1. Daiktavardis. Tikriniai ir bendriniai daiktavardžiai (Aš Tomas. Čia mano knyga.). Daiktavardžių vyriškoji ir moteriškoji giminė (mokinys – mokinė, vilnietis – vilnietė, mokytojas – mokytoja). Vyriškosios ir moteriškosios giminės daiktavardžių galūnės (namas, kelias; brolis, kambarys; sūnus, direktorius; vanduo; knyga, vyšnia; mergaitė; širdis; sesuo). Daiktavardžių skaičiai (brolis – broliai, knyga – knygos). Daiktavardžių linksniai ir jų reikšmės: vardininku įvardijamas daiktas, asmuo, reiškiny ar būseną (Knyga yra ant suolo.; Čia Tomas.; Oras atšalo.); kilmininku reiškiamas tiesioginis objektas (Noriu bandelės.), tiesioginio objekto neigimas (Nemėgstu pieno.), ko nors nebuvimas (Brolio nėra.), vardas (Čia yra Gedimino pilis.), priklausomybė (Mano mamos vardas – Laima.); naudininku reiškiamas adresatas (Rašau laišką draugui.), subjektas (Tomui patinka miestas.); galininku reiškiamas tiesioginis objektas (Skaitau knygą.), laikas (Vasarą bus atostogos.), laiko kiekis (Lietuvoje gyvenu mėnesį.); įnagininku reiškiamą priemonę (Rašau parkeriu. Į mokyklą važiuoju troleibusu.), laikas (Pas senelius važiuoju šeštadieniais.), judėjimas tam tikru paviršiumi (Eik tiesiai Gedimino prospektu.); vietininku reiškiamą vietą (Gyvenu Vilniuje.), laikas (Grįšiu vakare.); šauksmininku kreipiamasi (Labas, Tomai! Kur eini, Migne?).

23.5.1.2. Būdvardis. Būdvardžių vardininko galūnės. Būdvardžių derinimas su daiktavardžiais gimine, skaičiumi ir linksniu (medinis namas – mediniai namai; mažam broliui – mažiems broliams; gražiame kambaryje – gražiuose kambariuose; naują knygą – naujas knygas; gražia seserimi – gražiomis seserimis).

23.5.1.3. Įvardis. Asmeniniai įvardžiai (aš, tu, jis, ji, mes, jūs, jie, jos); mokinių komunikacijai svarbios formos (manęs, tavęs, jus, jos, mane, tave). Gimininiai (jis, ji, jie, jos) ir negimininiai (aš, tu, mes, jūs) įvardžiai. Parodomieji (tas, ta, šis, ši, anas, ana, toks, tokia), klausiamieji (kas, koks, kokia, kuris, kuri, kelintas, kelinta, kitas, kita), asmeniniai savybiniai (mano, tavo).

23.5.1.4. Veiksmažodis. Aktyvius veiksmus reiškiantys veiksmažodžiai (rašyti, nešti, duoti, pirkti ir kt.). Veiksmažodžio pagrindinės formos (eiti, eina, ėjo; pirkti, perka, pirkto). Veiksmažodžio bendratis tikslui reikšti (Einu pasivaikščioti). Liepiamoji nuosaka skatinimui reikšti (Padėk man!) Dabarties, praeities, ateities veiksmo raiška: veiksmažodžių asmenavimas esamuju, būtuoju kartiniu ir būsimuoju laiku.

23.5.1.5. Skaitvardis. Kiekiniai pagrindiniai skaitvardžiai kiekybei reikšti (Turiu du brolius ir vieną seserį. Sumokėjau tris eurus).

23.5.1.6. Prieveiksmis. Prieveiksmių reikšmės: vietos (arti, toli, dešinėje, kairėje, namie, čia, ten); krypties (aukšty, žemyn, tiesiai); laiko (dabar, rytoj, vakar, šiandien, seniai, pernai, tuoj, greitai); kokybės (gerai, puikiai); kiekybės (daug, mažai, truputį).

23.5.1.7. Jungtukas. Sudedamieji (Mergaitės ir berniukai; Man patinka ir Lietuva, ir Airija); priešpriešiniai (Buvau, bet nieko nemačiau. Jis skaito, o aš ne); priežasties (Neatėjau, nes sirgau); sąlygos (Ateisiu, jeigu galėsiu).

23.5.1.8. Prielinksnis. Prielinksninės konstrukcijos: vartojamos su kilmininku (ant, be, iš, po, prie, už), su galininku (į, pas, per, po, prieš, už), su įnagininku (po, su).

23.5.1.9. Dalelytė. Neigiamosios (Ne, aš negaliu.), klausiamosios ar abejojamosios (Ar galite padėti?), tvirtinamosios (Taip, aš suprantu).

23.5.1.10. Jaustukas. Supranta ir vartoja (iki, labas, prašom, sudie, sveikas).

23.5.2. Sintaksė.

23.5.2.1. Žodžių junginys. Pagrindinės sintaksinių santykių reiškimo priemonės: žodžių formos (Turiu draugą), tarnybiniai žodžiai (Pilis stovi ant kalno. Turiu brolių ir seserį. Ar perskaitei knygą?).

23.5.2.2. Sakinių rūšys. Vientisinių ir sudėtinių sakinių vartojimas. Vientisinių sakinių komunikaciniai tipai: tvirtinamieji (Šiandien šalta), skatinamieji (Apsirenk šilčiau), klausiamieji (Ar turi brolių?), šaukiamieji (Dėmesio!). Vientisinių sakinių rūšys: teigiamieji (Aš esu 5 a klasės mokinė.), neigiamieji (Aš nemėgstu sulčių. Jono nėra. Aš neturiu sesės.) sakiniai. Kreipinys. Sudėtinių sakinių tipai: paprasti sudėtiniai sujungiamieji (Mano vardas Jonas, o tavo? Atėjo ruduo ir Jonas išvažiavo.).

24. Mokymo(si) turinys. A2 kalbos mokymosi lygis.

24.1 Temos. Ugdydamiesi lietuvių kalbos A2 lygio vartojimo gebėjimus, mokiniai mokosi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose, kad bendraudami įvardytomis temomis ir potėmėmis nurodytose komunikacinėse situacijose atliktų konkrečius veiksmus.

24.1.1. Apie save. Išvaizda: fiziniai požymiai, apranga. Būdo bruožai. Pomėgiai. Apibūdina savo išvaizdą: fizinės ypatybės, aprangą, palygina ją su draugų ar šeimos narių išvaizda. Nusako savo, šeimos narių ar draugų būdo bruožus. Pasakoja apie savo, šeimos narių ar draugų pomėgius.

24.1.2. Kalbos ir kultūros. Lietuvos kultūra ir istorija. Lietuvos kaimynės, kitos Europos Sąjungos šalys. Pasakoja, kokių kalbų mokoma mokykloje. Supažindina su pasirinktomis lietuvių etninės kultūros tradicijomis, apibūdina pasirinktus dabarties kultūros reiškinius. Papasakoja apie pasirinktus žymiausius Lietuvos istorijos įvykius, asmenybes. Apibūdina pasirinktas Europos šalis.

24.1.3. Šeima. Tarpasmeniniai santykiai. Šeima. Giminės istorija. Bendraamžiai, jų tarpusavio santykiai ir bendra veikla. Bendravimas: pokalbių temos, susirašinėjimas SMS, internetu. Socialiniai tinklai, bendra veikla. Pasakoja apie savo šeimą, giminės istoriją. Pristato savo „virtualiuosius“ draugus, „Facebook“ grupes, kurioms priklauso; pasakoja, kaip susipažino; ką veikia kartu; kviečia prisijungti ir kitus.

24.1.4. Mokykla, mokymasis. Mokykla, klasė, pamokų tvarkaraštis. Neformaliojo ugdymo veiklos mokykloje. Mokymosi būdai, skaitymas, namų darbai, projektai, informacijos paieška. Pasakoja apie savo mokyklą, klasę; apibūdina klasės draugus. Pasako, kokie dalykai patinka, sekasi;

ką veikia per skirtingas pamokas; kas mokytis sekasi geriausiai. Pakomentuoja savo tvarkaraštį, namų darbus, kokiuose projektuose dalyvauja. Pasakoja apie savo popamokinę veiklą.

24.1.5. Gyvenamoji aplinka. Namai, kambarys, kiemas, gatvė, miestas. Sodyba. Gražiausias vaizdas. Apibūdina savo kambarį, gyvenamąją vietą, aplinką. Aptaria, ką ir kaip norėtų pakeisti savo kambaryje. Pasakoja, kur patinka leisti laiką, pasivaikščioti, atostogauti. Kas ir kaip galėtų būti sutvarkyta, su kaimynais ar visa bendruomene organizuojant talką.

24.1.6. Kelionės, transportas. Kelias į mokyklą ir namo. Lankytinos Lietuvos vietos, atstumai, maršrutai. Atostogų kelionės įvairiomis transporto priemonėmis. Pasako, kas kur yra mieste, kaime ir kaip ten nueiti (nuvažiuoti); supranta, ką pataria kitas. Pasakoja, kaip eina (važiuoja) į mokyklą. Papasakoja apie lankytinas Lietuvos vietas. Pasako, kokios kelionės patinka; kur jau buvo, kur dar norėtų pabūti ir kodėl. Planuoja klasės ekskursiją.

24.1.7. Profesijos. Profesijos, darbai, jų veiklos pobūdis; gebėjimai. Pasakoja apie savo ateities planus; pasidalija svajonėmis. Pasvarsto, kokių profesijų atstovai visada bus reikalingi; kur norėtų toliau mokytis.

24.1.8. Laisvalaikis ir pomėgiai. Pramogos, pomėgiai, viešieji renginiai: sportas, teatras, koncertai. Socialinė visuomeninė veikla, savanorystė. Pristato, rekomenduoja savaitgalio renginius, socialinės veiklos, savanorystės renginius; kviečia eiti kartu; atsisako. Papasakoja apie savo laisvalaikį, mėgstamus žaidimus, sporto šakas, laisvalaikio veiklas. To paties klausia ir kito.

24.1.9. Kasdienė veikla. Laikas. Dienotvarkė. Popamokinė veikla. Namų ruošos darbai. Poilsis, miegas. Papasakoja, kada ir ką veikia, kiek laiko tam skiria. Susitaria dėl bendros veiklos, ieško visiems tinkamo laiko, perplanuoja ankstesnius susitarimus. Pasakoja, kokius namų ruošos darbus mėgsta atlikti. Pasakoja, kiek laiko ir kaip ilsisi. To paties klausia ir kito.

24.1.10. Sveika gyvensena. Maisto produktų grupės. Maisto gaminimas. Sveika gyvensena, maitinimasis. Vizitas pas gydytojus. Sveikatos sutrikimai. Pasako, kokį maistą, patiekalą mėgsta, kokio nemėgsta. Paklausia, ką mėgsta ar ko nemėgsta kitas. Įvertina, ar patiekalas yra sveikas. Pasakoja, kaip jį gaminti. Pasako, kaip jaučiasi; nurodo negalavimo simptomus. Paklausia, kaip vartoti vaistus. Paklausia, kaip jaučiasi kitas.

24.1.11. Informacinės technologijos. Elektroniniai laiškai, žinutės, bendravimas virtualioje erdvėje. Apibūdina savo telefoną, kompiuterį, atsisiųstą programą; rekomenduoja. Aptaria, kaip dera bendrauti virtualioje erdvėje, atpažįsta netinkamą elgesį. Paklausia apie interneto ryšį, kaip prisijungti prie tinklo. Paklausia, kodėl kas nors neveikia. Prašo pagalbos, paaiškina kitam.

24.1.12. Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai. Parduotuvės, prekės. Kainos. Paslaugos, jų kokybė. Apsipirkimas: apsiperka, paklausia kainos, užsisako knygą, paprašo nuolaidos. Pasakoja apie naują, įdomią, netikėtą paslaugą, pramogų parką visai šeimai ar biblioteką. Rekomenduoja kitiems.

24.1.13. Gamta, ekologija. Žemynai ir jų gamta: klimatas, orai, šalys. Atsakingas vartojimas. Įvardija gyvūnus ir augalus, kuriems reikalinga pagalba. Apibūdina orų kaitą keičiantis metų laikams. Aptaria ekologinę šalies, vietovės situaciją. Ekologinės akcijos. Pasakoja apie ekologinę akciją, kviečia kitą joje dalyvauti.

24.1.14. Kultūrinis gyvenimas. Bendruomenės, valstybinės ir kalendorinės šventės. Kinas, teatras, muziejai, koncertai. Žymios Lietuvos istorinės ir dabarties asmenybės. Trumpai pristato savo bendruomenės šventę, pasakoja, kada ir kaip ji švenčiama. Pristato savo mėgstamiausią filmą, aktorių (-ę), režisierių (-ę). Pristato savo mėgstamiausią muzikinį kūrinį, grupę, dainininką (-ę), kompozitorių (-ę). Pasakoja, kaip švenčia valstybinę ar kalendorinę šventę. Pakviečia į šventę. Dalijasi nuomone apie koncertą, matytą filmą, spektaklį, papasakoja, kas patiko muziejuje ar dailės galerijoje. Papasakoja apie žymias Lietuvos asmenybes, kuo jų veikla svarbi Lietuvai.

24.2. Pragmatika. Mokydamiesi veiksmingai vartoti lietuvių kalbą A2 lygiu, mokiniai ugdomi gebėjimus pasinaudoti palyginti negausių, paprastų kalbinių išteklių resursais atsižvelgiant į bendravimo situacijas, tikslus ir adresatus.

24.2.1. Funkcinė raiška. Tinkamos komunikacinių intencijų raiškos A2 lygiu mokoma(si) orientuojantis į konkrečius mokinių poreikius ir amžių. Jas atlikdami mokiniai ne tik mokosi, kaip gauti ir suteikti asmeninio pobūdžio informacijos Programos numatytais temomis (potemėmis) ar kasdienėse gyvenimo bei mokymosi situacijose patenkinti konkrečiuosius savo poreikius, dalytis

nuomonėmis, vertinimais, bet mokosi ir strategijų, kurios leistų kompensuoti kalbinės raiškos ribotumus, aiškinasi, kaip pasirinkti tinkamą raišką.

24.2.2. Diskurso kūrimas. Mokydamiesi veiksmingai vartoti lietuvių kalbą A2 lygiu Programos numatytose bendravimo situacijose mokiniai kuria palyginti trumpus, nesudėtingos struktūros ir kalbinės raiškos sakinčius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, pavyzdžiui, anketas, atvirukus, el. laiškus, instrukcijas, įrašus socialiniuose tinkluose, nurodymus, pateiktis, plakatus, raštelius, skelbimus, sveikinimus, žinutes. Mokiniai išmano programoje nurodytų tekstų žanrų struktūros ar įforminimo reikalavimus ir jų laikosi, tarkim, rašydami laišką pateikia visus jo elementus (kreipinį, datą, pasisveikinimo ir atsisveikinimo formules, parašą), o rengdami pateiktį skiria skaidrę pavadinimui, pristato pateikties (pasisakymo) planą, nurodo atskirų skaidrių pavadinimus, parengia naudotos literatūros, šaltinių sąrašą, nurodo cituojamos, perfrazuojamos ar referuojamos minties autorystę, pateikia nuorodą į šaltinį. Vartodami tinkamus, nors ir paprastus siejamuosius žodžius, nurodo ryšius tarp teksto, pasakymo prasminių dalių, minčių.

24.3. Komunikacinės intencijos. Ugdydamiesi kalbinius gebėjimus mokiniai mokosi vartoti kalbą įvairiais komunikavimo tikslais: informuoti, apibūdinti, pasakoti, paaiškinti, ko nors paklausti ar išreikšti savo nuomonę. Komunikavimo intencijų raiškos mokoma atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus – kognityvinę ir sociokultūrinę raidą.

24.3.1. Bendravimo konvencijos: prisistatyti, susipažinti (esu Jonas Jonaitis; atvykau iš ...); pasisveikinti, atsakyti į pasisveikinimą (labai diena, mokytoja; sveikas; labas); atsisveikinti, reaguoti į atsisveikinimą (iki pasimatymo; buvo smagu susitikti); padėkoti, reaguoti į padėką (labai ačiū; nebuvo sunku padėti); atsiprašyti, priimti atsiprašymą (noriu atsiprašyti; nieko tokio, viskas tvarkoje); pagirti, atsakyti į pagyrimą (labai geras darbas; ačiū); palinkėti, perduoti linkėjimą (linkiu sėkmės; linkėjimai broliui); klausti nuomonės (ką manai apie ...?; ar pritari?).

24.3.2. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti (tai yra ...; norėčiau pasakyti, kad ...); patikslinti, paprašyti patikslinti (tiksliau; gal gali paaiškinti); paklausti informacijos (kur galima sužinoti apie...?; kaip reikia atlikti užduotį); atsakyti į klausimą (mano atsakymas ...).

24.3.3. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti nuomonę (aš manau, kad ...; mano nuomonė yra tokia: ...); pritarti, nepritarti, paklausti, ar pritaria (visiškai pritariu; nesutinku; ar pritari?); reikšti galėjimą, negalėjimą (čia galima eiti; negaliu prisiminti); paprašyti leidimo, duoti leidimą, reikšti draudimą (ar galima?; jau gali pradėti; draudžiama bėgti per gatvę); reikšti norą, ketinimą (norėčiau pasakyti; nueisiu į biblioteką); reikšti poreikį, prioritetą (man reikia pieštuko; turi pasirinkti dieną); reikšti patikimą, nepatikimą (man labai patinka; nemėgstu).

24.3.4. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą (labai smagu girdėti; kaip gerai, kad pavyko); reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą (gaila; pikta, kad vėluojam); reikšti susidomėjimą, nustebimą (kaip pavyko?; ką čia turi?; nesitikėjau); reikšti viltį, raminti, paguosti (tikiuosi, kad ...; bus geriau kitą kartą; neliūdėk); reikšti apgailestavimą (deja; atsiprašau, kad negalėjau).

24.3.5. Siūlymas, raginimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti (gal gali ...; ar gali man padėti?); priimti siūlymą, atsisakyti siūlymo ar kvietimo ką nors atlikti (mielai; žinoma; deja, bet negaliu); paraginti, nurodyti, reaguoti į raginimą, nurodymą (būtų gerai, jei galėtum; būtinai); patarti, įspėti, reaguoti į patarimą, įspėjimą (atsargiai; ar nenorėtum dar kartą pagalvoti; būtinai pasvarstysiu); paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti (ar reikia pagalbos?); priimti pagalbą, atsisakyti pagalbos ar siūlymo padėti (būčiau dėkingas; nesivargink, aš ir pats moku); paprašyti kokio nors daikto (ar gali paduoti?).

24.3.6. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį, pateikti temą (noriu pakalbėti apie namų darbus, šventę); pateikti savo nuomonę, paklausti nuomonės (mano nuomonė yra tokia: ...; ką jūs manote?); pateikti pavyzdžių (pavyzdžiui); reaguoti į pašnekovo pasakymą (taip; tikrai; negali būti); įsiterpti į pokalbį, leisti kalbėti kitam, paskatinti tęsti (ar galiu pasakyti?; o ką tu manai?; ar turi kitų minčių?); apibendrinti, užbaigti pokalbį (sutarta; gerai, viskas aišku).

24.3.7. Kompensavimo strategijos: parodyti, kad nesupranta (ką reiškia ...?; nesupratau, kas parašyta); paprašyti kalbėti lėčiau, pakartoti, perfrazuoti, patikslinti (ar gali kalbėti lėčiau?; pasakyk dar kartą; ar gali paaiškinti?); paklausti, ar suprato (ar aišku?; ar suprantu?).

24.4. Abstrakčiosios sąvokos ir jų raiška. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos mokomasi per visas kalbines veiklas.

24.4.1. Egzistencija: vyksmas, vyksmo nebuvimas, vyksmo realumas, nerealumas.

24.4.2. Erdvė: buvimo vieta, išsidėstymas, atstumas.

24.4.3. Judėjimas: kryptis.

24.4.4. Matmenys (parametrai): temperatūra, ilgis, plotis, plotas, svoris, talpa, tūris.

24.4.5. Laikas: praeitis, dabartis, ateitis, procesas, rezultatas, ankstesnis, vėlesnis laikas, pradžia, pabaiga, seka, laikinumas, periodas, trukmė, dažnis, pasikartojimas, nepasikartojimas, greitis.

24.4.6. Kiekybė: visuma ir dalis, apibrėžta, neapibrėžta kiekybė.

24.4.7. Fizinis požymis: skonis, kvapas, spalva, girdimumas, garsas, faktūra, tekstūra, fizinė būklė, sausumas, drėgmė.

24.4.8. Vertinamasis požymis: kaina, kokybė, naudingumas, nenaudingumas, svarbumas, nesvarbumas, sunkumas, lengvumas.

24.4.9. Ryšiai ir santykiai: priežastis, pasekmė, poveikis, lyginimas, kontrastas, lygybė, sąlyga, tema.

24.4.10. Kontekstinės nuorodos: apibrėžtumas (įvardžiai).

24.5. Kalbos išteklių vartojimas. Mokant kalbos dėmesys turėtų būti sutelkiamas į kalbos priemonių aprėptį ir jų vartojimą, o gramatikos formų ir konstrukcijų mokomasi praktiškai, pagal pateiktus modelius ir pavyzdžius, atsižvelgiant į mokinių amžiaus specifiką.

24.5.1. Morfologija.

24.5.1.1. Daiktavardis. Tikriniai ir bendriniai daiktavardžiai. Vienaskaitiniai (cukrus, druska, pienas, vanduo) ir daugiskaitiniai daiktavardžiai (akiniai, durys, kelnės, atostogos, metai). Daiktavardžių linksniavimas (medis – medžiams, užduotis – užduočiai, skaičius – skaičiams ir pan.). Svarbiausios linksnių reikšmės (laukiu draugo, pirkau duonos, brolio nėra namie, dėkoti draugui, skaitau knygą, neskaitau knygos, džiaugiuosi saule, gyvenu mieste, Pauliau, ateik!). Kilmininko vartojimas su skaitvardžiais nuo 11 iki 19 (12 valandų, 17 knygų), su dešimtimis, šimtais, tūkstančiais (Knyga kainuoja dešimt eurų.), su žodžiais „daug“, „mažai“, „pusė“, „šiek tiek“ (Parke yra daug medžių.).

24.5.1.2. Būdvardis. Būdvardžių derinimas su daiktavardžiais (geras draugas, švarią knygą, nauji mokiniai, šviesiose klasėse). Bevardės giminės būdvardžiai (Čia gražu. Šiandien šilta.). Būdvardžių laipsniavimas (gražus – gražesnis – gražiausias; jaunas – jaunesnis – jauniausias). Kokybiniai (geras žmogus, ilgas vakaras, laimingas vaikas) ir santykiniai (medinis stalas, pieniška sriuba, šilkinė skarelė) būdvardžiai.

24.5.1.3. Įvardis. Gimininiai (jis, ji, jie, jos) ir negimininiai įvardžiai (aš, tu). Asmeninių įvardžių linksniavimas (Manęs rytoj nebus. Man reikia namo. Aš jam pasakiau. Jums reikia eiti.). Parodomieji (tas, šis, šitas), sangražinis (savęs), klausiamieji (kas, koks, kuris, kelintas), asmeniniai savybiniai (mano, tavo), neapibrėžtieji (visas, niekas).

24.5.1.4. Veiksmažodis. Veiksmažodžių pagrindinės formos (eiti, eina, ėjo; valgyti, valgo, valgė ir kt.). Veiksmažodžio bendratis tikslui reikšti. Tariamoji nuosaka tikslui reikšti. Liepiamoji nuosaka skatinimui reikšti. Veiksmažodžių esamasis, būtasis kartinis ir būsimasis laikas veiksmui dabartyje, praeityje ir ateityje reikšti. Priešdėlinių veiksmažodžių supratimas (kryptis – įeiti, išeiti, apeiti, užėti; rezultatas – iškepti, nuvalyti, pasakyti, perskaityti). Sangražiniai veiksmažodžiai (mokosi, sekasi, džiaugiasi, juokiasi). Dažniausiai vartojamų veikiamosios ir neveikiamosios rūšies dalyvių, pusdalyvių, padalyvių supratimas ir vartojimas (skaitoma knyga, kepta duona, šiukšles mesti draudžiama, kalbantis žmogus, nuskambėjęs skambutis, skaitydami juokėsi, saulei šviečiant).

24.5.1.5. Skaitvardis. Kiekiniai pagrindiniai skaitvardžiai, vartojami su skaičiuojamais daiktavardžiais (keturi sąsiuviniai, penkios knygos, dešimt eurų ir kt.). Dauginių skaitvardžių vartojimas ir daryba (devyneri metai, dvejios durys, ketverios kelnės). Kelintiniai skaitvardžiai, jų kaitymas gimine, skaičiumi ir linksniu (devintame bute, pirmai mergaitei ir pan.).

24.5.1.6. Prieveiksmis. Vietos, laiko, būdo, kokybės, kiekybės, krypties, priežasties prieveiksmiai (ten, šiandien, greitai, daug, tiesiai, netyčia). Prieveiksmių daryba (gerai, gražiai,

saldžiai). Prieveiksmių laipsniavimas (anksti – anksčiau; toli – toliau – toliausiai).

24.5.1.7. Jungtukas. Sujungiamieji jungtukai (sudedamieji: ir; ir ..., ir ...; priešpriešiniai: bet, o, tačiau; skiriamieji: ar, arba). Prijungiamieji jungtukai, jungiantys šalutinius sakinius (kad, ar, kai, nes, jei, jeigu, kada, kol, kadangi, nors, kaip).

24.5.1.8. Prielinksnis. Prielinksnių reikšmės ir funkcijos; prielinksniai, vartojami su kilmininku (ant, be, dėl, iki, iš, netoli, nuo, po, prie, šalia, tarp, už, vidury, virš), su galininku (apie, aplink, į, pagal, pas, per, po, prieš, pro, už), su įnagininku (su, po).

24.5.1.9. Dalelytė. Dalelytės, suteikiančios žodžiams ar sakiniams tam tikrų semantinių atspalvių: klausiamosios bei abejojamosios (ar, gal), neigiamosios (ne, nei), pabrėžiamosios (ypač, tik), tikslinamosios (beveik, dar, jau, per, vėl), išskiriamosios (ypač, tik), parodomoji (štai), lyginamoji (kaip), skatinamoji (tegu).

24.5.1.10. Jaustukas. Supranta ir vartoja (iki, labas, prašom, sudie, sveiki, valio).

24.5.2. Sintaksė.

24.5.2.1. Žodžių junginys. Žodžių jungimo būdai: derinimas, valdymas, šliejimas. Pagrindinės sintaksinių santykių reiškimo priemonės: žodžių formos (Knygą pasiėmė Paulius.), tarnybiniai žodžiai (Išvažiuoju į kaimą. Pirkau arbatos ir bandelę. Ar perskaitei knygą?), žodžių tvarka (Jonas gražiai piešia. Ar gali ateiti penktą valandą? Paduok pieštuką, kuris guli ant stalo.).

24.5.2.2. Sakinio dalys. Sakinio dalių vieta konstruojant sakinį: veiksnys (Tai – mūsų mokykla. Mokinyš skaito. Jis yra laimingas.), tarinys (Mokiniai klausosi radijo. Mama atostogauja. Jonas yra mokytojas.), papildinys (Perskaičiau knygą. Nusipirkau knygų. Šią knygą dovanosiu draugui.), pažyminis (Mačiau įdomų filmą. Nusipirkau naują knygą.), įvairios aplinkybės (Vasarą atostogausiu. Gyvenu kaime. Jis gražiai piešia.).

24.5.2.3. Sakinių rūšys. Vientisinių ir sudėtinių sakinių vartojimas. Vientisinių sakinių rūšys: asmeniniai (Aš labai mėgstu skaityti. Moki žaisti šachmatais?), beasmeniniai (Jam buvo linksma. Kaip gražu. Tau patinka skaityti?). Sudėtinių sakinių tipai: sudėtiniai sujungiamieji (Atėjo pavasaris ir sušilo oras. Aš padariau namų darbus, o draugas ne.), sudėtiniai prijungiamieji (Aš nesupratau, kodėl reikia eiti. Miestas, kuriame gyvenu, yra prie parko.) sakiniai.

25. Mokymo(si) turinys. B1 kalbos mokymosi lygis.

25.1. Temos. Ugdydamiesi lietuvių kalbos B1 lygio vartojimo gebėjimus, mokiniai mokosi vartoti kalbą asmeninio gyvenimo, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose.

25.1.1. Apie save. Išvaizda, charakterio savybės. Mada ir stilius. Gyvenimo būdas. Išsamiai apibūdina savo ir kito išvaizdą, nurodo išskirtinius bruožus, apibūdina charakterio savybes. Išsamiai apibūdina savo požiūrį į madą ir tvarų gyvenimo būdą, išsako, su kuo sutinka, nesutinka, kodėl.

25.1.2. Šeima, tarpasmeniniai santykiai. Bendravimas su bendraamžiais, šeimos nariais. Jaunimo ir vyresnių žmonių požiūrio į gyvenimą panašumai ir skirtumai. Bendraamžių požiūris į gyvenimą. Jaunimo gyvenimo būdas, bendravimas, santykiai su tėvais, bendraamžiais, bendruomenės nariais, pagarba ir sutarimas ir pan. Pasakoja apie savo santykius su skirtingų kartų žmonėmis, aptaria, kuo panašios ir kuo skiriasi jo (jos) ir senelių pažiūros, vertinimai. Paklausia kito apie šeimą ir draugus (būdo bruožus, pomėgius, tarpusavio santykius ir palaikymą, bendrą veiklą, vertinimus).

25.1.3. Kalbos ir kultūros. Lietuvos kultūra, istorija. Europos šalys, sostinės, didesni miestai, žymūs kultūros paminklai, įžymios vietovės, žymūs žmonės ir kt. Apibūdina Lietuvos ir kitos šalies ypatumus. Pasakoja, kur yra buvęs, paklausia, kur kitas yra buvęs, kas ir kodėl jam (jai) patinka, patiko, kur ir kodėl norėtų grįžti. Pasakoja apie žymius žmones, lankytinus gamtos ir architektūros objektus.

25.1.4. Gyvenamoji aplinka. Lietuvos visuomenė, jos gyvenimo principai, papročiai, tradicijos ir kt. Žymesni miestai, lankytinos istorinės Lietuvos vietos. Pasakoja apie Lietuvą, jos sostinę. Pasakoja apie savo gyvenamąją vietą: apibūdina geografinę padėtį, supažindina su krašto istorija, tradicijomis, architektūra, papasakoja apie istorines asmenybes. Apibūdina, kuo ypatinga gyvenamoji vieta. Paklausia, kur gyvena kitas, prašo papasakoti, kuo ypatinga vietovė – jos istorija, lankytinos vietos ir pan.

25.1.5. Mokykla, mokymasis. Mokyklos bendruomenės tradicijos, ugdomosios veiklos: pasiekimai, eksperimentai, projektinė veikla. Neformalusis ugdymas asmenybės saviraiškai plėtoti:

sportinė, kultūrinė veikla, savanorystė. Mokymasis: kas sekasi ir kodėl. Nurodo, kokie dalykai patinka, sekasi geriau nei kiti ir kodėl. Pasakoja, kaip mokosi kalbų, tikslųjų mokslų, gamtos mokslų. Paaiškina, kokie mokymosi metodai patinka labiau nei kiti ir kodėl. Pasakoja apie savo mokyklos tradicijas, popamokinę veiklą, savanorystės projektus.

25.1.6. Kelionės, transportas. Transportas, saugaus eismo laikymasis, taisyklės. Turizmas Lietuvoje, poilsinės, pažintinės kelionės, susisiekimas, lankytinų vietų maršruto sudarymas ir kt. Kelionės į įvairias šalis, miestus: susisiekimas, apgyvendinimo įstaigos, lankytini kultūros objektai ir kt. Palygina transporto priemones greičio, saugumo, patogumo aspektais. Pristato savo kelionių albumą, video pasakojimą (kur lankėsi ir ką įdomaus sužinojo per atostogas, kur planuoja atostogauti šiemet). Pasako, ką verta pamatyti ir kodėl. Klausia kito apie atostogas, ką įdomaus matė, girdėjo, prašo papasakoti apie planus.

25.1.7. Profesijos. Ateities profesijos, darbo paieškos ir galimybės, CV, motyvacinis laiškas, reikalingi įgūdžiai, kvalifikacija. Darbai: funkcijos ir būtini gebėjimai. Įvardija profesijas, jų atstovų atliekamus darbus, pagrindines veiklas, reikalingus gebėjimus. Pasakoja apie savo ir kitų gebėjimus. Paklausia, ką kitas moka (geba), kuo tai gali būti naudinga konkrečiame darbe. Rašo CV, motyvacinį laišką.

25.1.8. Vaikų ir jaunimo gyvenimas. Pramogos, poilsis, viešieji renginiai: sportas, teatras, koncertai. Socialinė visuomeninė veikla, pilietiškumo akcijos, savanorystė. Papasakoja apie savo pomėgius, laisvalaikio veiklas, pramogas, sporto šakas. Nurodo, kokie viešieji renginiai, pramogos, sporto įvykiai patinka, kodėl. Paklausia, kokia laisvalaikio veikla ar sporto šaka patinka kitam ir kodėl. Pasakoja, kokioje socialinėje veikloje, pilietiškumo akcijoje, savanorystės renginiuose dalyvauja, ką savo veikloje vertina.

25.1.9. Kasdienė veikla. Dienotvarkė. Ugdymosi veiklų įvairovė, neformalaus ugdymo užsiėmimai. Mėgstamos laisvalaikio leidimo formos, poilsis, miegas. Namų ruošos darbai. Darbo ir poilsio dermė. Išsamiai aprašo savo dienotvarkę (tipišką savo darbo, laisvalaikio dieną), kada ką veikia, kiek laiko tam skiria. Pasakoja apie vieną netipišką savo darbo ar laisvalaikio dieną. Pasakoja, kada ir kiek laiko skiria namų darbams, kiek ir kaip dažniausiai ilsisi, kaip sekasi suderinti darbą ir poilsį.

25.1.10. Sveika gyvensena. Lietuvos tradiciniai valgiai. Sveika gyvensena: valgymo įpročiai, higiena, sveikatos stiprinimas. Patarimai sunegalavus. Kultūringa elgsena mokyklos valgykloje, kavinėje. Maisto užsakymas. Pasako, kokį maistą (patiekalą) ir kodėl mėgsta, o kokio – ne. Pasakoja apie savo gyvenimo būdą, vertina jį pagal sveikos gyvensenos kriterijus. Paklausia, ką apie tai mano kitas. Įvardija negalavimus, prastos savijautos priežastis. Paklausia, kaip jaučiasi kitas. Pasiūlo kitam savo pagalbą. Pataria sunegalavus, klausia kito patarimo.

25.1.11. Informacinės ir komunikacinės technologijos. Medijos ir skaitmeniniai įrankiai, atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Informacinių technologijų galimybių panaudojimas ugdymo procese ir bendraujant neformalioje aplinkoje. Aptaria, kokiomis medijomis ir skaitmeniniais įrankiais geba naudotis. Apibūdina, kaip dera bendrauti virtualioje erdvėje, iš ko atpažįsta netinkamą elgesį. Paprašo konsultacijos dėl garso bei vaizdo kūrimo ir redagavimo programų.

25.1.12. Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai. Paslaugos ir aptarnavimas (biblioteka, kavinė, šiuolaikinės ryšio priemonės, bankas, policija, medicininis aptarnavimas, buities paslaugos ir kt.). Įvairios paslaugos ir parduotuvės. Reklama. Vartotojo teisės ir jų apsauga. Įvardija, kokia paslauga jam reikalinga, ieško, kas galėtų ją suteikti. Moka užsisakyti bibliotekoje knygas, apsipirkti, paprašyti paslaugos. Rekomenduoja kitam parduotuvę, paslaugų tiekėją. Su parduotuvės darbuotojais aptaria galimybę daiktą grąžinti ar pakeisti.

25.1.13. Gamta, ekologija. Žemynai ir jų gamta: flora, fauna, klimatas, orai. Aplinkos apsauga, atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas. Tvarus gyvenimo būdas. Apibūdina Lietuvos gamtą, palygina su gamta skirtinguose pasaulio kraštuose. Aptaria ekologines problemas, pristato gyvūnus ir augalus, kuriems Lietuvoje gresia išnykimas. Per konkrečius pavyzdžius aptaria, ką ir kaip reikėtų keisti, kad gyventume ekologiškiau.

25.1.14. Kultūrinis gyvenimas. Šventės ir jų tradicijos: Dainų šventė, Muziejų naktis. Meninė

veikla: muzika, dailė, grožinė literatūra, šokis, teatras ir kt. Žymiausi kultūros ir meno kolektyvai, muzikos grupės, lietuvių rašytojai, jų kūriniai. Pasaulio paveldas Lietuvoje. Pasakoja, kuri šventė ar tradicija patinka, klausia kito, prašo paaiškinti kodėl. Pristato savo mėgstamiausią filmą, dainą, dailės kryptį, režisierių, dainininką, aktorį, spektaklį, dailininką ir pan. Klausia, kokį menininką, jo kūrinių mėgsta kitas ir kodėl. Pasakoja savo nuomonę apie kultūros, meno įvykius, savo vertinimus pagrindžia. Pasakoja apie pasaulio paveldą Lietuvoje. Rekomenduoja kitam kultūrinį renginį. Pristato skaitytą knygą, ją aptaria.

25.2. Pragmatika. Mokydamiesi veiksmingai vartoti lietuvių kalbą B1 lygiu, mokiniai ne tik plečia kalbinių išteklių aprėptį, bet ir toliau ugdosi gebėjimus lanksčiai naudotis jau turimais kalbos resursais, taikyti tinkamas kompensavimo strategijas.

25.2.1. Funkcinė raiška. Tinkamos komunikacinių intencijų raiškos B1 lygiu mokomasi į mokinių amžių ir konkrečius jų poreikius orientuotomis užduotimis. Jas atlikdami mokiniai ne tik mokosi Programos numatytomis temomis (potemėmis) gauti ir suteikti asmeninio ir visuomeninio pobūdžio informacijos, pasakoti įvykius, apibūdinti kasdienę gyvenimo ir mokymosi patirtį, keistis nuomonėmis, vertinimais, pateikti argumentų ir pan., bet ir analizuoja bendravimo situaciją, aiškinasi, kaip pasirinkti tinkamą raišką, lygina skirtingus būdus siekti komunikacinio tikslo.

25.2.2. Diskurso kūrimas. Mokydamiesi veiksmingai vartoti lietuvių kalbą B1 lygiu Programos numatytose bendravimo situacijose mokiniai mokosi deramai įsiterpti į kitų pokalbį ir jį palaikyti, priklausomai nuo komunikacinės situacijos ir (ar) adresato pasirinkti tinkamą sąveikos modelį, kurti prie bendravimo situacijos bei adresato priderintus, į komunikacinį tikslą orientuotus sakytinius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, pavyzdžiui, anketas, atpasakojimus, el. laiškus, laiškus, instrukcijas, klausimynus, komentarus, nurodymus, pasisakymus, pateiktis, plakatus, planus, rašinius, raštelius, referatus, skelbimus, socialinių tinklų įrašus, statistinių duomenų apžvalgas, tinklaraščio įrašus, žinutes. Mokiniai išmano Programoje numatytų tekstų žanrų ir jų struktūros reikalavimus, jų laikosi: tinkamai, nors ir ne visada sėkmingai, pradeda ir palaiko ilgesnį pokalbį, prireikus į jį įsiterpia ar keičia jo temą; įvadinėje dalyje įvardija kuriamo teksto temą, problemą, tikslą; parenka tinkamą dėstymo dalies struktūrą; paprastomis siejimo priemonėmis nurodo prasminių vienetų ryšius; baigdami tekstą, pasisakymą, pateikia išvadą ar apibendrinimą; tinkamai juos įformina (pavyzdžiui, rengdami pateiktį skiria skaidrę pavadinimui, aptaria pasisakymo planą, skaido pateiktį dalimis, nurodo atskirų skaidrių pavadinimus; parengia naudotos literatūros, šaltinių sąrašą; nurodo cituojamos ar atpasakojamos minties autorystę, pateikia nuorodą į šaltinį).

25.3. Komunikacinės intencijos.

Ugdydamiesi kalbinius gebėjimus mokiniai mokosi vartoti kalbą rišliuose didesnės apimties sakytiniuose ar rašytiniuose tekstuose: informuoti (apie asmeninio gyvenimo įvykius, nutikimus), apibūdinti (daiktus, įvykius, asmeninę patirtį), pasakoti (nutikimus, veiksmų eigą, išgalvotas istorijas), aiškinti (priežastis, pasekmes, įvykių eigą, būdus, kaip ką nors atlikti), argumentuoti (pagrįsti argumentais savo pasirinkimus, nuostatas, sprendimus, išvadas). Komunikavimo intencijų raiškos mokoma atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus – kognityvinę ir sociokultūrinę raidą.

25.3.1. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis (atsiprašau; ar galiu įsiterpti?; atsiprašau, bet manau, kad...); prisistatyti, susipažinti, pristatyti kitą asmenį (malonu susipažinti; čia – mano klasės draugas); pasisveikinti, atsakyti į pasisveikinimą (sveiki); atsisveikinti, reaguoti į atsisveikinimą (sudie; likite sveiki; iki kito karto); padėkoti, reaguoti į padėką (nuoširdžiai dėkoju; visuomet kreipkis); atsiprašyti, priimti atsiprašymą (nuoširdžiai atsiprašau; nesijaudink, viskas gerai); pasveikinti, atsakyti į sveikinimą (nuoširdžiai sveikinu; noriu tau palinkėti daug laimės; ačiū už sveikinimus); pagirti, atsakyti į pagyrimą (nepaprastai gražus darbas; ačiū (dėkoju) už gražius žodžius); palinkėti, perduoti linkėjimą (linkiu daug sėkmės; visa klasė linki tau sėkmės); klausti nuomonės, nuostatos, požiūrio (ką manai?; ar pritari?); paklausti kitų asmenų apie jauseną, emocijas (kaip jautiesi?; ar gerai jautiesi?).

25.3.2. Informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti (štai čia yra mano piešinys; sužinojau, kad koncerto nebus); patikslinti, paprašyti patikslinti (tiksliau; kitaip tariant; gali patikslinti?); paklausti informacijos (ar galiu paklausti?); atsakyti į klausimą (sakyčiau taip; šito

klausimo nesupratau); reikšti žinojimą, paklausti apie žinojimą (žinau, kad ...; žinau, kaip jį rasti).

25.3.3. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti nuomonę (manau, kad ...); pritarti, nepritarti, paklausti, ar pritaria (be abejo; ar pritartum?); reikšti galimybę, tikimybę (turbūt; galbūt; tikriausiai); reikšti būtinumą, privalėjimą (būtina parašyti; privalai ateiti laiku); reikšti galėjimą, negalėjimą (negaliu ateiti); paprašyti leidimo, duoti leidimą, reikšti draudimą (ar galėčiau lankyti treniruotes?; čia leidžiama maudytis); reikšti norą, ketinimą (norėčiau tave pasveikinti; tikiuosi dalyvauti varžybose); reikšti poreikį, prioritetą (man reikia knygos; pirmiausia reikia pagalvoti); reikšti patikimą, nepatikimą (esu sužavėtas; man visai nepatiko); reikšti įsitikinimą, abejojimą (esu tikras; man atrodo, kad ...; abejoju, ar ...).

25.3.4. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą (kaip gerai!; puiki žinia); reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą (tai bent nepasisekė!; nusivyliau); reikšti susidomėjimą, nustebimą (negali būti!; va čia tai bent!); reikšti abejingumą (neturiu nuomonės; man nerūpi); reikšti pasimetimą, nerimą, baimę (nežinau, ką daryti; man neramu); reikšti viltį, raminti, paguosti (tikiuosi, kad viskas bus gerai; nesijaudink); reikšti apgailestavimą, užuojautą (kaip gaila; užjaučiu).

25.3.5. Siūlymas, raginimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti (gal eikime (darykime) ...?; kviečiu prisijungti); priimti siūlymą, atsisakyti siūlymo ar kvietimo ką nors atlikti (ačiū už pasiūlymą, mielai prisijungsiu; negaliu dalyvauti); paraginti, nurodyti, reaguoti į raginimą, nurodymą (ar nenorėtum pasvarstyti ...?; pažiūrėk į ...); patarti, įspėti, reaguoti į patarimą, įspėjimą (būk atsargus; ačiū už perspėjimą); paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti (ar gali man pagelbėti?; kuo galiu padėti?); priimti pagalbą, atsisakyti pagalbos ar pasiūlymo padėti (ačiū už pagalbą; aš ir pats galiu); reikšti pretenziją, reaguoti į pretenziją (pamiršote man pasakyti, kad ...; atsiprašau, rytoj atnešiu); reikšti reikalavimą (prašau paaiškinti); paprašyti kokio nors daikto, paslaugos (norėčiau, kad patartumėte).

25.3.6. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį, pateikti temą (siūlau pirmiausia aptarti ...); pateikti savo nuomonę, paklausti nuomonės (manau, kad ...; o kaip tau (jums) atrodo?); pateikti pavyzdžių (pateiksiu tokį pavyzdį); pasitaisyti, patikslinti (kitai tariant; tai reiškia, kad ...); pabrėžti, akcentuoti (būtent ši knyga ...; visų pirma); parodyti, kad sekama, klausoma (taip; suprantama); reaguoti į pašnekovo pasakymą (aha; nejaugi); įsiterpti į pokalbį, leisti kalbėti kitam (ar galiu kai ką pridurti?); paskatinti tęsti (ar dar turi kitų minčių?; tavo eilė kalbėti); pakeisti temą, paprašyti pakeisti temą (o ką manai apie ...?); apibendrinti, padaryti išvadą, užbaigti pokalbį (gal jau galime baigti?; vadinasi, sutarta).

25.3.7. Kompensavimo strategijos: parodyti, kad nesupranta (šis žodis man nesuprantamas); paprašyti kalbėti lėčiau, paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti (ar gali šiek tiek lėčiau?; pakartok tą žodį dar kartą; nesu tikras, kad supratau, ar gali patikslinti?); paprašyti pagalbos pasakyti, padėti išreikšti mintį (kaip reikia pasakyti ...?; kaip lietuviškai parašyti šitą žodį?); pakartoti, perfrazuoti, patikslinti (kartoju dar kartą: ...; kitaip galėčiau pasakyti taip: ...); paklausti, ar suprato (ar viską supratai?; ar tikrai aišku?).

25.4. Abstrakčiosios sąvokos ir jų raiška. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos mokomasi per visas kalbines veiklas.

25.4.1. Erdvė: išsidėstymas, atstumas.

25.4.2. Judėjimas: greitis, kelias.

25.4.3. Matmenys (parametrai): spaudimas, slėgis, įtampa.

25.4.4. Laikas: vienalaikiškumas, vėlavimas, atidėjimas, atšaukimas; nuoroda be konkretaus laiko, nuolatinis veiksmas ar būseną, paskirties laikas, trukmė, pertraukiamas veiksmas, laikinumas, tęstinumas; stabilumas, pastovumas, kaita.

25.4.5. Kiekybė: laipsnis, lyginimas.

25.4.6. Fizinis požymis: prieinamumas, medžiaga, tikrumas, pilnumas.

25.4.7. Vertinamasis požymis: teisingumas, neteisingumas, priimtinas, nepriimtinas, tikslumas, netikslumas, tinkamumas, netinkamumas, sėkmingumas, nesėkmingumas, normalumas, nenormalumas.

25.4.8. Ryšiai ir santykiai: įtraukimas, išskyrimas, atskyrimas, tikslas, sąlyga, pabrėžimas.

25.4.9. Kontekstinės nuorodos: neapibrėžtumas (įvardžiai,rieveismiai).

25.5. Kalbos išteklių vartojimas. Dėmesys turėtų būti sutelkiamas į kalbos priemonių aprėptį

ir jų vartojimą, o gramatikos formų ir konstrukcijų mokomasi praktiškai, pagal pateiktus modelius ir pavyzdžius, atsižvelgiant į mokinių amžiaus specifiką.

25.5.1. Morfologija. Kalbos dalių vartojimas ir pavyzdžiai.

25.5.1.1. Daiktavardis. Daiktavardžių linksniavimas. Linksnių reikšmės. Dažniausi daiktavardžių darybos tipai. Priesagų vediniai ir jų reikšmės: deminutyvai (gabaliukas, aikštelė, krepšelis), asmenų pavadinimai (europietis, užsienietis, menininkas), veiksmų (prašymas, skaitymas), ypatybių pavadinimai (gerumas, tyla), įrankių (trintukas, jungiklis), vietų (valgykla, vaistinė, pajūris), švenčių (Joninės, Vėlinės) ir kt. pavadinimai. Priešdėliniai daiktavardžiai (išvyka, užsienis, apyrankė, priešpiečiai). Sudurtiniai daiktavardžiai (gimtadienis, laisvalaikis, rugsėjis).

25.5.1.2. Būdvardis. Derinimas su daiktavardžiais skaičiais, linksniais ir giminėmis. Bevardės giminės būdvardžiai (gera, brangu). Kokybinių būdvardžių laipsnių formos (įdomi – įdomesnė – įdomiausia knyga). Įvardžiutiniai būdvardžiai (juodasis gandas). Dažniausi būdvardžių darybos tipai: priesaginiai ir priešdėliniai būdvardžių vediniai ir jų reikšmės (medinė kėdė, vingiuotas kelias, nežinomas autorius).

25.5.1.3. Įvardis. Įvardžių linksniavimas. Įvardžiutinės formos. Įvardžių vartojimo ypatumai.

25.5.1.4. Veiksmažodis. Pagrindinės veiksmažodžio formos (ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi; trokšti, trokšta, troško ir kt.). Veiksmažodžio nuosakos ir laikai: daryba ir vartojimas (skaitydavo, skaitys, skaitytų, skaityk ir pan.). Neasmenuojamosios veiksmažodžių formos: daryba, kaitymas ir vartojimas (Eidamas ...; Parėjęs namo ...). Priešdėliniai veiksmažodžiai. Sangražiniai veiksmažodžiai (didžiutis, stebėtis).

25.5.1.5. Skaitvardis. Dauginiai skaitvardžiai (dvejos varžybos, trejos durys, devyneri metai). Kelintiniai skaitvardžiai (pirmas, pirma). Įvairios samplaikos, trupmenos. Skaitvardžių vartojimas su daiktavardžiais (dvylika metų, penkių savičių, penktoje klasėje).

25.5.1.6. Prieveiksmis. Vietos (anapus, ten), laiko (šiandakt, kadaise, bet kada), būdo (staiga, gerai), kokybės (aiškiai, tinkamai), kiekybės (dvigubai, menkai), krypties (atgal, tolyn), priežasties (netyčia, tyčia) prieveiksmiai. Prieveiksmių daryba. Prieveiksmių laipsniavimas (aiškiai, aiškiau, aiškiausiai).

25.5.1.7. Jungtukas. Sujungiamieji jungtukai (sudedamieji – ir, bei, ir ... ir; priešpriešiniai – bet, bet vis dėlto; bet užtai, bet kad, o, tačiau; skiriamieji – ar, arba; aiškinamieji – tai, taigi, tad, tai yra). Prijungiamieji jungtukai (kad, jog, kai, kada, vos tik, nes, kadangi, todėl kad, nors, nors ir, kad ir, jei, jeigu, kaip, lyg, tartum, negu).

25.5.1.8. Prielinksnis. Prielinksnių reikšmės ir funkcijos: vartojami su kilmininku (abipus, anapus, ant, be, dėl, dėka, iki, iš, įstrižai, išilgai, link, netoli, nuo, po, prie, šalia, tarp, už, vidury, virš), su galininku (apie, aplink, į, pagal, palei, pas, per, po, prieš, pro, už), su įnagininku (su, po, ties).

25.5.1.9. Dalelytė. Klausiamosios bei abejojamosios (ar, argi, gal, kažin, negi, nejaugi), neigiamosios (ne, nebe, nei, nè), tvirtinamosios (taip, aha – neofic.), pabrėžiamosios (gi, juk, net, ypač, tik), tikslinamosios (beveik, dar, jau, per, pat, vis, vėl, vos), išskiriamosios (bent, ypač, nebent, tik, vien), parodomosios (štai, va), lyginamosios (kaip, lyg, tarsi) ir skatinamosios (tegu, tegul).

25.5.1.10. Jaustukas. Pirminiai (aa, ai, ak, na, o, oho).

25.5.1.11. Išiktukas. Išiktukai, reiškiantys veiksmų bei reiškinių sukeltus garsus, vaizdus, pojūčius (veiksmažodiniai – krypt, linkt, trinkt, žvilgt; mėgdžiojamieji – au, kar, miau).

25.5.2. Sintaksė.

25.5.2.1. Žodžių junginys. Žodžių jungimo būdai: derinimas, valdymas, šliejimas. Intonacija, keičianti sakinių komunikacinę paskirtį (Tu buvai renginyje? Tu buvai renginyje? Tu buvai renginyje?).

25.5.2.2. Sakinio dalys. Sakinio dalių vieta sudarant sakinius: veiksnys (Mokinys mokosi. Jis yra sveikas. Čia draudžiama stovyklauti.), tarinys (Mokiniai mokosi skaityti. Mama yra išvykusi.), papildinys (Ar reikia pagalbos? Draugas papasakojo apie kelionę.), pažyminis (Perskaičiau įdomų straipsnį. Mūsų namas stovi prie upės. Pirkau žydinčių gėlių.), įvairios aplinkybės (Vakaraš žiūriu filmus. Aplinkui žydi gelės. Mašina lėkė dideliu greičiu. Susipažinome mokydamiesi mokykloje. Čia ypač gražu sodams žydinti.).

25.5.2.3. Sakinių rūšys. Vientisiniai ir sudėtiniai sakiniai (Atėjo šiltas ir gražus ruduo.

Miestas, kuriame gyvenu, yra gražus. Nesuprantu, kodėl jis neatėjo į tokią įdomią ekskursiją?).

26. Mokymo(si) turinys. B2 kalbos mokymosi lygis.

26.1. Temos.

26.1.1. Apie save. Charakterio savybės. Nuotaikos ir jų kaita. Pomėgiai, mėgstama ir nemėgstama veikla. Įsitikinimai, požiūriai, vertybės. Autoritetai. Gyvenimo tikslai, ateities lūkesčiai. Išsamiai apibūdina savo ir artimųjų, draugų charakterio bruožus. Aptaria savo pomėgius, veiklą. Apibūdina savo ir bendraamžių įsitikinimus, vertybes, juos pagrindžia. Aptaria savo ir kitų požiūrį į gyvenimo prasmę ir sėkmę. Svarsto, ko iš tikrųjų svarbu siekti, kam verta skirti laiką ir jėgas.

26.1.2. Šeima, tarpasmeniniai santykiai. Pagarbus bendravimas su bendraamžiais, tėvais, kitais bendruomenės nariais. Paprotinis elgesys. Jaunimo ir vyresnių kartų požiūrio į gyvenimą panašumai ir skirtumai. Bendraamžių požiūris į gyvenimą, pagarba ir sutarimas su vyresniais ir bendraamžiais. Pasakoja apie bendrą (šeimą ar giminės, bendraamžių) veiklą, tarpusavio santykius. Svarsto, kodėl svarbu žinoti savo šeimos, giminės istoriją. Paklausia kito apie šeimą ir draugus (jų pomėgius, tarpusavio santykius ir palaikymą, bendrą veiklą, vertinimą). Lygina savo kartos ir vyresnių kartų požiūrį į šeimą ir draugystę, pareigą bendruomenei ir visuomenei.

26.1.3. Gyvenamoji aplinka. Gyvenamosios vietovės istorinės, kultūros asmenybės. Gyvenamosios vietovės kultūros paveldas; žymūs architektūros objektai. Lietuvos istorijos įprasminimas gyvenamojoje aplinkoje. Vietos bendruomenės istorija, tradicijos, naujos iniciatyvos. Pasakoja apie kraštą, kuriame gyvena: apibūdina geografinę padėtį, pasakoja krašto istoriją, aprašo lankytinas vietas, įžymius žmones, veiklias bendruomenes. Apibūdina, kuo ypatinga dabartinė gyvenamoji vieta. Paklausia, kur gyvena kitas, kuo ypatinga ši vietovė – jos gamta, istorija, lankytinos vietos ir pan. Pristato bendruomenę, su kuria tapatinasi ar nori geriau pažinti: jos istoriją, veiklą, tradicijas, kultūrinės ir visuomeninės iniciatyvas. Svarsto, kam reikalingos bendruomenės.

26.1.4. Kalbos ir kultūros. Lietuvos kultūra Europos kultūroje. Žymiausi lietuvių grožinės literatūros kūriniai, sąsajos su kitų Europos tautų literatūra. Daugiakalbystė. Lietuvių kalbos savitumas. Baltiškieji vietovardžiai. Aptaria, kuo Lietuva, jos kultūra yra savita ir įdomi kitų kultūrų žmonėms. Supažindina su lietuvių etninės kultūros tradicijomis ir papročiais, palygina su pasirinktos šalies etninės kultūros tradicijomis ir papročiais. Dalijasi įžvalgomis, kodėl verta mokytis kalbų, kodėl verta mokytis kaimyninių šalių kalbų. Pasakoja, kaip mokosi kalbų, dalijasi savo metodais, patarimais. Aptaria, ką apie Lietuvos istoriją ir lietuvių kalbą atskleidžia vietovardžiai ir asmenvardžiai. Apibūdina, kuo savita, įdomi, vertinga lietuvių kalba ir literatūra. Pristato pasirinkto autoriaus grožinės literatūros kūrinį.

26.1.5. Mokykla, mokymasis. Mokinių kultūrinė ir bendruomeninė veikla. Projektinė veikla. Popamokinė veikla. Mokymosi būdai. Darbas su informacijos šaltiniais. Aukštesnių mokymosi tikslų siekimas. Mokymosi per nuotolį iššūkiai. Nurodo, kokie dalykai patinka, sekasi geriau nei kiti ir kodėl, su kokiais sunkumais susiduria, klausia patarimo. Pasakoja, kaip mokosi skirtingų dalykų, kokių turi mokymosi tikslų. Aptaria mokymosi per nuotolį trūkumus ir privalumus. Svarsto apie ateities mokyklą. Pasakoja apie savo popamokinę veiklą, žinomas savanorystės iniciatyvas, bendruomenę.

26.1.6. Kelionės, transportas. Transportas Lietuvoje ir kitose šalyse. Kelionių pasiūla, planavimas, maršruto sudarymas. Susisiekimas, apgyvendinimo įstaigos, aptarnavimas, lankytinos vietos. Aptaria transportą Lietuvoje ir kitose šalyse, palygina transporto priemones greičio, saugumo, patogumo ir pan. aspektais. Išsamiai aprašo lankytinas vietas, nurodo, kodėl verta pamatyti. Papasakoja, kur lankėsi ir ką sužinojo ir patyrė.

26.1.7. Profesijos. Svajonių profesija. Būtinai gebėjimai norimai profesijai. Ateities darbai, karjeros galimybės. Asmenybės, pasiekusios profesinių tikslų. Įvardija svajonių profesijas. Aptaria profesijų atstovų atliekamus darbus, pagrindines veiklas, reikalingus gebėjimus. Apibūdina savo ir kitų gebėjimus. Paklausia, ką kitas moka (geba), kuo tai gali būti vertinga gyvenime. Papasakoja apie asmenybes, jų sėkmės istorijas, pasakoja, kuo jie įkvepia siekti profesinių tikslų.

26.1.8. Vaikų ir jaunimo gyvenimas. Kūrybinė, kultūrinė, socialinė, visuomeninė ir pilietinė veikla, savanorystė, pramogos. Aprangos stilius, kultūringas elgesys. Išsamiai pasakoja apie pomėgius, laisvalaikio veiklas, pramogas, dominančias sporto šakas. Nurodo, kokie viešieji renginiai,

pramogos, sporto įvykiai patinka, o kokie yra nepriimtini, kodėl. Svarsto, kaip sportas gali padėti jaunimui atrasti save. Apibūdina, kuo jam (ne)įdomus vienas ar kitas aprangos stilius, mada. Aptaria jaunimo saviraiškos ypatumus, lygina su savo tėvų, senelių karta. Svarsto apie gyvenimo siekius ir vertybes.

26.1.9. Kasdienė veikla. Mokymasis mokytis, kasdienės veiklos. Mėgstamos laisvalaikio formos. Laiko planavimas. Papasakoja apie kuo nors ypatingą savo darbo ar laisvalaikio dieną. Pasakoja, kada ir kiek laiko skiria namų darbams paruošti. Palygina įvairias poilsio formas: jų pranašumus ir trūkumus. Pasakoja, kaip tėvams, vyresniems draugams sekasi suderinti darbą ir poilsį. Aptaria, kaip reikėtų valdyti įtampą. Svarsto, ką reikėtų daryti kitaip, kad viskam užtektų laiko.

26.1.10. Sveika gyvensena. Lietuvių nacionaliniai valgiai. Rūpinimosi sveikata įpročiai; liaudies medicina. Pasaulio šalių virtuvių įvairovė Lietuvoje. Sveikos gyvensenos principai. Žalingų įpročių prevencija. Negalavimai, simptomai; pirmoji pagalba sau ir kitam. Išsamiai apibūdina, koks maistas ar lietuvių nacionalinis patiekalas yra mėgstamiausias, sveikas ir pan.; klausia kito nuomonės. Remdamasis sveikatos specialistų patarimais aptaria svarbiausius sveikos gyvensenos principus; nurodo ir jų argumentus. Išsako savo požiūrį į liaudies mediciną. Apibūdina savo gyvenseną, vertina ją pagal sveikos gyvensenos kriterijus. Pasako, kaip jaučiasi. Klausia kito apie savijautą; pasiūlo kitam pagalbą; prireikus kviečia į pagalbą kitus.

26.1.11. Informacinės technologijos. Medijos ir informacinės technologijos. Atsakingas ir etiškas elgesys virtualioje erdvėje. Saugus šiuolaikinių ryšio priemonių naudojimas. Informacinių technologijų panaudojimas bendraujant neformalioje aplinkoje. Garso ir vaizdo kūrimo programos: jų privalumai ir trūkumai. Aptaria, kokios yra pažangios medijos ir informacinės technologijos. Paklausia apie interneto ryšį, kaip prisijungti prie tinklo. Paklausia, kodėl kas nors neveikia; prašo kito pagalbos, patarimo. Pasako, kokiomis programomis naudojasi, to paties klausia ir kito. Palygina skirtingų programų privalumus ir trūkumus, jas rekomenduoja. Išsamiau aptaria, kaip dera bendrauti virtualioje erdvėje, iš ko atpažįsta netinkamą elgesį. Ispėja kitą apie grėsmes, pataria, kaip elgtis susidūrus su netinkamu elgesiu.

26.1.12. Paslaugos, aptarnavimas, pirkiniai. Įvairios paslaugos ir parduotuvės, apsipirkimas gyvai ir internetu. Reklama. Nekokybiškos paslaugos. Vartotojo teisės ir jų apsauga. Paslaugos ir aptarnavimas tiesiogiai ir internetu (biblioteka, teatras, sporto klubas, parduotuvė ir kt.). Rekomenduoja produktą, parduotuvę, paslaugų tiekėją, prašo kito tokios rekomendacijos. Aptaria reikalavimus reklamoms; svarsto apie reklamų reikalingumą. Svarsto, kaip artimiausioje ateityje keisis paslaugų sfera, prekyba, reklama.

26.1.13. Gamta, ekologija. Lietuvos gamtos įvairovė. Žmonių gyvenimo būdas mieste ir kaime. Ekologinės problemos Lietuvoje ir pasaulyje, jų sprendimo būdai. Atsakingas vartojimas, atliekų rūšiavimas. Tvarus gyvenimo būdas. Apibūdina Lietuvos klimatą ir jo pokyčius. Aprašo skirtingų regionų kraštovaizdį, palygina jį su kitais pasaulio kraštais. Supažindina su įvairiomis teorijomis, kurios aiškina stichines nelaimes kaip klimato kaitos padarinius. Pasakoja apie iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti neigiamus klimato kaitos padarinius. Pateikia argumentų, kurie pagrindžia ekologinio švietimo svarbą.

26.1.14. Kultūrinis gyvenimas. Valstybinės ir kalendorinės šventės. Lietuvių ir kitų tautų tradicijos ir papročiai. Lietuvos etnografiniai regionai. Žymios Lietuvos asmenybės. Kultūrinės veiklos įvairovė Lietuvoje. Žymiausi menininkai, meno kolektyvai, atlikėjai, garsinantys Lietuvą Europoje ir pasaulyje. Pasaulio nematerialusis paveldas Lietuvoje. Išsamiai pasakoja apie valstybines ir kalendorines šventes, aptaria tradicijas; palygina lietuvių ir kitų tautų tradicijas bei papročius. Išsamiai apibūdina Lietuvos etnografinius regionus, išryškina jų savitumą, skirtumus. Supažindina su žymiomis Lietuvos asmenybėmis (Vincas Kudirka, Jonas Basanavičius, Žemaitė, Maironis, Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, Marija Gimbutienė (pasirenkama mokinių nuožiūra); pristato savo mėgstamiausią menininką, atlikėją, meno kolektyvą, apibūdina svarbiausius jų kūrinius; klausia, kokį menininką, jo kūrinių mėgsta kitas ir kodėl. Rekomenduoja kitam kultūrinį renginį, knygą ir pan.; pasako savo nuomonę apie kultūros, meno įvykius; savo vertinimus pagrindžia. Pristato pasaulio paveldo objektus Lietuvoje.

26.2. Pragmatika. Mokydamiesi veiksmingai vartoti lietuvių kalbą B2 lygiu, mokiniai plečia

kalbinių išteklių aprėptį, ugdosi gebėjimus pasirinkti tinkamą sąveikos modelį, deramai keistis kalbėtojo ir klausytojo vaidmenimis, kurti rišlius, komunikacinio tikslo kryptingai siekiančius, prie bendravimo situacijos bei adresato priderintus pranešimus.

26.2.1. Funkcinė raiška. Gebėjimai veiksmingai vartoti lietuvių kalbą B2 lygiu ugdomi į mokinių amžių ir konkrečius jų poreikius orientuotomis užduotimis. Jais atlikdami mokiniai mokosi ne tik gauti ir suteikti asmeninio ir visuomeninio pobūdžio informacijos Programos numatytais temomis (potemėmis), pasakoti savo patirtus ar perpasakoti kitų išgyventus įvykius, apibūdinti (ne)įprastą kasdienio gyvenimo patirtį, mokymosi ir viešojo gyvenimo kontekstuose keistis nuomonėmis, vertinimais, išdėstyti įvairių pasirinkimų pranašumus ir trūkumus, pateikti argumentų, bet ir analizuoja bendravimo situaciją, aiškinasi, nuo ko priklauso komunikacinių intencijų raiška, lygina skirtingus būdus siekti komunikacinio tikslo.

26.2.2. Diskurso kūrimas. Mokydamiesi veiksmingai vartoti lietuvių kalbą B2 lygiu Programos numatytoje bendravimo situacijoje mokiniai ugdosi gebėjimus kurti komunikacinį tikslą orientuotus sakinčius, rašytinius ir audiovizualinius tekstus, pavyzdžiui, atpasakojimus, el. laiškus, esė, laiškus, instrukcijas, klausimynus, komentarus, nurodymus, pasisakymus, pateiktis, plakatus, planus, pranešimus mokinių konferencijai, rašinius, referatus, santraukas, socialinių tinklų įrašus, statistinių duomenų apžvalgas, straipsnius, tinklaraščio įrašus. Mokiniai išmano Programoje numatytų tekstų žanrų ir jų struktūros reikalavimus, palyginti lanksčiai jų laikosi: tinkamai pradeda ir palaiko ilgesnį pokalbį, prireikus sklandžiai įsiterpia į pokalbį, jį baigia; įvadinio sakiniu (sakiniais) įvardija kuriamo teksto temą, problemą, tikslą; parenka tinkamą dėstymo dalies struktūrą; tinkamomis siejimo priemonėmis nurodo prasminių vienetų (pastraipų, tekstų dalių) ryšį (ryšius), atskiroms dalims suteikia pavadinimus; baigdami tekstą, pasisakymą, jį apibendrina; kurdami tekstą paiso ne tik formaliųjų žanro reikalavimų (pavyzdžiui, rašydami laišką ne tik pateikia visus jo elementus (kreipinį, datą, pasisveikinimo ir atsisveikinimo sakinius, parašą), bet ir bendravimo situacijos, registro (asmeninis ar oficialus laiškas; asmeninis ar viešas laiškas ir pan.).

26.3. Komunikacinės intencijos ir jų raiška. Ugdydamiesi kalbinius gebėjimus mokiniai mokosi reikšti įvairias komunikacines intencijas. Komunikavimo intencijų raiškos mokoma atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnio ypatumus – kognityvinę ir sociokultūrinę raidą. Mokiniai mokosi didesnės apimties produkuojamais tekstais informuoti (apie asmeninius, mokyklos gyvenimo ar viešus renginius, įvykius, faktus, žinias), apibūdinti (daiktus, įvykius, asmeninę patirtį), pasakoti (nutikimus, veiksmų eigą, išgalvotas istorijas), aiškinti (priežastis, pasekmes, įvykių eigą, būdus, kaip ką nors atlikti), argumentuoti (pagrįsti argumentais savo pasirinkimus, nuostatas, sprendimus, išvadas).

26.3.1. Bendravimo konvencijos: atkreipti dėmesį, kreiptis (ponia, pone; gal galėčiau papildyti?; norėčiau pridurti, kad ...; ar galiu sutrukdyti?); prisistatyti, susipažinti, pristatyti kitą asmenį (mano vardas ..., pavardė; norėčiau pristatyti savo draugą ...); pasisveikinti, atsakyti į pasisveikinimą (sveiki atvykę); atsisveikinti, reaguoti į atsisveikinimą (gaila, kad tenka išsiskirti; laikas pralėkė labai greitai); padėkoti, reaguoti į padėką (esu dėkingas už ...; visada malonu pagelbėti); atsiprašyti, priimti atsiprašymą (atleisk, man labai nesmagu, kad taip nutiko; pamirškime tą reikalą); pasveikinti, atsakyti į sveikinimą (sveikinu ir linkiu daug laimės; kaip smagu, kad manęs nepamiršti); pagirti, atsakyti į pagyrimą (fantastiškas pasiekimas, gali savimi didžiuotis; ačiū už įvertinimą); palinkėti, perduoti linkėjimą (tegu išsipildo visos tavo svajonės; turiu tau linkėjimų nuo ...); klausti nuomonės, nuostatos, požiūrio (o ką pasakytum apie?; ar esi svarstęs apie ...?); paklausti kitų asmenų apie jauseną, emocijas (kaip laikaisi?; gal norėtum pasikalbėti?).

26.3.2. Faktinės informacijos gavimas ir pateikimas: įvardyti, konstatuoti, pranešti (turiu naujienų; šiandien įvyks susitikimas; norėčiau pranešti, kad ...); patikslinti, paprašyti patikslinti (norėčiau patikslinti šią informaciją; gal galite patvirtinti, kad ...?); paklausti informacijos (norėčiau sužinoti, kaip ...; įdomu, kada ...; gal žinai, kur ...?; ar galite pasakyti ...?); atsakyti į klausimą (galiu pateikti savo atsakymą; tai sudėtingas klausimas, sakyčiau, kad ...); išreikšti žinojimą, paklausti apie žinojimą (neabejoju, kad ...; ar galite patvirtinti, kad ...?).

26.3.3. Nuostatos, nuomonės, požiūrio raiška: reikšti nuomonę (manau, kad ...; esu linkęs sutikti ...; norėčiau pritarti ...); reikšti įvairius nuomonės niuansus, griežtą ar nekategorišką nuomonę

(sakyčiau, kad ...; esu tikras, kad ...; tvirtai tikiu, kad; būčiau linkęs nesutikti); pritarti, nepritarti, paklausti, ar pritaria (visiškai teisingai; akivaizdi klaida; kokia būtų tavo nuomonė (pozicija?)); reikšti galimybę, tikimybę (tikėtina; didelė tikimybė, kad taip ir bus); reikšti būtinumą, privalėjimą, reikiamybę (būtina pranešti; privaloma pateikti darbą; reikalinga pagalba); reikšti galėjimą, negalėjimą (sugebu viską atlikti laiku; neturiu galimybių); paprašyti leidimo, duoti leidimą, reikšti draudimą (ar galėčiau ...; prašome įeiti; neliesk to augalo); reikšti norą, ketinimą (planuoju užbaigti šį darbą; prašyčiau padaryti dvi kopijas); reikšti poreikį, prioritetą (man būtinos papildomos pamokos; pirmenybę teikčiau ...); reikšti patikimą, nepatikimą (neužmirštas išpūdis; esu matęs ir geresnių filmų); reikšti įsitikinimą, abejojimą (be abejo; kyla abejonių); pagrįsti savo nuostatas, nuomonę ar požiūrį paaiškinimais, argumentais (tą patvirtina ...; iliustruoja ...; įrodo ...; galėčiau paaiškinti ar pateikti pavyzdį).

26.3.4. Emocijų raiška: reikšti džiaugsmą, pasitenkinimą (tikrai nuoširdžiai džiaugiuosi; kaip gera girdėti); reikšti nusivylimą, nepasitenkinimą (vaje, kaip negerai; esu nusivylęs); reikšti susidomėjimą, nustebimą (kaip įdomu; negaliu patikėti, kad tai tiesa); reikšti abejingumą (man jau vis tiek; koks skirtumas); reikšti pasimetimą, nerimą, baimę (esu sutrikęs; kyla nerimas; net baugu apie tai pagalvoti); reikšti viltį, raminti, paguosti (matysime, kuo tai baigsis; neverta dėl to jaudintis; pasistenk apie tai negalvoti); reikšti apgailestavimą, užuojautą (apmaudu, kad nepavyko; nuoširdžiai tave užjaučiu).

26.3.5. Siūlymas, raginimas: pasiūlyti, pakviesti ką nors atlikti (norėčiau pakviesti tave į savo gimtadienį; kviečiame atvykti į šventę); priimti siūlymą, atsisakyti siūlymo ar kvietimo ką nors atlikti (mielai priimu pasiūlymą; deja, esu priverstas atsisakyti); paraginti, nurodyti, reaguoti į raginimą, nurodymą (turėtum greičiau atsakyti; tau reikėtų tai padaryti); patarti, įspėti, reaguoti į patarimą, įspėjimą (gal geriau taip nesieli; gali būti pavojinga; man nereikia tavo patarimų; aš ir pats žinau, ką daryti); paprašyti padėti, pasisiūlyti padėti (man labai praverstų pagalba; leisk tau padėti); priimti pagalbą, atsisakyti pagalbos ar siūlymo padėti (ačiū, kad pagelbėjai; manau, kad pats susitvarkysiu); reikšti pretenziją, reaguoti į pretenziją (buvai žadėjęs man parašyti; atsakydamas į jūsų klausimą patvirtinu, kad ...); reikšti reikalavimą (prašyčiau paaiškinti; norėčiau atgauti savo knygą); paprašyti kokio nors daikto, paslaugos (gal galėtumėte man pagelbėti?).

26.3.6. Pokalbio strategijos: pradėti pokalbį, pateikti temą (ar jau galime pradėti?; šio pasisakymo tema yra ...); pateikti savo nuomonę, paklausti nuomonės (manysčiau, kad ...; koks jūsų požiūris?); pateikti pavyzdžių (galėčiau pailiustruoti tokiu pavyzdžiu); pasitaisyti, patikslinti (turiu galvoje, kad; noriu patikslinti, kad); pabrėžti, akcentuoti (vadinasi, ...; visgi; juk šis pavyzdys tą ir įrodo); parodyti, kad sekama, klausoma (iš tikrųjų; taip, žinoma); reaguoti į pašnekovo pasakymą (kokia netikėta pabaiga; na štai kaip nutiko); įsiterpti į pokalbį, leisti kalbėti kitam (tik trumpai įsiterpsiu; taip, žinoma, klausau tavęs); paskatinti tęsti (labai įdomu; ar dar turi ką pasakyti?); pakeisti temą, paprašyti pakeisti temą (norėčiau atkreipti dėmesį ir į kitą dalyką); diskutuoti sukuriant argumentų grandinę (pirmiausia, taip pat, be to, turime atsižvelgti į ...; pasvarstykime, kas būtų, jeigu ...); įtikinti pašnekovą teikiant paaiškinimus ir argumentus (negali nepaisyti mūsų nuomonės; norėčiau, kad dar kartą pagalvotum); kelti hipotezes, svarstyti alternatyvas, teikti pasiūlymus (tarkime, kad taip ir bus; įsivaizduokite, kad rytoj sekmadienis; siūlau apsvaistyti visas galimybes); apibendrinti, padaryti išvadas, užbaigti pokalbį (apibendrinamas išdėstyti argumentus ...; turbūt jau galime baigti diskusiją).

26.3.7. Kompensavimo strategijos: paprašyti pakartoti, paaiškinti, patikslinti (norėčiau, kad man paaiškintum dar kartą; gal galite patikslinti savo adresą?); paprašyti pagalbos ieškant tikslesnės reikšmės žodžio (kaip būtų geriau lietuviškai išreikšti šitą mintį?; koks būtų tinkamesnis žodis?); pakartoti, perfrazuoti, patikslinti (tai reiškia, kad ...; kitais žodžiais sakyčiau taip: ...); paklausti, ar suprato (ar mintis suprantama?; ar norėtum, kad paaiškinčiau dar kartą?); išsitaistyti riktus ir klaidas (kalbėdamas mokiny pasitaiso padarytą riktą ar klaidą); planuoti, ką ketina pasakyti (mokiny pasirengia planą, pagal kurį žodžiu pristato savo parengtą pasisakymą, užsirašo raktinius žodžius ar frazes, kad jas prisimintų ir tinkamai pavartotų kalbėdamas).

26.4. Abstrakčiosios sąvokos ir jų raiška. Abstrakčiųjų sąvokų raiškos mokomasi atliekant visų kalbinių veiklų užduotis.

- 26.4.1. Egzistencija: pastovi gyvų ir negyvų būtybių egzistencija.
- 26.4.2. Erdvė: išsidėstymas.
- 26.4.3. Judėjimas: greitis.
- 26.4.4. Matmenys (parametrai): talpa, temperatūra, svoris.
- 26.4.5. Laikas: laiko skirstymas, pasikartojimas, kaita.
- 26.4.6. Kiekybė: skaičius, kiekis, laipsnis, lyginimas.
- 26.4.7. Fizinis požymis: amžius, pilnis, švara.
- 26.4.8. Vertinamasis požymis: kokybė, taisyklingumas, naudingumas, atradimas, kompleksiskumas, paprastumas, bendrumas, visuotinumas.
- 26.4.9. Psichinė veikla: mąstymas, svarstymas, bendravimo veikla.
- 26.4.10. Loginiai ryšiai ir santykiai: veiksmo santykiai, būdas, lyginimas, tikslas, priežastis, išskirtis, nuolaida.
- 26.4.11. Kontekstinės nuorodos: apibrėžtumas (įvardžiuotinės formos), neapibrėžtumas (neapibrėžiamieji įvardžiai,rieveksmiai).
- 26.5 Kalbos išteklų vartojimas. Pirmiausia siekiama ugdyti komunikacinius mokinių gebėjimus, dėmesys turėtų būti sutelkiamas į kalbos priemonių aprėptį ir jų vartojimą, atsižvelgiant į mokinių amžiaus specifiką.
- 26.5.1. Morfologija.
- 26.5.1.1. Daiktavardis. Tikriniai ir bendriniai daiktavardžiai. Skaičiais kaitomi ir skaičiais nekaitomi daiktavardžiai. Daiktavardžio giminė, giminės formų reikšmė (dėdė, žvėris, interviu, taksi, fojė, akiplėša; Tomas ir Rita buvo patenkinti.). Daiktavardžių kaitymas linksniais. Svarbiausios linksnių reikšmės. Dažniausi daiktavardžių darybos tipai: priesaginiai vediniai, galūnių vediniai, priešdėlių vediniai, dūriniai (vaikiūkštis, upokšnis, pagyrimas, rašymas, liūdesys, abejonė, pilnatis, apgavikas, taupyklė, pirkinys, apklausa, poelgis, gėris, pamiškė, įkalnė, pavakarys; gandraildis, saulėtekis).
- 26.5.1.2. Būdvardis. Kokybiniai ir santykiniai būdvardžiai (švarus, nuostabus, pošviesis, daugiareikšmis). Iš kokybinių būdvardžių daromos formos (būdvardžių laipsnių, įvardžiuotinės),rieveksmiai su priesaga -(i)ai, negimininės formos, tam tikrą ypatybės kiekį žymintys būdvardžiai su priesaga -okas, -oka ir priešdėliais apy-, po- (švaresnis, švaru, švarioji, mažokas, apynaujis, posenis). Giminė, skaičius, linksnis. Laipsnis. Įvardžiuotinės formos. Dažniausi darybos tipai: priesagų ir galūnių vediniai, priešdėlių vediniai, dūriniai (senyvas, plonytis, jausmingas, kalvotas, dulkinas, atsarginis, vakarykštis, apynaujė, tamsiaplaukė, šiandieninis).
- 26.5.1.3. Įvardis. Įvardžių reikšminės grupės: asmeniniai, parodomieji, klausiamieji ir santykiniai, neapibrėžiamieji, pabrėžiamasis (savas, manas, tavas, maniškis, saviškis, anoks, katras, šioks toks, kitoks, visoks, abeji, kiekvienas nė vienas, joks, pats, pati). Įvardžių skirstymas pagal vartoseną (daiktavardiškieji, būdvardiškieji, vartojami ir daiktavardiškai, ir būdvardiškai). Giminė, skaičius, linksnis. Įvardžiuotinės formos. Vartosenos ypatumai (Kažkas pradėjo triukšmauti. Bet koks patarimas pravers.).
- 26.5.1.4. Veiksmažodis. Asmenuojamosios ir neasmenuojamosios formos. Bendriausios reikšmės. Eigos ir įvykio veiksmo veiksmažodžiai (apgailestauti, prieštarauti, nunešti, laimėti). Įvykio veiksmo raiška priešdėliais (atbėgti, apeiti, įlipti, išvengti, nusiprausti, perbėgti, pripasakoti), priesagomis (šūktelėti, žvilgtelėti). Eigos veiksmo raiška priesagomis (atostogauti, varstyti, vaikštinėti). Veiksmažodžio nuosakos ir laikai, laikų formos, reikšmės ir vartojimas. Asmuo. Rūšis. Pagrindinės veiksmažodžio formos; daryba. Veiksmažodžio asmenuojamosios formos. Veiksmažodžio neasmenuojamosios formos: dalyviai, jų rūšys, daryba ir vartosenos (skaitęs, skaičiusi, kalbėjęs, rašomas žodis, skaitoma knyga, aplyti drabužiai, nevartotinas žodis); padalyviai, jų daryba ir vartosenos (lietui lyjant, važiuojant pro šalį, jį pamačius); pusdalyviai, jų daryba ir vartosenos (nešdamas, skaitydamas, džiaugdamiesi). Bendratis (Pasakoti jam patiko. Parvežk lauktuvių.).
- 26.5.1.5. Skaitvardis. Skaitvardžių skirstymas pagal reikšmę ir gramatinės ypatybes (vienas, du, dveji, šešeri, penketas, viena antroji, pirmas ir kt.), pagal sandarą (du, dešimt, penkeri, penktas, dvyliktas, penkiasdešimt, šimtas dvidešimt du, dvi penktosios ir kt.). Kiekiniai skaitvardžiai ir jų vartojimas: pagrindiniai, dauginiai, kuopiniai, trupmeniniai. Kelintiniai skaitvardžiai. Skaitvardžių

gramatinės ypatybės (dešimtis, vienuolika; penktas, penktas; penktuoju autobusu).

26.5.1.6. Prieveiksmis. Prieveiksmių reikšmės: veiksmo vietos, krypties, laiko, dažnio, kartojimosi, paros dalių, kokybės, intensyvumo, kiekybės, priežasties ir tikslo (anapus, visur, bet kada, laiku, kadaise, seniai, netrukus, dažnai, tinkamai, pakankamai, menkai, dvigubai, tyčia). Prieveiksmių daryba (saldžiai, kitaip; linksmiau, linksmiausiai; daugiausia). Prieveiksmių laipsniavimas.

26.5.1.7. Jungtukas. Sujungiamieji jungtukai (sudedamieji – ir, bei, ir ... ir; priešpriešiniai – bet, bet vis dėlto; bet užtai, bet kad, o, tačiau; skiriamieji – ar, arba; aiškinamieji – tai, taigi, tad, tai yra). Prijungiamieji jungtukai (kad, jog, kai, kol, vos tik, kada, vos tik, nes, kadangi, todėl kad, nors, nors ir, kad ir, jei, jeigu, kaip, lyg, tartum, negu, it).

26.5.1.8. Prielinksnis. Prielinksnių reikšmės ir funkcijos: vartojami su kilmininku (abipus, anapus, ant, be, dėl, dėka, iki, iš, įstrižai, išilgai, netoli, nuo, po, prie, šalia, tarp, už, vidury, virš), su galininku (apie, aplink, į, pagal, palei, pas, per, po, prieš, pro, už), su įnagininku (su, sulig, po, ties).

26.5.1.9. Dalelytė. Klausiamosios bei abejojamosios (ar, argi, gal, kažin, negi, nejaugi), neigiamosios (ne, nebe, nei, nē), tvirtinamosios (taip, aha – neofic.), pabrėžiamosios (gi, juk, net, ypač, tik), tikslinamosios (beveik, bemaž, dar, jau, per, pat, vis, vėl, vos), išskiriamosios (bent, ypač, nebent, net, tik, tiktai, vien), parodomosios (ana, antai, šit, štai, va), lyginamosios (it, kaip, lyg, tarsi) ir skatinamosios (tegu, tegul).

26.5.1.10. Jaustukas. Pirminiai (aa, ajajai, ai, ak, na, o, oho, ša, ššš), antriniai (iki, labas, prašom, sveiki, sudie, valio, o Viešpatie!).

26.5.1.11. Ištiktukas. Ištiktukai, reiškiantys veiksmų bei reiškinių sukeltus garsus, vaizdus, pojūčius: veiksmožodiniai (krypt, linkt, trinkt, žvilgt), mėgdžiojamieji (au, kar, miau, kakariekū).

26.5.2. Sintaksė.

26.5.2.1. Sintaksiniai ryšiai. Pagrindiniai sintaksinių ryšių tipai jungiant žodžius ir sakinius: prijungimas (derinimas – erdvioje klasėje, valgomieji ledai, verkiančiam vaikui; valdymas – nusipirkau knygą, parašiau jam laišką, daug rūpesčių; šliejimas – gražiai piešia, pabudau auštant, bėgte bėgo), sujungimas (pirkau slyvų ir obuolių, žali ir mėlyni balionai), tarpusavio sąsaja (Vaikai žaidė. Tu pavėlavai.). Sintaksinių santykių reiškimo priemonės: žodžių formos, tarnybiniai žodžiai, žodžių tvarka (Įvykį matė Tadas. Sūnus prašė tėvą pinigų. Einu į klasę.).

26.5.2.2. Sakinio dalys. Sakinio dalių raiška sakiniuose: vientisinis ir sudėtinis veiksnys (Jis yra linksmas. Motina su dukra atrodo laimingos.); vientisinis ir sudėtinis tarinys (Žmogus dirba. Jau jūra buvo matyti. Jis tapo gydytoju.); papildinys (Skaičiau įdomią knygą. Pirkau obuolių.); pažymins, priedėlis (Skaičiau įdomią knygą. Pirkau saldžių obuolių. Susipažinkite su penktos klasės mokiniu Tadu.); įvairios aplinkybės (Vakarais skaitau. Aplinkui žydi gėlės. Eidamas sustojau prie vitrinos.).

26.5.2.3. Sakinių rūšys. Vianariai ir dvinariai sakiniai (Rytas. Gėlės žydi.). Asmeniniai ir beasmeniniai sakiniai (Sprendžiu uždavinį. Gyveni ir mokaisi. Jau švinta. Už sienos dainuojama.) Sudėtiniai sakiniai: sudėtiniai jungtukiniai sujungiamieji sakiniai (Medžiai žaliuoja, ir gėlės žydi. Laukiu svečių, bet dar nespėjau pasiruošti.); sudėtiniai jungtukiniai prijungiamieji sakiniai (Ar žinojai, kad pamokos prasidės devintą valandą? Nežinau, ar teisingai supratau užduotį. Stalas, kuris buvo prie lango, dabar stovi vidury kambario), netiesioginio prijungimo sakinių šalutiniai dėmenys (Apsirenk šilčiau, nes sušalsi. Jei bus geras oras, eisime pasivaikščioti. Eik, kur tau reikia.), sudėtiniai bejungtukiai sakiniai (Nori nenori, turėsime važiuoti.).

VI SKYRIUS MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS

27. Vertinimas mokantis lietuvių kalbos pagal kalbos pasiekimų lygius skirtas padėti mokiniui mokytis, gauti grįžtamąjį ryšį apie pažangą, įsivertinti ir sužinoti savo kalbos pasiekimų lygmenį pagal kalbos mokėjimo sritis. Mokytojui vertinimas turėtų padėti įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, parinkti veiksmingus mokymo(si) metodus, atsižvelgus į mokinio galias kelti jam vis aukštesnius kalbos mokymosi tikslus.

28. Pasiekimų vertinimą sudaro diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis vertinimas. Diagnostinis vertinimas skirtas nustatyti mokinio jau turimų lietuvių kalbos žinių ir gebėjimų lygį, jeigu mokinys jau geba vartoti kalbą. Jis parodo, kurios pasiekimų srities, pavyzdžiui, kalbėjimo ar rašymo, ugdymui reikėtų skirti daugiau dėmesio toliau ugdantis lietuvių kalbos gebėjimus pagal šią Programą. Diagnostinio vertinimo rezultatai pateikiami mokinio lygį atitinkančiomis aptartimis iš Programoje pateiktų pasiekimų lygių aprašų, kokybinių sakytinės bei rašytinės kalbos požymių. Aptarčių pagrindu mokytojas priima sprendimą, kuriuo lygiu (A1, A2, B1, B2) reikėtų mokiniui mokytis. Formuojamasis vertinimas, vykdomas viso mokymo(si) proceso metu, užtikrina mokiniui nuolatinį grįžtamąjį ryšį, leidžia mokytojui individualizuoti mokymo(si) procesą. Formuojamojo vertinimo rezultatai yra mokytojo kaupiama informacija, kuri parodo mokytojui, kaip mokiniui sekasi ugdytis visų pasiekimų sričių gebėjimus, kurioms sritims reikėtų skirti daugiau dėmesio. Apibendrinamajam vertinimui skirti patikrinimai atliekami užbaigus skyrių, temą ar pasibaigus akademiniam periodui (trimestrui, pusmečiui). Apibendrinamojo vertinimo užduotys įvertinamos kaip „Išskaityta“ arba „Neįskaityta“, nurodant vieną iš keturių pasiekimo lygių (A1, A2, B1, B2) priklausomai nuo to, kokią dalį uždarojo tipo užduoties klausimų mokinys atliko teisingai. Vertinant atvirojo tipo užduotis (pavyzdžiui, kalbėjimo arba rašymo) mokytojas naudoja užduočiai pritaikytą vertinimo lentelę ir nustato, kokią taškų dalį pagal vertinimo lentelę atitinka mokinio sakytinė ar rašytinė atliktis.

29. Mokinių lietuvių kalbos pasiekimų lygių požymiai pateikiami kiekvienam kalbos mokėjimo lygiui (A1–B2) ir yra detalizuoti keturiais lygiais: slenkstinis (1), patenkinamas (2), pagrindinis (3), aukštesnysis (4). Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų įvertinimu: slenkstinis (1) – 35–44 proc. teisingai atliktos užduoties, patenkinamas (2) – 45–64 proc., pagrindinis (3) – 65–84 proc., aukštesnysis (4) – 85–100 proc. teisingai atliktos užduoties. Pasiekimų lygių požymiai apima užduotimi tikrinamus kalbinės komunikacijos aspektus, mokinio gebėjimus naudotis strategijomis, užduočių atlikimo savarankiškumo laipsnį, sakytinės ar rašytinės kalbos kokybę. Pagal tai, kiek kuriam vertinimui skiriama ugdymo proceso laiko, siūlomas toks mokinių pasiekimų vertinimo modelis: diagnostinis – 15 proc., formuojamasis – 75 proc., apibendrinamasis – 10 proc. Visų trijų vertinimo rūšių rezultatų pagrindu mokytojas priima sprendimą apie mokinio pasiektą kalbos mokėjimo lygį.

30. Konkretus pasiekimų patikrinimų skaičius ir paskirstymas per ugdymo laikotarpį nustatomas mokytojo nuožiūra pagal individualius mokinių poreikius. Mokinių pasiekimai turėtų būti vertinami kelis kartus per ugdymo laikotarpį, kad būtų stebima mokinio pažanga, kad būtų galima susidaryti objektyvesnį vaizdą ir suteikti reikiamą paramą. Mokiniai supažindinami su bendraisiais vertinimo principais ir kriterijais, taikomais konkrečiai užduočiai ar veiklai, atsiskaitymo ar vertinimo formomis, atskirų užduočių vertinimo tikslais. Jei vertinamas rašytinis darbas, mokiniai turi būti supažindinami su žymėjimo ženklais, kad galėtų juos geriau suprasti. Planuojant žinių patikrinimus būtina atsižvelgti ir į tai, kad kalbos gebėjimų raida nėra tolygi visose pasiekimų srityse: mokinys gali greičiau išsiugdyti supratimo gebėjimus, bet lėčiau mokytis skaityti ar rašyti. Todėl vertinant būtina skirti dėmesio visoms sritims, o vertinimo rezultatai turi parodyti mokinio pasiekimus kiekvienoje srityje, pavyzdžiui, mokinio klausymo gebėjimai gali atitikti B1 lygio aptartis, o rašymo gebėjimai – A2. Toks pasiekimų netolygumas turėtų atspindėti vertinimo rezultatuose.

31. Sociolingvistinių kontekstų, kuriuose mokinys mokosi vartoti lietuvių kalbą, įvairovė priklauso nuo mokėjimo lygio. A1–A2 lygių mokinių raišką riboja jų kalbiniai ištekliai, todėl šiuos lygius pasiekę mokiniai vartoja kalbą savo artimoje aplinkoje, pavyzdžiui, šeimoje, mokykloje, mokiniui pažįstamose laisvalaikio veiklose, supranta tokioje aplinkoje reiškiamas komunikacines intencijas bei tokiomis temomis sukurtus tekstus, atspindinčius jo asmeninę patirtį. B1 lygio kalbos vartotojas jau turi daugiau kalbinių išteklių, todėl jo bendravimo laukas plečiasi, kalboje randasi daugiau įvairovės palyginti su A2 lygiu, jis pradeda vartoti kalbą įvairioms reikmėms ne tik asmeninio, bet ir viešojo gyvenimo srityje. B2 lygio kalbos vartotojas turi pakankamai žinių suprasti bei kurti ir siauresnės tematikos tekstus negu žemesniųjų lygių mokiniai, jeigu tokia specializuota tema yra iš mokinio bendrojo išsilavinimo ar jo interesų srities, gerokai didesnės ir jo galimybės bendrauti įvairiuose kontekstuose. Būtent šį sociolingvistinį bei tematinį tekstų apribojimą pagal

kalbos mokėjimo lygius ir nurodo šioje Programoje pasiekimų lygių apraše vartojama sąvoka „programos reikalavimus atitinkantys tekstai“.

32. Kalbos gebėjimų vertinimo praktika taip pat reikalauja pasiekimų tikrinimo užduotį pateikti konkrečiame komunikavimo kontekste, kuris susietų mokymosi ar vertinimo situaciją su kalbos vartojimu įvairiose srityse. Viena vertus, toks yra BEKM veiksminės prieigos reikalavimas. Kita vertus, taip mokymo(si) procesas įgyja daugiau sąsajų su realybe, įtvirtinama nuostata, kad mokomasi ne tik pamokai, bet gyvenimui. Pavyzdžiui, užduotyje nepakanka nurodyti „Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus“, komunikavimo kontekstą derėtų konkretizuoti ir užduotį formuluoti, pavyzdžiui, taip: „Mokyklos tinklalapyje paskelbtas skelbimas apie sporto varžybas. Perskaitykite skelbimą ir atsakykite į klausimus apie varžybas.“ Taip suformulavus užduotį mokiniai supranta, kokiomis aplinkybėmis ir koku tikslu ar dėl kokių priežasčių tokį tekstą jie skaitytų realiame gyvenime. Būtent tokia kontekstinė informacija leidžia susieti užduotį su vienu ar kitu BEKM pasiekimų lygiu, nes lygių prieskyra pirmiausia grindžiama sociolingvistiniais kontekstais, kuriuose komunikuoja skirtingų lygių kalbos vartotojai.

33. Užduotims siūloma naudoti autentiškus tekstus, nes taip didinamas užduočių tikroviškumas, mažėja riba tarp „mokyklinio“ ir realaus gyvenimo konteksto. Žemesniųjų lygių (A1, A2) užduotims parenkami tekstai gali būti trumpinami ar adaptuojami. Tačiau labiausiai užduoties sunkumą lemia ne pavienių žodžių sudėtingumas, o tai, ką mokinys turi atlikti. Jeigu tikrinamas gebėjimas suprasti teksto pagrindines mintis, jame gali likti ir daugiau mokiniui nesuprantamos leksikos, nes stengdamasis suprasti esmę jis nebūtinai turi remtis detaliojo supratimo gebėjimais. Be to, receptijos užduotimis gali būti tikrinamas ir ugdomas mokinių gebėjimas nuspėti nežinomų žodžių reikšmę iš konteksto, tad tekstų adaptavimas paprastinant originaliąją raišką turėtų būti minimalus, paliekant galimybę ugdytis ir šį gebėjimą.

34. Pasiekimų patikrinimo užduočių tipai. Mokinių pasiekimų patikrinimas sudaromas iš uždarojo, pusiau atvirojo ir atvirojo tipo užduočių.

34.1. Uždarojo tipo užduotys, kuriose mokinys turi parinkti vieną atsakymą iš kelių pateiktųjų, pažymėti, kuris teiginys atitinka tekstą ir t. t., vertinamos pagal tai, ar mokinys parinko teisingą atsakymą, nurodytą atsakymų lape ar vertinimo instrukcijoje.

34.2. Vertinant pusiau atvirojo tipo užduotis, kuriose mokinys turi įrašyti vieną ar keletą žodžių į tekstą, mokytojas turi atsižvelgti į tai, kad žemesniųjų lygių kalbos vartotojai, kaip tai aprašyta BEKM, daro įvairių žodžių rašybos klaidų, todėl mažinti vertinimą už tokias klaidas pusiau atvirojo tipo užduotyse būtų neteisinga. Siūloma tokiose užduotyse teisingais atsakymais laikyti žodžius, užrašytus su rašybos klaidomis, jeigu tos klaidos netrukdo suprasti minties, žodis yra atpažįstamas, nors ir parašytas, pavyzdžiui, be diakritinių ženklų ar balsiui trūksta nosinės, ar nosinė prirašyta netinkamai raidei. Vertinant aukštesniojo lygio mokinių darbus, pavyzdžiui, B1 ar B2, mokytojas savo nuožiūra gali ir neįskaityti tokių netaisyklingai parašytų žodžių, jeigu vieno ar kito žodžio rašyba buvo specifinis ugdymo proceso tikslas ar žodis yra itin dažnos vartosenos ir todėl aukštesniojo lygio mokinys, mokytojo manymu, jau turėtų mokėti užrašyti jį taisyklingai.

34.3. Atvirojo tipo pasiekimų vertinimo užduotimis tikrinami raiškos, sąveikos ir mediacijos gebėjimai, kai mokiniai tiesiogiai demonstruoja savo gebėjimus kalbėti ar rašyti. Atvirųjų užduočių vertinimo kriterijai, kur kas platesne apimtimi negu uždarnosios ar pusiau atviros užduotys, gali apibūdinti kompetencijų pasiekimus (pavyzdžiui, kūrybiškumą, gebėjimą surinkti informaciją, planuoti laiką ir laiką atlikti užduotį, laikytis nurodytų reikalavimų, aptarti skirtingų tradicijų ar kultūrų nuostatas vienu ar kitu klausimu ir t. t.) ir kalbinius teksto kokybės kriterijus, t. y. turinį, teksto struktūrą ir kalbinę raišką. Formuojamasis vertinimas leidžia mokytojui lanksčiai derinti ir kompetencijų, ir kalbinius vertinimo kriterijus, nuolat informuoti mokinių ir jo tėvus apie daromą pažangą ir skatinti jį ugdytis kompetencijas bei mokytis lietuvių kalbos. Priklausomai nuo kalbos gebėjimų lygio, vertinimo tikslo, užduoties tipo ir kitų konkrečių ugdymo situacijos aplinkybių (kodėl skiriama užduotis, kur ji atliekama – klasėje ar namuose, savarankiškas ar mokinių grupės darbas), mokytojas savo nuožiūra pasirenka vertinimo kriterijų svorį, atsižvelgdamas į ugdymo proceso etapą ir konkrečius pasiekimų tikrinimo tikslus.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ PASIEKIMŲ LYGIŲ POŽYMAI PAGAL PASIEKIMŲ SRITIS

35. Pasiekimų lygių požymių lentelėse pateikiami keturių lygių pasiekimų aprašai: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis. Raidės ir skaičių junginyje (pavyzdžiui, A1.1) raidė nurodo pasiekimų sritį, pirmas skaičius – pasiekimą, antras skaičius – pasiekimų lygį.

36. Pasiekimų lygių požymiai. A1 kalbos mokėjimo lygis:

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (A)			
Sakytinės kalbos supratimas (klausymas) (A1)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Užduotys atliekamos tik suteikus pagalbą. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas taiko labai ribotai (A1.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias supratimo strategijas (A1.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines supratimo strategijas dažniausiai taiko tiksliai (A1.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Visas užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tiksliai (A1.4).
Rašytinės kalbos supratimas (skaitymas) (A2)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Užduotys atliekamos tik suteikus pagalbą. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas taiko labai ribotai (A2.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias supratimo strategijas (A2.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines supratimo strategijas dažniausiai taiko tiksliai (A2.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Visas užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tiksliai (A2.4).

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Audiovizualinės kalbos supratimas (A3)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Užduotys atliekamos tik suteikus pagalbą. Rezultatai rodo, jog supratimo strategijas taiko labai ribotai (A3.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos atliekant ir nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias supratimo strategijas (A3.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines supratimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (A3.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai ir per trumpesnį laiką atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai (A3.4).
2. Raiška (B)			
Kalbėjimas (B1)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B1.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant ir nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias produkavimo strategijas (B1.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines produkavimo strategijas taiko tikslingai (B1.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B1.4).
Rašymas (B2)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc.	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc.	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc.	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc.

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
taškų. Kartais prašo pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B2.1).	taškų. Vartodamas išmokus trumpus sakinius stengiasi savarankiškai kurti rašytinį tekstą. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant ir nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias produkavimo strategijas (B2.2).	taškų. Kuria rašytinį tekstą pakankamai taisyklingai vartodamas nesudėtingos struktūros sakinius. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines produkavimo strategijas taiko tiksliai (B2.3).	taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, vartoja įvairios struktūros sakinius, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tiksliai (B2.4).
Audiovizualinių tekstų kūrimas (B3)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Vartodamas išmokus frazes, trumpus sakinius, kuria audiovizualinį tekstą. Dažnai prašo pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B3.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Vartodamas išmokus sakinius kuria audiovizualinį tekstą. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias produkavimo strategijas (B3.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai kuria audiovizualinį tekstą. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines produkavimo strategijas taiko tiksliai (B3.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, vartoja įvairios struktūros sakinius, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tiksliai (B3.4).
3. Sąveika (C)			
Sąveikė (C1)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Pokalbio sėkmė priklauso nuo pašneko teikiamos pagalbos. Žodynas sudarytas iš	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Pokalbį palaiko	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Savarankiškai palaiko pokalbį	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Inicijuoja pokalbį ir jį

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
pavienių žodžių ir frazių, susijusių su konkrečiomis žinomomis situacijomis. Kalbos taisyklingumas, tartis trukdo suprasti, kas norima pasakyti. Pokalbiui pasirengti bei taikant sąveikos strategijas prireikia mokytojo pagalbos. Sąveikos strategijas taiko labai ribotai (C1.1).	pašnekovas. Žodynas sudarytas iš žodžių ir frazių, susijusių su konkrečiomis situacijomis. Kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Taiko kelias sąveikos strategijas (C1.2).	žinomose situacijose. Pokalbio sėkmė iš dalies priklauso nuo pašnekovo. Žodžius ir gramatines struktūras iš esmės vartoja taisyklingai. Kalbos taisyklingumas pašnekovui netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Taiko sąveikos strategijas, tačiau ne visuomet tiksliai (C1.3).	palaiko padedamas pašnekovo. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Tiksliai taiko sąveikos strategijas (C1.4).
Rašytinė sąveika (C2)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Užduotis atlieka, kai suteikiama pagalba. Raštu paklausia ar pateikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos, pateiktų pavyzdžių ir teikiamos pagalbos. Dėl kalbos vartojimo klaidų sunku suprasti, kas norima pasakyti. Sąveikos strategijas taiko labai ribotai. Labai ribotai naudojasi ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais) (C2.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Raštu paklausia, teikia informaciją vartodamas keletą žinomų frazių ar sakinių, kai yra galimybė pasirengti iš anksto. Kalbos vartojimo klaidos netrukdo suprasti, kas norima pasakyti. Taiko kai kurias sąveikos strategijas, iš dalies pasinaudoja ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Sąveikos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Laikosi pagrindinių kuriamų žanrų tekstų struktūros reikalavimų. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras iš esmės vartoja taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas, naudojasi ir pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Laikosi kuriamų žanrų tekstų struktūros reikalavimų. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Tiksliai taiko sąveikos strategijas ir naudojasi kitomis pagalbos priemonėmis (C2.4).

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Virtualioji sąveika (C3)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Bendravimo sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir teikiamos pagalbos. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras retai vartoja taisyklingai. Sąveikos strategijas taiko labai ribotai (C3.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Bendravimo sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžamojo ryšio. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Taiko kai kurias sąveikos strategijas, naudojami žinomi virtualieji įrankiai (C3.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Bendravimo sėkmė iš dalies priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžamojo ryšio. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas, tačiau ne visuomet tiksliai. Naudojami virtualieji įrankiai (C3.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Tiksliai taiko sąveikos strategijas, naudojami ir virtualieji įrankiai (C3.4).
4. Mediacija (tarpininkavimas) (D)			
Teksto mediacija (D1)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią medicijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia pavienius žodžius iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Dažnai remiasi savo gimtąja kalba, reikia mokytojo pagalbos (D1.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią medicijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia pavienius žodžius iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Vartoja pavienius žodžius iš teksto. Mokytojo padedamas perteikia lietuvių kalba parašyto teksto kai	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią medicijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia pavienius žodžius iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Vartoja išmoktus žodžius ir teksto leksiką. Pagalbos prireikia tik atliekant sudėtingesnes užduotis (D1.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią medicijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia pavienius žodžius iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Vartoja išmoktus žodžius ir teksto leksiką. Užduotis atlieka savarankiškai (D1.4).

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	kuriuos dalykus savo gimtąja kalba (D1.2).		
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2)			
Labai ribotai bando sutelkti kitus bendrai veiklai. Gestais ar gimtąja kalba kviečia kitus įsitraukti ir prisidėti prie grupės darbo. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (D2.1).	Siekia sutelkti kitus bendrai veiklai, bando prisidėti prie diskusijos. Gestais ar gimtąja kalba kviečia kitus įsitraukti. Dažnai remiasi mokytojo pagalba (D2.2).	Sutelkia kitus bendrai veiklai, įsitraukia į diskusiją. Minimaliai mokytojo padedamas įvardija grupės užduotis. Išklauso kitų nuomonių, parodo, ar supranta, kas sakoma (D2.3).	Sutelkia kitus bendrai veiklai, sklandžiai įsitraukia į grupės darbą. Savarankiškai formuluoja grupės užduotis. Išklauso kitų nuomonių, parodo, ar supranta, kas sakoma (D2.4).
5. Kalbos išteklių vartojimas (E)			
Kalbinių išteklių aprėptis (E1)			
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Padedamas vartoja tik pačius pagrindinius pasakymus (žodžius, žodžių junginius, frazes) ir gramatines konstrukcijas, dažnai klysta. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (E1.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Vartoja tik pačius pagrindinius lygio reikalavimus atitinkančius ir mokytojo pasiūlytus pasakymus. Susikalbėti dar sunku. Ribotai ir ne visuomet tikslingai vartoja vieną kitą paprastą išmoktą gramatinę formą ir sintaksinę konstrukciją. Dažnai remiasi mokytojo pagalba (E1.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Vartoja didžiąją dalį tik pačių pagrindinių lygio reikalavimus atitinkančių pagrindinių pasakymų. Susikalba labai paprastai vartodamas išmoktas frazes. Ribotai ir ne visuomet tikslingai vartoja keletą paprastų išmoktų gramatinių formų ir sintaksinių konstrukcijų. Pagalbos prireikia tik atliekant sudėtingesnes užduotis (E1.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Tinkamai vartoja tik pačius pagrindinius lygio reikalavimus atitinkančius pasakymus. Elementari komunikacija vyksta. Dažniausiai tikslingai vartoja daugumą paprastų išmoktų gramatinių formų ir sintaksinių konstrukcijų. Užduotis atlieka savarankiškai (E1.4).
Vartojamos kalbos taisyklingumas ir tinkamumas (E2)			

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas vartoja dažnai netaisyklingai. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas dažnai trukdo pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (E2.1).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas ne visuomet vartoja taisyklingai. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas iš dalies leidžia pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Dažnai remiasi mokytojo pagalba (E2.2).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas beveik visuomet vartoja taisyklingai. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas iš esmės leidžia pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Pagalbos prireikia tik atliekant sudėtingesnes užduotis (E2.3).	Atlikdamas A1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas dažniausiai vartoja taisyklingai. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas dažniausiai leidžia pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Užduotis atlieka savarankiškai (E2.4).

37. Pasiiekimų lygių požymiai. A2 kalbos mokėjimo lygis:

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (A)			
Sakytinės kalbos supratimas (klausymas) (A1)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai	Atlikdamas programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis.	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai ir per trumpesnę laiką

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
rodo, kad supratimo strategijas dažnai taiko netikslingai (A1.1).	Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas ne visuomet taiko tikslingai (A1.2).	užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas beveik visuomet taiko tikslingai (A1.3).	atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai (A1.4).
Rašytinės kalbos supratimas (skaitymas) (A2)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažnai taiko netikslingai (A2.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas ne visuomet taiko tikslingai (A2.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas beveik visuomet taiko tikslingai (A2.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai ir per trumpesnį laiką atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai (A2.4).
Audiovizualinės kalbos supratimas (A3)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažnai taiko netikslingai (A3.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias supratimo strategijas (A3.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Pagalbos gali prireikti atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines supratimo strategijas taiko, tačiau ne visuomet tikslingai (A3.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai ir per trumpesnį laiką atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai (A3.4).
2. Raiška (B)			

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Kalbėjimas (B1)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B1.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias produkavimo strategijas (B1.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines produkavimo strategijas taiko tikslingai (B1.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B1.4).
Rašymas (B2)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais prašo pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B2.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant ir nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias produkavimo strategijas (B2.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines produkavimo strategijas taiko tikslingai (B2.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, vartoja įvairios struktūros sakinius, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B2.4).
Audiovizualinių tekstų kūrimas (B3)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais prašo pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B3.1).	instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant nesudėtingas užduotis. Rezultatai rodo, kad taiko kai kurias produkavimo strategijas (B3.2).	instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad pagrindines produkavimo strategijas taiko tikslingai (B3.3).	instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, vartoja įvairios struktūros sakinius, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B3.4).
3. Sąveika (C)			
Sąkytinė sąveika (C1)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sąkytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Užduotis atlieka suteikus paramą. Pokalbio sėkmė priklauso nuo pašnekovo teikiamos pagalbos. Norint suprasti, kas sakoma, gali prireikti paprašyti pakartoti. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras retai vartoja taisyklingai. Kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas ne visuomet leidžia pašnekovui adekvačiai suprasti, ką norima pasakyti. Sąveikos strategijas taiko labai ribotai (C1.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sąkytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Inicijuoja trumpą pokalbį, tačiau ne visuomet gali jį palaikyti. Pokalbio sėkmė dažnai priklauso nuo pašnekovo. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti, kas sakoma. Taiko kelias žinomas sąveikos strategijas (C1.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sąkytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Inicijuoja ir palaiko trumpą pokalbį. Pokalbio sėkmė iš dalies priklauso nuo pašnekovo. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras iš esmės vartoja taisyklingai. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas pakankamai geri, pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti, kas sakoma. Taiko žinomas sąveikos strategijas (C1.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią sąkytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir jį palaiko, padėdamas pašnekovui. Daugumą žinomų žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas geri, pašnekovui leidžia adekvačiai suprasti, kas sakoma. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C1.4).
Rašytinė sąveika (C2)			

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Sąveikos sėkmė priklauso nuo teikiamos pagalbos. Tik pateikus pavyzdį tekstą išdėsto laikydamasis žanro reikalavimų ir lietuvių kalbos rašymo tradicijų. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras retai vartoja taisyklingai. Kalbos taisyklingumas skaitytojui iš dalies leidžia suprasti rašančiojo intencijas. Sąveikos strategijas taiko labai ribotai. Labai ribotai naudojami ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Tekstą išdėsto iš dalies laikydamasis žanro reikalavimų ir lietuvių kalbos rašymo tradicijų. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Kalbos taisyklingumas skaitytojui ne visuomet leidžia suprasti rašančiojo intencijas. Taiko kai kurias sąveikos strategijas. Naudojami ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Sąveikos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Tekstą išdėsto laikydamasis žanro reikalavimų ir lietuvių kalbos rašymo tradicijų, nors gali pasitaikyti trūkumų. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras iš esmės vartoja taisyklingai. Kalbos taisyklingumas skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Taiko sąveikos strategijas, tačiau ne visuomet tiksliai. Naudojami ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Tekstą išdėsto laikydamasis žanro reikalavimų ir lietuvių kalbos rašymo tradicijų. Žinomus žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Kalbos taisyklingumas skaitytojui leidžia adekvačiai suprasti rašančiojo intencijas. Tiksliai taiko sąveikos strategijas. Naudojami ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.4).
Virtualioji sąveika (C3)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Iš anksto pasirengęs užmezga virtualų pokalbį, tačiau ne visuomet gali jį	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos. Iš anksto pasirengęs užmezga ir palaiko	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis prireikia pagalbos. Užmezga ir palaiko	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Gali suteikti pagalbą kitiems.

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
palaikyti. Bendravimo sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir teikiamos pagalbos. Žinamus žodžius ir gramatines struktūras retai vartoja taisyklingai. Sąveikos strategijas taiko labai ribotai (C3.1).	virtualų pokalbį. Bendravimo sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Žinamus žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš dalies taisyklingai. Taiko kai kurias sąveikos strategijas. Naudojasi ir virtualiais įrankiais (C3.2).	virtualų pokalbį. Bendravimo sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Žinamus žodžius ir gramatines struktūras iš esmės vartoja taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas. Naudojasi ir virtualiais įrankiais (C3.3).	Inicijuoja, užmezga ir palaiko virtualų pokalbį. Žinamus žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tikslingai taiko sąveikos strategijas. Naudojasi ir virtualiais įrankiais (C3.4).
4. Mediacija (tarpininkavimas) (D)			
Teksto mediacija (D1)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia esminę informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Perteikia tik atsitiktinę informaciją. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (D1.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia esminę informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (D1.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia esminę informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Didesnė dalis informacijos teisinga. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (D1.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia esminę informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Informacija perteikiama teisingai. Užduotis atlieka savarankiškai (D1.4).
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2)			
Rodo pastangas įsitraukti į grupės darbą ir labai ribotai bando jį organizuoti. Minimaliai išmano tarpkultūrinius skirtumus. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (D2.1).	Įsitraukia į grupės darbą ir ribotai organizuoja bendrą veiklą. Bando atsižvelgti į tarpkultūrinius skirtumus ir kitų nuomones. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (D2.2).	Tinkamai dalyvauja grupės darbe ar jam vadovauja. Paiso tarpkultūrinių skirtumų ir atsižvelgia į kitų nuomones. Mokytojo pagalbos reikia retai (D2.3).	Bendradarbiauja grupėje ar jai vadovauja. Paiso tarpkultūrinių skirtumų ir gerbia kitų nuomones. Grupės veikloje dalyvauja savarankiškai (D2.4).
5. Kalbos išteklių vartojimas (E)			

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Kalbinių išteklių aprėptis (E1)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Minimaliai vartoja lygio reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija žinomose situacijose vyksta ribotai, dažnai gali prireikti pagalbos. Retai tinkamai ir tikslingai vartoja paprastas gramatines formas. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (E1.1).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Iš dalies vartoja lygio reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija žinomose situacijose iš dalies vyksta tinkamai, tačiau dažnai gali prireikti pagalbos. Ne visuomet tinkamai ir tikslingai vartoja paprastas gramatines formas. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (E1.2).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Iš esmės vartoja didžiąją dalį lygio reikalavimus atitinkančio žodyno. Komunikacija žinomose situacijose iš esmės vyksta tinkamai, pagalba suteikiama tik prireikus. Iš esmės tinkamai ir tikslingai vartoja paprastas gramatines formas. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (E1.3).	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Tinkamai vartoja lygio reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija žinomose situacijose vyksta tinkamai, pagalbos praktiškai nereikia. Dažniausiai tinkamai ir tikslingai vartoja paprastas gramatines formas. Užduotis atlieka savarankiškai. (E1.4).
Vartojamos kalbos taisyklingumas ir tinkamumas (E2)			
Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas retai vartoja taisyklingai. Kalbėdamas ir rašydamas minimaliai vartoja neutralų registrą. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas retai leidžia pašnekovui adekvačiai	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas iš dalies vartoja taisyklingai. Kalbėdamas ir rašydamas ne visuomet tinkamai vartoja neutralų registrą. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas iš dalies leidžia	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas iš esmės vartoja taisyklingai. Kalbėdamas ir rašydamas beveik visuomet tinkamai vartoja neutralų registrą. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas dažniausiai leidžia	Atlikdamas A2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Lygio reikalavimus atitinkančias leksines ir gramatines struktūras bei sintaksines konstrukcijas dažniausiai vartoja taisyklingai. Kalbėdamas ir rašydamas visuomet tinkamai vartoja neutralų registrą. Bendras kalbos taisyklingumas, tartis ir intonavimas dažniausiai leidžia

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
suprasti kalbančiojo intencijas. Dažnai netaisyklingai rašo savo lygio reikalavimus atitinkančius žodžius. Retai tinkamai sieja žodžius ar jų grupes lygio reikalavimus atitinkančiais siejamaisiais žodžiais. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (E2.1).	pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Ne visuomet taisyklingai rašo savo lygio reikalavimus atitinkančius žodžius. Ne visuomet tinkamai sieja žodžius ar jų grupes lygio reikalavimus atitinkančiais siejamaisiais žodžiais. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (E2.2).	pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Beveik visuomet taisyklingai rašo savo lygio reikalavimus atitinkančius žodžius. Dažniausiai tinkamai sieja žodžius ar jų grupes lygio reikalavimus atitinkančiais siejamaisiais žodžiais. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (E2.3).	pašnekovui adekvačiai suprasti kalbančiojo intencijas. Taisyklingai rašo savo lygio reikalavimus atitinkančius žodžius. Tinkamai sieja žodžius ar jų grupes lygio reikalavimus atitinkančiais siejamaisiais žodžiais. Užduotis atlieka savarankiškai (E2.4).

38. Pasiiekimų lygių požymiai. B1 kalbos mokėjimo lygis:

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (A)			
Sakytinės kalbos supratimas (klausymas) (A1)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažnai taiko netikslingai (A1.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas taiko ne visuomet tikslingai (A1.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai, kartais ir per trumpesnę laiką atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (A1.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai ir per trumpesnę negu nurodyta laiką atlieka užduotis; gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai (A1.4).

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Rašytinės kalbos supratimas (skaitymas) (A2)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažnai taiko netikslingai (A2.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas tikslingai taiko ne visuomet (A2.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai, kartais ir per trumpesnę laiką atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (A2.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai ir per trumpesnę negu nurodyta laiką atlieka užduotis, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai (A2.4).
Audiovizualinės kalbos supratimas (A3)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažnai taiko netikslingai (A3.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas taiko ne visuomet tikslingai (A3.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai, kartais ir per trumpesnę laiką atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (A3.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai ir per trumpesnę negu nurodyta laiką atlieka užduotis, gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai. (A3.4).
2. Raiška (B)			
Kalbėjimas (B1)			

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B1.1).	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad kai kurias produkavimo strategijas taiko tikslingai (B1.2).	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai, pakankamai tiksliai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (B1.3).	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią sakytinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai, tiksliai atlieka užduotis, esant būtinybei gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko taisyklingai (B1.4).
Rašymas (B2)			
Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią rašymo kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes užduotis. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B2.1).	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią rašymo kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad kai kurias produkavimo strategijas taiko tikslingai (B2.2).	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią rašymo kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai, pakankamai tiksliai atlieka visas pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (B2.3).	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią rašymo kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai, tiksliai atlieka užduotis, esant būtinybei gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai. (B2.4).
Audiovizualinių tekstų kūrimas (B3)			
Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais gali prireikti pagalbos atliekant sudėtingesnes	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Savarankiškai atlieka pateiktas užduotis. Rezultatai rodo,	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Savarankiškai, pakankamai tiksliai atlieka visas	Atlikdamas B1 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Savarankiškai, tiksliai atlieka užduotis, esant

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
užduotis. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B3.1).	kad ne visuomet tikslingai taiko produkavimo strategijas (B3.2).	pateiktas užduotis. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (B3.3).	būtinybei gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B3.4).
3. Sąveika (C)			
Sakytinė sąveika (C1)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos ir atliekant nesudėtingas užduotis. Žodžius ir gramatines struktūras iš dalies vartoja taisyklingai. Sąveikos strategijas taiko ribotai (C1.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas pakankamai geri. Taiko kai kurias sąveikos strategijas (C1.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų iš esmės vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas tinkami. Taiko sąveikos strategijas (C1.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas tinkami. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C1.4).
Rašytinė sąveika (C2)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Ne mažiau kaip 44 proc. žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Sąveikos strategijas taiko ribotai (C2.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Žodžius ir gramatines struktūras iš esmės vartoja taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas, naudojasi ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais,	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas, naudojasi ir įvairiomis pagalbos priemonėmis (žodynais,	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C2.4).

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
	žinynais), virtualiais įrankiais (C2.2).	žinynais), virtualiais įrankiais (C2.3).	
Virtualioji sąveika (C3)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Ne mažiau kaip 44 proc. žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Sąveikos strategijas taiko ribotai (C3.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Taiko kai kurias sąveikos strategijas, naudojasi ir virtualiais įrankiais (C3.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Daugumą žodžių ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas (C3.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Suteikia pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C3.4).
4. Mediacija (tarpininkavimas) (D)			
Teksto mediacija (D1)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Savarankiškai pasako ar parašo tik pavienius žodžius. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (D1.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažnai prireikia mokytojo pagalbos (D1.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Didesnė dalis informacijos teisinga. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (D1.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia informaciją iš programos reikalavimus atitinkančių tekstų. Perteikta informacija yra teisinga. Užduotis atlieka savarankiškai (D1.4).
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2)			

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Labai ribotai organizuoja grupės darbą, formuluoja tikslus ir kelia klausimus. Rodo pastangas įtraukti kitus dalyvius nurodydamas jiems užduotis. Bando atsižvelgti į tarpkultūrinius skirtumus. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (D2.1).	Ribotai organizuoja grupės darbą, formuluoja tikslus ir kelia klausimus. Bando įtraukti kitus dalyvius kartais užduodamas jiems klausimų. Bando atsižvelgti į tarpkultūrinius skirtumus. Kartais reikia mokytojo pagalbos (D2.2).	Tinkamai organizuoja grupės darbą, suformuluoja tikslus ir kelia klausimus. Įtraukia kitus dalyvius užduodamas klausimų ir pasitikslindamas, ar teisingai supranta pašnekovą. Paiso tarpkultūrinių skirtumų. Mokytojo pagalbos reikia minimaliai (D2.3).	Puikiai organizuoja grupės darbą, suformuluoja tikslus ir kelia klausimus. Sėkmingai įtraukia kitus dalyvius užduodamas klausimų, pasitikslindamas, ar teisingai supranta pašnekovą. Atsižvelgia į skirtingas nuostatas ir tarpkultūrinius skirtumus. Veiklą organizuoja savarankiškai, be mokytojo pagalbos (D2.4).
5. Kalbos išteklių vartojimas (E)			
Kalbinių išteklių aprėptis (E1)			
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Minimaliai vartoja lygio reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis retai vyksta tinkamai. Retai tinkamai ir tikslingai vartoja paprastas gramatines formas. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (E1.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Iš dalies vartoja lygio reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis iš dalies vyksta tinkamai. Ne visuomet tinkamai ir tikslingai vartoja dažnai pasitaikančių sakinių konstrukcijas ir gramatines formas. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (E1.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Iš esmės vartoja lygio reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis beveik visuomet vyksta tinkamai. Beveik visuomet tinkamai ir tikslingai vartoja dažnai pasitaikančių sakinių konstrukcijas ir gramatines formas. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (E1.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Tinkamai vartoja lygio reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis vyksta tinkamai. Tinkamai ir tikslingai vartoja dažnai pasitaikančių sakinių konstrukcijas ir gramatines formas. Užduotis atlieka savarankiškai (E1.4).
Vartojamos kalbos taisyklingumas ir tinkamumas (E2)			

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Žodyno nepakanka užduočiai atlikti. Vartoja tik paprastas struktūras ir bendras frazes, jas dažnai kartoja. Daro daug klaidų, dėl kurių mintys sunkiai suprantamos. Registro nepaiso. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (E2.1).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Žodynas ribotas, jo pakanka tik kai kuriems dalykams perteikti, bet pritrūksta detalėms. Vartoja tik paprastas leksines ir gramatines struktūras. Daro daug įvairių klaidų, bet iš esmės mintis suprasti galima. Registro nepaiso. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (E2.2).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Iš esmės žodyno pakanka užduotyje nurodytiems dalykams perteikti bendrais bruožais, tačiau jo kartais trūksta detalėms apibūdinti. Dažniausiai vartoja paprastas leksines ir gramatines struktūras, bet pasitaiko ir viena kita sudėtingesnė struktūra ar retesnis žodis. Daro klaidų vartodamas tiek sudėtingesnes, tiek paprastesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. Bando laikytis užduotį atitinkančio registro. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (E2.3).	Atlikdamas B1 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Žodyno moka užtektinai, kad pavyktų pakankamai tiksliai perteikti informaciją ir savo mintis tiek konkrečiomis, tiek abstrakčiomis (pvz., kultūrinėmis) temomis. Vartoja tiek paprastas, tiek sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras. Pasitaiko klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti. Laikosi užduotį atitinkančio registro. Užduotis atlieka savarankiškai (E2.4).

39. Pasiiekimų lygių požymiai. B2 kalbos mokėjimo lygis:

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
1. Supratimas (A)			
Sakytinės kalbos supratimas (klausymas) (A1)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sakytinės

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad ne visuomet taiko supratimo strategijas arba ne visuomet jas pritaiko tiksliai (A1.1).	kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas taiko ne visuomet tiksliai (A1.2).	kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, kartais per trumpesnį laiką. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažniausiai taiko tiksliai (A1.3).	kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Atlikdamas užduotis savarankiškai ir per trumpesnį negu nurodyta laiką gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tiksliai (A1.4).
Rašytinės kalbos supratimas (skaitymas) (A2)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad ne visuomet taiko supratimo strategijas arba ne visuomet jas pritaiko tiksliai (A2.1).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas taiko ne visuomet tiksliai (A2.2).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, kartais per trumpesnį laiką. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas dažniausiai taiko tiksliai (A2.3).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Atlikdamas užduotis savarankiškai ir per trumpesnį negu nurodyta laiką gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tiksliai (A2.4).
Audiovizualinės kalbos supratimas (A3)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad ne	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, kartais per trumpesnį laiką. Rezultatai rodo,	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią audiovizualinės kalbos supratimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Atlikdamas užduotis savarankiškai ir per trumpesnį negu nurodyta laiką gali suteikti pagalbą ir

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
visuomet taiko supratimo strategijas arba ne visuomet jas pritaiko tikslingai (A3.1).	supratimo strategijas taiko ne visuomet tikslingai (A3.2).	kad supratimo strategijas dažniausiai taiko tikslingai (A3.3).	kitiems. Rezultatai rodo, kad supratimo strategijas visuomet taiko tikslingai (A3.4).
2. Raiška (B)			
Kalbėjimas (B1)			
Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią sakinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B1.1).	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią sakinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad iš dalies tikslingai taiko produkavimo strategijas (B1.2).	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią sakinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, pakankamai tiksliai. Rezultatai rodo, kad dažniausiai produkavimo strategijas taiko tikslingai (B1.3).	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią sakinio teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, tiksliai, esant būtinybei gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B1.4).
Rašymas (B2)			
Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią rašymo kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B2.1).	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią rašymo kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad iš dalies tikslingai taiko produkavimo strategijas (B2.2).	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią rašymo kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, pakankamai tiksliai. Rezultatai rodo, kad dažniausiai produkavimo strategijas taiko tikslingai (B2.3).	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią rašymo teksto kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, tiksliai, esant būtinybei gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B2.4).
Audiovizualinių tekstų kūrimas (B3)			
Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto	Atlikdamas B2 reikalavimus atitinkančią audiovizualinio teksto

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis kartais gali prireikti pagalbos. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas taiko labai ribotai (B3.1).	kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai. Rezultatai rodo, kad iš dalies tikslingai taiko produkavimo strategijas (B3.2).	kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, pakankamai tiksliai. Rezultatai rodo, kad dažniausiai produkavimo strategijas taiko tikslingai (B3.3).	kūrimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Užduotis atlieka savarankiškai, tiksliai, esant būtinybei gali suteikti pagalbą ir kitiems. Rezultatai rodo, kad produkavimo strategijas visuomet taiko tikslingai (B3.4).
3. Sąveika (C)			
Sąlytinė sąveika (C1)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sąlytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Pokalbio sėkmė dažnai priklauso nuo pašnekovo. Norint suprasti, kas sakoma, gali prireikti paprašyti pakartoti. Žodžius ir gramatines struktūras iš dalies vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas nėra pakankamai geri, kad visuomet būtų aišku, kas norima pasakyti. Sąveikos strategijas taiko ribotai (C1.1).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sąlytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Kartais prireikia pagalbos. Pokalbio sėkmė iš dalies priklauso nuo pašnekovo. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Tartis ir intonavimas pakankamai geri, kad būtų aišku, kas norima pasakyti. Taiko kai kurias sąveikos strategijas (C1.2).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sąlytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas tinkami. Taiko sąveikos strategijas (C1.3).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią sąlytinės sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Sėkmingai inicijuoja pokalbį ir pasiekia tikslą kartu padėdamas pašnekovui. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tartis ir intonavimas tinkami. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C1.4).
Rašytinė sąveika (C2)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią rašytinės sąveikos užduotį pagal užduoties

Pasiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos, pateiktų pavyzdžių ir teikiamos pagalbos. Ne mažiau kaip 44 proc. žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Kartais taiko sąveikos strategijas, naudojasi ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais) (C2.1).	vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Sąveikos sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Taiko kai kurias sąveikos strategijas; naudojasi ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.2).	vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Sąveikos sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas; naudojasi ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.3).	vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tikslingai taiko sąveikos strategijas; naudojasi ir kitomis pagalbos priemonėmis (žodynais, žinynais), virtualiais įrankiais (C2.4).
Virtualioji sąveika (C3)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Bendravimo sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos. Ne mažiau kaip 44 proc. žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Taiko kelias sąveikos strategijas, naudojasi virtualiais įrankiais (C3.1).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Bendravimo sėkmė priklauso nuo papildomos informacijos ir grįžtamojo ryšio. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja iš esmės taisyklingai. Taiko kai kurias sąveikos strategijas, naudojasi virtualiais įrankiais (C3.2).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Atliekant sudėtingesnes užduotis gali prireikti pagalbos. Bendravimo sėkmė iš dalies priklauso nuo grįžtamojo ryšio. Daugumą žodžių ir gramatinių struktūrų vartoja taisyklingai. Taiko sąveikos strategijas (C3.3).	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią virtualiosios sąveikos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Suteikia pagalbą kitiems. Sėkmingai pasiekia komunikacinį tikslą. Žodžius ir gramatines struktūras vartoja taisyklingai. Tikslingai taiko sąveikos strategijas (C3.4).
4. Mediacija (tarpininkavimas) (D)			
Teksto mediacija (D1)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimuose nurodytas sąlygas	Atlikdamas B2 programos reikalavimuose nurodytas sąlygas	Atlikdamas B2 programos reikalavimuose nurodytas sąlygas	Atlikdamas B2 programos reikalavimuose nurodytas sąlygas

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia programos reikalavimus atitinkančių tekstų esmę ir svarbias detales. Savarankiškai pasako ar parašo tik atsiktinę informaciją. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (D1.1).	atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia programos reikalavimus atitinkančių tekstų esmę ir svarbias detales. Tik dalis informacijos yra teisinga. Dažnai prireikia mokytojo pagalbos (D1.2).	atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia programos reikalavimus atitinkančių tekstų esmę ir svarbias detales. Didesnė dalis informacijos teisinga. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (D1.3).	atitinkančią mediacijos užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Žodžiu ar raštu perteikia programos reikalavimus atitinkančių tekstų esmę ir svarbias detales. Perteikta informacija yra teisinga. Užduotis atlieka savarankiškai (D1.4).
Grupės bendradarbiavimo proceso mediacija (D2)			
Labai ribotai organizuoja grupės darbą, formuluoja tikslus ir kelia klausimus. Rodo pastangas įtraukti kitus dalyvius nurodydamas jiems užduotis. Bando atsižvelgti į kultūrinius skirtumus. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (D2.1).	Ribotai organizuoja grupės darbą, formuluoja tikslus ir kelia klausimus. Bando įtraukti kitus dalyvius kartais užduodamas jiems klausimų. Bando atsižvelgti į kultūrinius skirtumus. Kartais reikia mokytojo pagalbos (D2.2).	Organizuoja grupės darbą, suformuluoja tikslus ir kelia klausimus. Paskirsto užduotis grupės nariams. Komentuoja užduočių atlikimą užduodamas klausimų ir įsiterpdamas į diskusiją. Bendradarbiaudamas grupėje atsižvelgia į kultūrinius skirtumus. Mokytojo pagalbos reikia minimaliai (D2.3).	Sklandžiai organizuoja grupės darbą, suformuluoja tikslus ir kelia klausimus. Sėkmingai įtraukia kitus dalyvius užduodamas klausimų, pasitikslindamas, ar teisingai supranta pašnekovą. Numato kultūrinių skirtumų atsiradimo galimybę ir į juos atsižvelgia, paisy skirtingų nuostatų. Veiklą organizuoja savarankiškai, be mokytojo pagalbos (D2.4).
5. Kalbos išteklių vartojimas (E)			
Kalbinių išteklių aprėptis (E1)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Minimaliai vartoja lygio	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Iš dalies vartoja lygio	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Vartoja didžiąją	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Tinkamai vartoja lygio

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis ne visuomet vyksta tinkamai. Retai tinkamai ir tikslingai vartoja paprastas gramatines formas. Nuolat reikia mokytojo pagalbos (E1.1).	reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis iš dalies vyksta tinkamai. Ne visuomet tinkamai ir tikslingai vartoja dažnai pasitaikančių sakinių konstrukcijas ir gramatines formas. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (E1.2).	dalį lygio reikalavimus atitinkančio žodyno. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis dažniausiai vyksta tinkamai. Dažniausiai tinkamai ir tikslingai vartoja dažnai pasitaikančių sakinių konstrukcijas ir gramatines formas. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (E1.3).	reikalavimus atitinkantį žodyną. Komunikacija lygio reikalavimus atitinkančiomis temomis ir situacijomis vyksta tinkamai. Tinkamai ir tikslingai vartoja dažnai pasitaikančių sakinių konstrukcijas ir gramatines formas. Užduotis atlieka savarankiškai (E1.4).
Vartojamos kalbos taisyklingumas ir tinkamumas (E2)			
Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 35–44 proc. taškų. Žodynas ribotas. Dažniausiai vartoja paprastą kasdienį žodyną, bendras frazes bei paprastas leksines ir gramatines struktūras. Registro raiška nenuosekli arba nepakankama. Dažnai vartoja registro požiūriu atsitiktinius žodžius. Daro daug klaidų vartodamas paprastas leksines ir gramatines struktūras, taip pat daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos nuolat trukdo suprasti, kas norėta pasakyti. Nuolat reikia	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 45–64 proc. taškų. Bendrasis ir teminis žodynas iš dalies gausus, tačiau yra spragų, todėl ne visuomet tiksliai išreiškia mintis ar apibūdina detales. Vartoja kasdienę leksiką, bet pasitaiko ir vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra. Padaro nedidelių formulavimo klaidų, tačiau jos iš esmės nepažeidžia neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro vientisumo. Daro klaidų, ypač vartodamas sudėtingesnes	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 65–84 proc. taškų. Bendrasis ir teminis žodynas iš esmės platus. Kartais bando perfrazuoti siekdamas išvengti pasikartojimo, bet gali pasitaikyti klaidų. Vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras. Tinkamai vartoja neutralų (arba pusiau oficialų) registrą. Pasitaiko klaidų ir riktų vartojant sudėtingesnes struktūras, kai kurios kartojasi, tačiau paprastai aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba	Atlikdamas B2 programos reikalavimus atitinkančią kalbos pažinimo užduotį pagal užduoties vertinimo instrukciją surenka 85–100 proc. taškų. Bendrasis ir teminis žodynas platus, kalbinė raiška įvairi. Laisvai perfrazuoja siekdamas išvengti kartojimosi. Dažnai vartoja retesnius žodžius ir sudėtingesnes leksines ir gramatines struktūras. Tinkamai vartoja neutralų (arba pusiau oficialų) registrą. Pasitaiko klaidų ir riktų vartojant sudėtingesnes struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties. Užduotis

Pasiiekimų lygiai			
Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
mokytojo pagalbos (E2.1).	struktūras. Vartojant paprastas struktūras pasitaiko riktų. Daro gana daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos netrukdo suprasti, kas norėta pasakyti. Dažnai reikia mokytojo pagalbos (E2.2).	ir skyryba iš esmės taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties. Pagalbos prireikia atliekant sudėtingesnes užduotis (E2.3).	atlieka savarankiškai (E2.4).